

Jaarverslag 2023

13 juni 2024

Leeswijzer

Dit is het formele jaarverslag van de Stichting Gereformeerde Scholengroep (GSG) over het kalenderjaar 2023. Met dit jaarverslag legt het College van Bestuur verantwoording af aan het Ministerie van OCW over de gestelde doelen, de activiteiten en de behaalde resultaten. Dit jaarverslag is in het kader van de horizontale verantwoording ook geschreven voor medewerkers, toezichthouders en vrijwilligers, ouders, studenten, leerlingen, andere onderwijsinstellingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties, en andere betrokkenen bij onze scholen. Actuele informatie kunt u vinden op onze websites www.gomaruscollege.nl en www.rocmensoalting.nl, en allerlei kwaliteitsinformatie is te vinden op www.scholenopdekaart.nl en www.mbotransparant.nl.

Reactie

Mocht u na het lezen van dit jaarverslag een reactie willen geven, dan kunt u dat doen via de mail: bestuurssecretariaat@gsg.nl of u kunt bellen naar 050 – 524 4500.

Gebruikte afkortingen

BBL	: Beroepsbegeleidende leerweg (combinatie werken en leren)
BOL	: Beroepsopleidende leerweg (leren op school, stage in bedrijf of instelling)
BPV	: Beroepspraktijkvorming (praktijkgedeelte van de opleiding)
BVE	: Beroeps- en volwasseneneducatie
DUO	: Dienst Uitvoering Onderwijs
GSG	: Gereformeerde Scholengroep
JOB	: Jongerenorganisatie Beroepsonderwijs
MBO	: Middelbaar beroepsonderwijs
MR	: Medezeggenschapsraad van het Gomarus College
NPO	: Nationaal Programma Onderwijs
O&K	: Afdeling Onderwijs & Kwaliteit
OOP	: Onderwijsondersteunend personeel
OP	: Onderwijzend personeel
OPDC	: Orthopedagogisch en Didactisch Centrum van de GSG
OR	: Ondernemingsraad van ROC Menso Alting
OST	: Onderwijs Service Team (voorheen: Dienstencentrum; afdelingen P&O, Financiën, Facilitair, Marketing & Communicatie, ICT)
ROC	: Regionaal opleidingscentrum
RvT	: Raad van Toezicht
SR	: Studentenraad van ROC Menso Alting
TTO	: Tweetalig onderwijs
VO	: Voortgezet onderwijs
VSV	: Voortijdig schoolverlaten (jonger dan 23 jaar, zonder startkwalificatie)
WEB	: Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WVO	: Wet op het voortgezet onderwijs

Dit bestuursverslag 2023 (bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening) is, na bespreking van de rapportage van de accountantscontrole, vastgesteld door het College van Bestuur op 13 juni 2024 en goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 24 juni 2024. Het verslag is gepubliceerd op het intranet en op de websites van het Gomarus College en ROC Menso Alting. De Medezeggenschapsraad van het Gomarus College en de Ondernemingsraad en Studentenraad van ROC Menso Alting ontvingen het bestuursverslag ter informatie.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Voorwoord	5
Verslag Raad van Toezicht	6
Verslag Ondernemingsraad ROC Menso Alting	10
Verslag Studentenraad ROC Menso Alting	12
Verslag Medezeggenschapsraad Gomarus College	13
Hoofdstuk 1 Algemeen	16
1.1 Identiteit	16
1.2 Strategie	17
1.3 Organisatie en juridische structuur	17
1.4 Naleving Branchecodes	18
Hoofdstuk 2 Onderwijs	19
<i>ROC Menso Alting</i>	
2.1 Missie en Strategisch Beleidsplan	19
2.2 Aantal studenten	20
2.3 Onderwijs, kwaliteitsontwikkeling en examinering	20
2.4 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	23
2.5 Kwaliteitsagenda	25
2.6 Studiesucces	28
2.7 Studenttevredenheid	29
2.8 Keuzedelen	29
2.9 Internationalisering	29
2.10 MBO-Studentenfonds	30
<i>Gomarus College</i>	
2.11 Uitgangspunten onderwijs	32
2.12 Aantal leerlingen en verdeling over locaties	32
2.13 Onderwijsontwikkelingen	32
2.14 Nationaal Programma Onderwijs	34
2.15 Techniekonderwijs	36
2.16 Toetsing en examinering	37
2.17 Passend onderwijs	37
2.18 Kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling	38
2.19 Voortijdige schoolverlaters (VSV)	38
2.20 Onderwijsontwikkeling en de regio	38
2.21 Sociale veiligheid	39
2.22 Extra leerlingenzorg vanuit ons OPDC	39
2.23 Internationalisering	41
Hoofdstuk 3 Personeel	42
3.1 Personeelssamenstelling	42
3.2 Speerpunten en strategisch personeelsbeleid (HRM)	45

3.3	Inzet werkdrukmiddelen	46
3.4	Verzuim	46
3.5	Beleid uitkeringen na ontslag	48
Hoofdstuk 4 Bedrijfsvoering		49
4.1	Facilitaire zaken, Inkoop, ICT en Huisvesting	49
4.2	Financiën	50
4.3	Toekomst- en continuïteitsparagraaf	54
4.4	Risico's en risicomangement	57
4.5	Treasury-management	58
4.6	Verklaring helderheid in de bekostiging	59
4.7	Verbonden partijen	59
4.8	Besteding geormerkte subsidies	59
4.9	Allocatie van middelen	60
Bijlagen Gereformeerde Scholengroep		
	Bijlage 1: Samenstelling en andere hoofd- en nevenfuncties Raad van Toezicht en College van Bestuur 31 december 2023	61
Bijlagen ROC Menso Alting		
	Bijlage 1: Keuzedelen ROC Menso Alting 2023	63
	Bijlage 2: Samenstelling Ondernemingsraad en Studentenraad	64
	Bijlage 3: Notitie helderheid	65
	Bijlage 4: Schema verbinding Koersdocument GSG, Strategisch Beleidsplan ROC Menso Alting en Kwaliteitsagenda ROC Menso Alting	66
Bijlagen Gomarus College		
	Bijlage 1: Examenresultaten	67
	Bijlage 2: Samenstelling Medezeggenschapsraad	68
Jaarrekening GSG		69
1.	Financiële kengetallen	69
2.	Balans (per 31-12 na resultaatsbestemming)	69
3.	Staat van baten en lasten	70
4.	Kasstroomoverzicht	70
5.	Grondslagen voor de jaarrekening	71
6.	Toelichting onderscheiden posten van de balans	76
7.	Model G (subsidies met en zonder verrekeningsclausule)	81
8.	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	83
9.	Verbonden partijen	84
10.	Toelichting op de staat van baten en lasten	85
11.	WNT-verantwoording Stichting Gereformeerde Scholengroep	92
12.	Gebeurtenissen na balansdatum	96
13.	Vaststelling en goedkeuring jaarverslag	97
14.	Controleverklaring onafhankelijke accountant	98
15.	Gegevens rechtspersoon	99

Voorwoord

Dit jaarverslag geeft een beeld van de ontwikkelingen op en rondom onze scholen – het Gomarus College en ROC Menso Alting – in het kalenderjaar 2023. We zijn dankbaar voor alles wat er in 2023 is gelukt. We hebben in ons land nog steeds de vrijheid en mogelijkheden om bijzonder onderwijs te mogen geven vanuit onze eigen waarden en opvattingen over hoe het leven, leren en met elkaar en de ons gegeven wereld omgaan bedoeld zijn. We danken onze God hier regelmatig voor en in vertrouwen op Hem mogen we in 2024 voortgaan.

Nadat in 2021 de herijkte koers van onze scholengroep kon worden vastgesteld met de Strategienota GSG 2022-2025 konden in 2022 de jarenlange besprekingen over de organisatie-inrichting en -aansturing worden afgerond. Dit gaf duidelijkheid en rust om in 2023 onze focus te richten op het verder ontwikkelen van onze onderwijsvisie en het samen vormgeven van het mooiste onderwijs van Noord-Nederland. Hierin zijn mooie stappen gezet die zijn terug te lezen in, onder andere, de eerste 'Staat van het Gomarus', het nieuwe Schoolplan Gomarus College 2024-2027 en de Kwaliteitsagenda ROC Menso Alting 2024-2027.

We weten ons in alles geborgen in Gods trouwe Vaderhanden. Dank aan Hem voor alles wat Hij gaf en geeft! En dank aan God voor alle collega's, leerlingen en studenten, ouders en anderen die – betrokken bij onze scholen – elkaar zien, elkaar bemoedigen en stimuleren, elkaar wijzen op Gods werk en zo samen Hem willen volgen en dienen, elke dag.

Edwin van Hoorn
Voorzitter College van Bestuur

Verslag Raad van Toezicht

Inleiding

De Raad van Toezicht is belast met het interne toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken bij de stichting GSG. De Raad van Toezicht controleert niet alleen het beleid, maar wil vooral ook een inspirerend klankbord zijn voor de bestuurder. Het open gesprek dat ruimte biedt is daarvoor het aangewezen middel. Van de leden van de Raad van Toezicht wordt verwacht dat zij de fijngevoeligheid hebben om goed te kunnen schakelen tussen controle waar het moet en ruimte geven waar het kan. Zo heeft de Raad van Toezicht in 2023 zijn rol willen uitvoeren.

Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren van de bestuurder heeft de Raad formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van het College van Bestuur en bij het goedkeuren van grote investeringen, het meerjarenbeleid en financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van de stichting, waaronder de begroting en de jaarrekening.

Samenstelling Raad van Toezicht

In 2023 is de samenstelling van de Raad van Toezicht gewijzigd. In februari nam dhr. R. Robbe afscheid en startte zijn opvolger, mevr. A.R. Langenberg – Klok. In september nam mevr. M.L. Meijer – Noordveld afscheid; haar opvolger, dhr. P. Hakvoort, startte in juni 2023 zodat er rondom de goedkeuring van het jaarverslag 2022 en de begroting 2023-2024 voldoende tijd was voor overdracht, afronding en inwerken.

Vergaderingen en themabesprekingen

De Raad van Toezicht vergaderde in 2023 zeven keer. In de vergaderingen kwamen allerlei ontwikkelingen op de scholen en in het onderwijs aan de orde, onder andere aan de hand van de bestuursrapportage die de bestuurder voor elke vergadering schreef. Nadat in 2021 de strategie van de GSG als scholengroep opnieuw geformuleerd was, kregen in 2022 en 2023 de (onderwijsinhoudelijke) vervolgstappen en de bij de strategie passende organisatieaansturing en -ontwikkeling veelvuldig de aandacht. Zonder compleet te zijn noemen we een aantal belangrijke onderwerpen waar de Raad van Toezicht zich in 2023 mee heeft beziggehouden.

- *Opdracht bestuurder.* De Raad van Toezicht is periodiek op de hoogte gehouden van de uitvoering van de bestuurlijke opdracht voor de GSG zoals deze door de Raad in afstemming met de bestuurder in 2020 was geformuleerd. De Raad van Toezicht heeft met dankbaarheid geconcludeerd dat het goed gaat op de scholen en dat de opdracht voortvarend en met goed resultaat uitgevoerd wordt. Eind 2023 startte de Raad van Toezicht de interne bezinning en de gesprekken met verschillende gremia ten behoeve van de besluitvorming over mogelijke continuering van de benoeming van de bestuurder vanaf mei 2025.
- *Strategie mbo en vo.* Begin 2023 keurde de Raad van Toezicht het nieuwe Strategisch Beleidsplan 2023-2027 van ROC Menso Alting goed. Later in het jaar werd in een themavergadering in bijzijn van de directeur van ROC Menso Alting doorgesproken over verschillende toekomstscenario's voor ons mbo. De urgentie om het volwassenenonderwijs (Leven Lang Ontwikkelen) een steviger bedding te geven en verder te ontwikkelen is door de Raad van Toezicht erkend en bevestigd. In november keurde de Raad van Toezicht het nieuwe Schoolplan van het Gomarus College 2024-2028 goed. De Raad nam kennis van de bijbehorende werkagenda en is blij met de gekozen prioriteiten en de samenhang die zo ontstaat tussen allerlei onderwijsinitiatieven. De Raad heeft aangegeven dat de borging van die samenhang en de sturing op een goed evenwicht tussen ruimte voor initiatief én kaders zodat de scholen met de juiste dingen en niet te veel thema's tegelijk bezig zijn, veel (bestuurlijke) aandacht blijft vragen.

- *Organisatie-inrichting en -ontwikkeling.* De Raad van Toezicht is uitgebreid geïnformeerd en heeft intensief meegedacht over de inrichting en aansturing van de organisatie en wat dit betekent voor de organisatieontwikkeling en -cultuur. Er is veelvuldig doorgesproken over (vaste en tijdelijke) vacatures op directie- en schoolleidingniveau, bijvoorbeeld op de locaties Vondelpad 1&3 en bij het Onderwijs Service Team (OST). In februari 2023 startte de Directeur Onderwijsontwikkeling, Kwaliteit en Zorg Gomarus College: een nieuwe, tijdelijke functie om de onderwijsontwikkeling in het voortgezet onderwijs op en tussen de locaties te begeleiden en te stimuleren. De Raad van Toezicht volgt de opbrengsten van deze investering en inrichtingskeuze nauwgezet en is verheugd over de opbrengsten tot nu toe.
- *Onderwijsontwikkeling en -resultaten.* De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van de voortgang van verschillende pilots en experimenten in het onderwijs en de reguliere voortgang van het onderwijs. Er is verschillende keren doorgesproken over het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en de Kwaliteitsagenda mbo. In een aparte themavergadering is de Raad geïnformeerd over de (plannen rondom een) vernieuwde zorgstructuur en de bredere context van de mentale gezondheid van leerlingen en studenten.
- *Strategisch HR-beleid en opleidingsschool.* De Raad van Toezicht is geïnformeerd over het strategisch HR-beleid en heeft uitgebreid doorgesproken over de ontwikkelingen rondom de accreditatie als opleidingsschool en de aansluiting bij een erkend netwerk van opleidingsscholen. Inmiddels is met de regelgeving voor de vorming van onderwijsregio's de situatie weer behoorlijk gewijzigd. De Raad heeft het belang van de borging van onze identiteit bij het aangaan van samenwerkingen met andere scholen benadrukt naast het belang om studenten en zij-instromers goede, erkende stage- en opleidingsplaatsen te blijven bieden binnen onze scholengroep.
De Raad heeft geconcludeerd dat cultuurontwikkeling ingewikkeld is en tijd vraagt. De bestuurder is geregeld bevraagd over hoe de ingezette koers en beweging in de organisatie leven en hoe hoog het tempo kan zijn.
- *Bedrijfsvoering, jaarlijkse planvorming en verantwoording.* De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van en vragen gesteld over de Startnotitie en Kadernota bij de planvorming en begroting 2023-2024, het jaarverslag 2022, tussentijdse perioderapportages en het schooljaarverslag 2022-2023. In een themabespreking werd uitvoerig stilgestaan bij het vernieuwde risicomanagement en de vernieuwde aanpak van 'beleidsrijk begroten'. De Raad heeft zijn tevredenheid geuit over hoe de begroting 2023-2024 beleidsrijker is opgesteld en is benieuwd welke vervolgstappen gezet kunnen worden in de perioderapportages zodat de opbrengsten (inhoudelijk en financieel) goed gevolgd kunnen worden.
Sinds mei 2021 is accountantskantoor Flynth door de Raad van Toezicht benoemd om de jaarlijkse controlewerkzaamheden uit te voeren. De Raad van Toezicht concludeert dat de verschillende accountantswerkzaamheden goed verlopen zijn; de accountantscontroles in 2023 leverden geen noemenswaardige bijzonderheden op.
- *Huisvesting en huisvestingsbeleid.* De Raad van Toezicht is in een themavergadering uitgebreid geïnformeerd over de actuele huisvestingsuitdagingen en de aanpak om te komen tot een nieuw Strategisch Huisvestingsplan. De Raad verleende zijn goedkeuring voor verschillende bouwtrajecten en huisvestingsplannen waaronder de forse investeringen gericht op klimaatverbetering van de locatie Vondelpad 4 en de bouw van een Techlab bij Vondelpad 2.
- *Vrienden van Gomarus.* De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van het jaarverslag 2022 en de activiteiten van de Stichting Vrienden van Gomarus in 2023.

Aan het eind van elke vergadering stond de Raad van Toezicht kort stil bij het verloop van de vergadering en het functioneren als Raad. Op deze manier werd er bewust ruimte gecreëerd om van en met elkaar te leren en elkaar feedback te geven. Na de zelfevaluatie van november 2022 besloot de Raad van Toezicht in 2023 om onder externe, professionele begeleiding opnieuw een zelfevaluatie uit te voeren. Deze zelfevaluatie heeft in maart 2024 plaatsgevonden.

Commissies van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kent drie commissies.

1. De Commissie Onderwijs & Kwaliteit (Bent en Langenberg) vergaderde twee keer. In de vergaderingen kwam de onderwijskundige koers van de GSG uitgebreid aan de orde en was er gelegenheid om verdiepend door te spreken op welke wijze onderwijsontwikkeling en kwaliteitsborging op alle niveaus invulling krijgen. Zowel de onderwijskundige strategie in en van het mbo als de onderwijskundige strategie in en van het vo zijn uitvoering besproken met een toespitsing op de rol van de bestuurder in dezen bijvoorbeeld in het realiseren van een goede kwaliteitscultuur. De Directeur Onderwijsontwikkeling, Kwaliteit en Zorg Gomarus College woonde de vergaderingen van de commissie bij. Dit bleek waardevol en helpend om het verdiepende gesprek samen te voeren.
2. De auditcommissie (Bouman, tot en met september Meijer en vanaf juni Hakvoort) vergaderde vier keer (een vijfde vergadering moest op het laatste moment geannuleerd worden). Het financiële beleid zowel ten aanzien van planvorming als realisatie (planning- en controlcyclus) kwam elke vergadering aan de orde aan de hand van documenten als de Startnotitie en Kadernota, de begroting, het jaarverslag, het schooljaarverslag en de perioderapportages. Op deze wijze gaf de Raad invulling aan zijn taak om toe te zien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school verkregen op grond van de wet. In de jaarlijkse Kadernota is een toelichting opgenomen over de gehanteerde uitgangspunten voor het verdelen van de middelen over de onder het schoolbestuur ressorterende scholen en over hoe de besluitvorming over de allocatie van middelen met het directieteam en het schoolbestuur heeft plaatsgevonden. In de Jaarrekening is informatie te vinden over de middelen die aan de scholen verstrekt zijn met een uitsplitsing welke middelen bovenschools worden ingezet en wat de bestuurskosten zijn. Bij drie vergaderingen (januari en mei) was accountant Flynth een deel van de vergadering aanwezig ter bespreking van de managementletter najaar 2022, het jaarverslag met de jaarrekening 2022, respectievelijk de evaluatie over de inzet en de opzet van de controleaanpak in seizoen 2023-2024. Behalve aan de genoemde onderwerpen besteedde de auditcommissie in 2023 ook speciale aandacht aan verschillende huisvestingsvraagstukken, de wijze van beleidsrijk begroten, risicomanagement en het ICT-beleid.
3. De werkgeverscommissie (Bent en Huijgen) organiseerde twee keer een formele vergadering met de bestuurder. Tijdens één hiervan werd het grootste deel van de vergadering besteed aan het jaargesprek met de bestuurder waarin het functioneren van het College van Bestuur geëvalueerd is nadat de werkgeverscommissie hierover input van de overige leden en vanuit de organisatie had verzameld. Daarnaast organiseerde de werkgeverscommissie twee informele ontmoetingen zonder verslaglegging. Naast aandacht voor het persoonlijk welbevinden en professionalisering kwamen met name de bestuurlijke opdracht, de organisatieontwikkelingen en de ontwikkelingen in de regio aan de orde.

De voorzitter van de Raad van Toezicht sprak maandelijks in een bilateraal overleg met de bestuurder.

Professionalisering

De leden van de Raad van Toezicht zijn lid van de Vereniging van Toezichthouders in het Onderwijs (VTOI-NVTK) en van het platform van Raden van Toezicht van de MBO Raad. Verschillende (digitale) bijeenkomsten werden bezocht en wie deelnam rapporteerde hierover aan de andere RvT-leden in de vergadering. Op elke vergadering is er gelegenheid om de andere leden te informeren en te inspireren

naar aanleiding van een recent artikel, boek, podcast of webinar. Hiervoor staat het agendapunt 'van buiten naar binnen' standaard op de agenda.

Locatiebezoek en contact met directeuren en medezeggenschapsorganen

Het voor het najaar geplande jaarlijkse bezoek van de Raad van Toezicht aan één van de locaties van de GSG kon helaas geen doorgang vinden. In maart 2024 heeft een bezoek plaatsgevonden aan de locaties Vondelpad 1 en Vondelpad 3.

Het jaarlijkse gesprek van de Raad van Toezicht met de directeuren vond in november plaats. Onder andere is doorgesproken over de wisselingen in het Directieteam en de wijze waarop de directeuren invulling kunnen geven aan hun taken en verantwoordelijkheden voor de hele scholengroep naast hun taken en verantwoordelijkheden voor de 'eigen' locatie(s).

Afgevaardigden van de Raad van Toezicht bezochten enkele keren formele en informele vergaderingen van de MR, OR en Studentenraad.

Branchecodes en klokkenluidersregeling

De Raad van Toezicht onderschrijft de governance-codes 'Code Goed Toezicht' van de VTOI-NVTK, 'Code goed bestuur in het mbo 2020' en 'Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019'. Er is een klokkenluidersregeling waarvan in 2023 geen gebruikgemaakt is.

Terugblik

De Raad van Toezicht kijkt terug op een goed jaar. We zijn dankbaar voor het prachtige onderwijs dat de GSG in Noord-Nederland biedt aan vele leerlingen en studenten, voor de betrokkenheid van ouders en voor de enorme inzet van medewerkers. De oorlogen en onrust in de wereld leidden gelukkig niet tot verstoringen voor het onderwijs. Die onrust en daarnaast het gemiddeld genomen dalende mentale welzijn van jongeren en de groeiende diversiteit in de samenleving geven wel reden tot zorg. We weten ons eens te meer afhankelijk van onze God en Vader. Vertrouwend op zijn beloften van nabijheid en zorg gaan we de toekomst hoopvol tegemoet.

A. Huijgen, voorzitter

Verslag Ondernemingsraad ROC Menso Alting

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de ondernemingsraad (OR) van ROC Menso Alting over het kalenderjaar 2023. In dit verslag wordt de inzet van de ondernemingsraad besproken. We zullen kort ingaan op de belangrijkste thema's en wij beschrijven welke resultaten er geboekt zijn.

Vergaderpunten met bestuurder en directeur

Er zijn in het jaar 2023 zeven overleggen geweest met de bestuurder en directeur.

De OR heeft zich in 2023 beziggehouden met thema's zoals ICT-beleid, Eduarte, verbouwing, klimaataanpassing en de voorbereiding van het directieplan 2023-2024. Er was speciale aandacht voor het verbeteren van de communicatie en betrokkenheid bij besluitvormingsprocessen. In mei hebben we ons tijdens een scholing gefocust op het versterken van onze kennis en vaardigheden op het gebied van informatierecht, adviesrecht, instemmingsrecht en initiatiefrecht. Dit heeft bijgedragen aan een beter begrip van onze rollen en verantwoordelijkheden. We hebben de volgende onderwerpen besproken in 2023:

- Kadernota GSG 2023 - 2024
- Begroting 2023 – 2024
- Eduarte
- ICT-beleid van de GSG
- Werkverdelingsbeleid
- Directieplan
- Verbouwing
- Kwaliteitsagenda
- Medewerkersonderzoek

Intern

De samenstelling van de OR is gewijzigd. Sinds het najaar is Peter van Dam lid van de ondernemingsraad. De rol van secretaris wordt vanaf het najaar vervuld door Niels Hamming. De ondernemingsraad is tevreden over de stabiele samenstelling. Het partnerschap met CNV en de rol die het CNV vervult rondom onze scholingen blijft bestaan. De ondernemingsraad heeft in 2023 twaalf keer vergaderd.

Overige overleggen

Er zijn in 2023 meerdere overleggen geweest met de vakbonden. Rondom het ontwikkelperspectief van docenten hebben we actief input gevraagd van de vakbond. Er is ook een algemeen overleg geweest met de vakbonden. Er is in 2023 zowel formeel als informeel overleg geweest met de raad van toezicht.

Uitdagingen en geleerde lessen

De grootste uitdagingen lagen in het verzekeren van tijdige en effectieve communicatie tussen de directie, het bestuur en de OR, en het waarborgen van de betrokkenheid van de OR bij vroege stadia van besluitvormingsprocessen. Het belang van duidelijke en haalbare advies- en instemmingsrechten werd benadrukt. Het stemproces voor nieuwe OR-leden verliep in 2023 niet optimaal. Er kon niet anoniem gestemd worden. De ondernemingsraad zet zich ervoor in dat dit bij de volgende stemronde wel het geval is.

Toekomstplannen

Vooruitkijkend, is de OR van plan om de constructieve dialoog en samenwerking met bestuur, directie, en de Raad van Toezicht te continueren. We willen als OR graag een kritische, maar constructieve gesprekspartner blijven. We zullen in het nieuwe OR-jaar meer aandacht gaan besteden aan communicatie met de achterban. De werking van ICT-systemen op onze school blijft een aandachtspunt van de OR.

Conclusie

De vergaderingen van de Ondernemingsraad zijn bij te wonen door personeel. Neem vooraf contact op met de secretaris mocht u hier gebruik van willen maken. Onze wens voor het jaar 2024 is dat wij op een manier de medezeggenschap vorm mogen geven zoals van ons verwacht, dat we correct en kritisch mogen zijn. Bewust van de rol die wij binnen de organisatie mogen hebben.

De OR-leden: Christian Soeters, Giny Moltmaker, Peter van Dam, Emma Kolbeek, Dennis Westra (voorzitter), Niels Hamming (secretaris)

D. Westra, voorzitter

Verslag Studentenraad ROC Menso Alting

In het jaar 2023 hebben we vergaderingen op school kunnen houden. Na de zomervakantie zijn er 2 leden bij de studentenraad gekomen en hebben er wat veranderingen plaatsgevonden in de rolverdeling:

- Madelief Bakker; voorzitter
- Renee Pathuis; notulist
- Renee Pathuis samen met Lianne Pruim; communicatie
- Johan Prins; lid
- Joëlle Boonstra; lid

Ook dit jaar zijn we bezig geweest met meer bekendheid en aanwezigheid van de Studentenraad in de school creëren. Zo zijn we na gaan denken over onze social media en zijn we hier actiever op geworden. Daarnaast liggen er nog plannen klaar voor kleding, nieuwe foto's voor op de posters en het maken van een planning voor de volgende Studentenraad.

Omdat vrijwel elk lid in de Studentenraad nu in het laatste jaar van zijn/haar opleiding zit, betekende dit voor ons dat we op tijd moesten beginnen met het werven van nieuwe leden voor de raad.

Dat is goed gelukt, tegen juni gaan we weer een ronde van leden werven doen.

De voornaamste onderwerpen die de Studentenraad afgelopen jaar heeft besproken en afgerond op de vergaderingen zijn de volgende:

- Startnotitie bij de beleidsvorming en begroting 2024-2023.
- Kadernota GSG 2023-2024.
- Instemming wijzigingen toelatingsbeleid en Onderwijs- en examenreglement (OER).
- Instemming conceptbegroting GSG 2023-2024.
- Schooljaarrapportages 2023-2024 GSG en ROC Menso Alting, Viermaandenrapportages GSG en Kwartaalrapportages ROC Menso Alting.
- Instemming Directieplan en begroting 2023-2024. Dit in overleg met de OR.
- Instemming Strategisch Beleidsplan ROC Menso Alting 2023-2026.
- Instemming Kwaliteitsagenda ROC Menso Alting 2024-2027.

De onderwerpen waar de Studentenraad nu nog mee bezig is, zijn:

- Eduarte
- Bekendheid Studentenraad
- Werving studenten
- Meer contact met klassenvertegenwoordigers
- Budget van de Studentenraad
- Uitvoering diplomering
- Het rekenonderwijs.

Het overleg met de directie is goed en vindt regelmatig plaats, hierdoor heeft de Studentenraad het idee dat we serieus worden genomen.

M. Bakker, voorzitter

Verslag Medezeggenschapsraad Gomarus College

De Medezeggenschapsraad (MR) van het Gomarus College vertegenwoordigt alle locaties van het Gomarus College. De samenstelling van de MR is als volgt:

- 6 personeelsleden (waarvan: 5 docenten en 1 medewerker OST)
- 6 ouders (stemrecht voor 3 leden)
- 6 leerlingen (stemrecht voor 3 leden)

Een overzicht van de namen van de MR-leden op 31 december 2023 is te vinden in de bijlage. Er wordt gewerkt met een extern technisch voorzitter en een ambtelijk secretaris die beiden geen lid zijn van de MR.

Hieronder een aantal zaken dat in 2023 door de MR is besproken:

Voor de personeelsgeleding was het zogenoemde 'inrichtingsdocument' een belangrijk onderwerp dat vaak centraal stond in 2022, maar ook aan het begin van 2023. In 2022 zijn er meerdere gesprekken over het document gevoerd met de bestuurder. De MR is positief over de ingezette beweging zoals die verwoord is in het inrichtingsdocument, maar de MR had toch een negatief advies gegeven over het document. De MR was bezorgd over het feit dat er te weinig contact was gezocht met de werkvloer over de inhoud. De MR heeft de bestuurder geadviseerd alle personeelsleden te betrekken bij het proces om te kijken naar wat er nodig is op de locaties. Gesprekken hierover zouden, zonder tijdsdruk, plaats moeten vinden op de locaties, zodat er draagvlak gecreëerd zou worden voor een succesvolle invoering.

De gesprekken tussen MR en bestuurder over het inrichtingsdocument zijn in het begin van 2023 voortgezet. Dit heeft erin geresulteerd dat er een nieuw document opgesteld is. Het inrichtingsdocument is samengevat in een nieuw document 'De GSG op weg naar 2025'. De MR heeft een positief advies gegeven op het nieuwe document.

De schoolleiding op Vondelpad 1 & Vondelpad 3 is meerdere keren aan de orde geweest op een MR-vergadering. In het schooljaar 22/23 was er een interim-directeur, zij heeft aangegeven na de zomervakantie te vertrekken. De MR is betrokken geweest bij de procedure; een afvaardiging van de MR heeft deelgenomen in de benoemingsadviescommissie. De bestuurder heeft de MR op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rondom het wervings- en benoemingsproces. Uiteindelijk is nét voor de zomervakantie bekend geworden dat er een nieuwe directeur benoemd is.

Later in het jaar 2023 hebben twee teamleiders van de locatie Vondelpad 1 aangegeven te stoppen. Met de nieuwe directeur is een wervingstraject opgezet om de vacatures in te vullen, de bestuurder houdt de MR op de hoogte van de ontwikkelingen op dit gebied.

In het voorjaar van 2023 heeft de MR samen met de bestuurder twee MR-sessies gevolgd. Hierin zijn wederzijdse verwachtingen uitgesproken en pijnpunten benoemd. De sessies hebben geholpen in de onderlinge communicatie. Wel blijven de onderwerpen communicatie, wederzijds begrip en vertrouwen aandachtspunten. De MR ontvangt veel informatie, de ontvangen informatie is niet altijd direct helder. Er is gesproken over een 'onderlegger' of 'voorblad' bij de stukken, zodat in één A4'tje uitgelegd wordt wat het doel van de aanvraag is en of het gaat om bijvoorbeeld advies, instemming of alleen een notitie ter informatie. Dit zou de MR enorm helpen om te weten wat er precies verwacht wordt en hoe de bijbehorende stukken gelezen en geïnterpreteerd kunnen/moeten worden.

Een ander onderwerp dat uitgebreid aandacht had tijdens de MR-sessies was een MR per locatie. Op dit moment vertegenwoordigt de MR alle locaties van het Gomarus College. Dit betekent dat er veel grote schoolbrede onderwerpen besproken worden, maar dat er ook onderwerpen zijn die gelden voor

een paar of zelfs maar één locatie. Het bespreken van een onderwerp over één of twee locaties is lastig. De bestuurder werkt aan een voorstel voor een MR op iedere locatie. De huidige (schoolbrede) MR zal blijven, maar het plan is om deel MR-en in te stellen per locatie. De MR wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op dit gebied.

Mede naar aanleiding van de MR-sessies zijn aan het begin van het schooljaar 23/24 de MR-commissies opnieuw ingesteld. De MR heeft vijf commissies: financiën, identiteit, onderwijs, passend onderwijs en communicatie achterban. Wanneer er stukken binnenkomen die passen binnen één van deze grotere onderwerpen, worden de stukken door de commissie voorbereid in een commissievergadering. Dit geeft de gelegenheid om in een klein comité over (grotere) stukken door te spreken en voorbereidende vragen op te stellen.

Andere onderwerpen die meerdere keren zijn besproken tijdens de vergaderingen zijn het taakbeleid, werkdrukmiddelen én de nieuwe schoolregel m.b.t. gebruik mobiele telefoon.

Het taakbeleid is vooral voor de personeelsgeleiding een belangrijk onderwerp. De bestuurder heeft aangegeven graag toe te willen werken naar een open taakbeleid, de MR heeft aangegeven dat het gaat om een personeelszaak en daarvoor is een stemming noodzakelijk. Het taakbeleid hangt samen met de inzet van werkdrukmiddelen. Een cao-regeling welke is uitgewerkt in een notitie, deze is begin 2023 besproken.

De nieuwe schoolregel m.b.t. het gebruik van de mobiele telefoon is uitgebreid aan de orde geweest. De MR heeft vooral gekeken naar het proces; is de MR op tijd betrokken, wat wil men bereiken met deze schoolregel, is er gekeken naar uitzonderingen en vooral, is er een goede evaluatie gepland om later te kunnen zien wat het resultaat is van het invoeren van deze nieuwe regel. Een evaluatie onder zowel personeel als ouders en leerlingen. Uiteindelijk heeft de MR ingestemd met de invoering van de nieuwe schoolregel per 1 januari 2024.

Successen!

Er is een zogeheten leerlingenradendag georganiseerd door de leerlingengeleding van de MR. Een dag waarop de leerlingenraden van alle Gomarus College locaties bij elkaar kwamen om diverse onderwerpen te bespreken. Ondanks dat de leerlingenradendag verplaatst moest worden door de stakingen in het OV, was de dag een groot succes! De gesprekken van de dag waren opgedeeld in vier rondes. Er is in acht verschillende groepjes gesproken over veel verschillende onderwerpen.

Uit de gesprekken kwam vooral de communicatie naar leerlingen als verbeterpunt naar voren. Ook gaf een aantal leerlingen die een theoretische opleiding volgen aan praktische lessen te missen. De sfeer op school werd als erg positief ervaren en de excursies zijn ook geslaagd! Het was een succesvolle dag! Naar aanleiding van deze dag zijn onderwerpen bij de bestuurder onder de aandacht gebracht, waaronder kluisjes, mentoraat, Gomarusportaal, praktische uiting identiteit en het leerlingenstatuut. Het is de bedoeling dat er per schooljaar een leerlingenradendag georganiseerd gaat worden.

Een aantal collega's werd overvallen door een nieuwe cao-afspraken rondom ouderschapsverlof. Een aantal van hen had het opnemen van dit verlof (voor kinderen tussen de 4 en 8 jaar) uitgesteld, omdat dit beter uitkwam in hun privéleven. Door deze nieuwe cao-afspraken kon dit het komende jaar niet meer, tenzij ze voor 1 februari afspraken hadden gemaakt met hun teamleider en HR. Hiervoor hadden zij de cao-afspraken zelf goed moeten volgen. Door onze organisatie was dit in de beleving van de MR niet voldoende gecommuniceerd. Dit probleem heeft de MR bij de bestuurder aangekaart. De bestuurder heeft dit onderzocht en de deadline vervolgens opgeschoven naar 1 juni 2023. De MR is de bestuurder hier zeer erkentelijk voor. Door het verschuiven van de deadline heeft een aantal collega's met jonge kinderen toch nog een jaar extra gebruik kunnen maken van deze gunstige regeling.

De MR-nieuwsbrief is sinds 2023 een feit! Na iedere vergadering wordt een MR-nieuwsbrief verstuurd naar alle collega's, ouders en leerlingen van het Gomarus College. Voor de MR is het belangrijk contact te houden met de achterban. Een nieuwsbrief is een goede manier om informatie te delen met de achterban. In de nieuwsbrief worden niet alleen de verschillende onderwerpen uitgelicht die zijn besproken tijdens de vergaderingen, maar worden ook de contactgegevens en data van de vergadering gedeeld. Hierdoor wordt de MR voor de achterban toegankelijk(er). Als MR zijn we erg blij met de nieuwsbrief, een mooie manier om meer bekendheid te geven aan het nuttige werk van de MR!

T. Schutte, voorzitter

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Identiteit

De Gereformeerde Scholengroep (GSG) verzorgt voortgezet onderwijs (Gomarus College) en middelbaar beroepsonderwijs (ROC Menso Alting) in Noord-Nederland vanuit de gereformeerde levensvisie. In 2021 is het bestaansrecht en de ambitie van onze scholengroep opnieuw geformuleerd: *“Wij zijn een scholengemeenschap waar het volgen van Jezus Christus centraal staat. Leerlingen, studenten en medewerkers ontdekken hun talenten en hun plek in de maatschappij in Gods Koninkrijk. Samen ontwikkelen we en zijn we op weg naar het mooiste onderwijs van Noord-Nederland.”*

Sinds 1 augustus 2016 heeft de GSG haar identiteit formeel vastgelegd in een identiteitsdocument. Elk personeelslid stemt bij indiensttreding in met dit document en geeft als identiteitsdrager dagelijks vorm en inhoud aan onze identiteit.

Van ouders van leerlingen van het Gomarus College wordt gevraagd van harte in te stemmen dat hun kind christelijk onderwijs ontvangt en zo deel uit gaat maken van onze christelijke gemeenschap; ouders ondertekenen hiertoe een ouderverklaring. Met nieuwe ouders wordt een kennismakingsgesprek gevoerd waarin – over en weer – een beeld gevormd wordt in hoeverre de christelijke opvoeding thuis en de manier waarop wij op school ons onderwijs vormgeven vanuit ons christen-zijn bij elkaar passen. In incidentele gevallen wordt geconcludeerd dat dit niet of onvoldoende het geval is en kiezen ouders voor een andere school.

Bij ROC Menso Alting vragen we van studenten onze identiteit te respecteren. We leggen dit na de inschrijving tijdens een kennismakingsgesprek formeel vast.

Onze identiteit is op allerlei manieren verweven in ons onderwijs, in de manier waarop we met elkaar omgaan en in de stijl van leidinggeven. Het geloof, de wijsheid vanuit de Bijbel en de praktijk van het christen-zijn komen ter sprake in vele lessituaties, tijdens allerlei gesprekken en bij allerlei andere onderwijsactiviteiten. Bij de dagopeningen en de vieringen rond de christelijke feestdagen krijgt het christelijk geloof en je plek als christen in de wereld en Gods Koninkrijk expliciet de aandacht.

Op teambijeenkomsten en studiedagen GSG-breed, per locatie of vakgroep is er aandacht voor het doordenken van de identiteit. Tijdens de tweejarige leergang ‘identitair bekwaam’ voor startende docenten komen allerlei aspecten van onze identiteit en het werken als identiteitsdrager aan de orde. De cursus ‘het voeren van aanmeldingsgesprekken met nieuwe ouders’ is in 2023 opnieuw georganiseerd voor medewerkers en ouders die deze gesprekken voor het eerst gaan voeren.

Met de andere drie gereformeerde scholengroepen voor voortgezet onderwijs in Nederland wordt gezorgd dat er dagelijks digitaal materiaal voor een actuele dagopening voor docenten klaarstaat. Onder begeleiding van het Expertisecentrum Onderwijs & Identiteit van de TU Kampen|Utrecht werken werkgroepen per locatie én een gezamenlijke regiegroep over alle locaties heen gemeenschappelijk in een tweejarig traject aan de versterking en vernieuwing van ons burgerschapsonderwijs waarbij de doorwerking van onze christelijke identiteit in ons onderwijs nadrukkelijk de aandacht krijgt. Hierin zijn mooie stappen gezet.

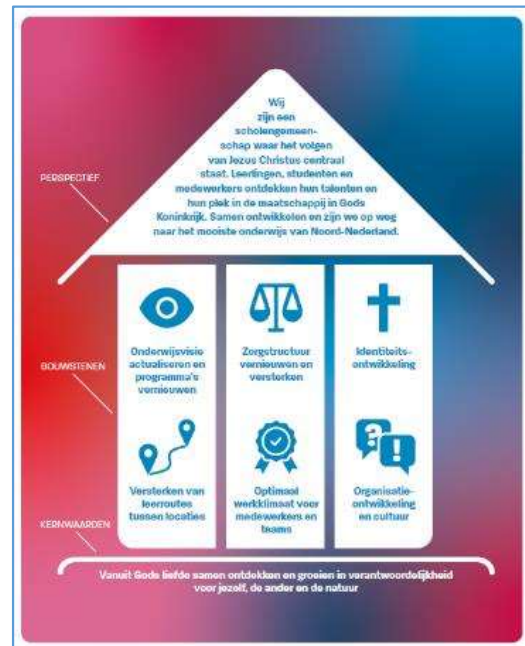
1.2 Strategie

In 2022 is een nieuw koersdocument voor de GSG vastgesteld. In deze Strategienota GSG 2022-2025 is de ambitie vertaald naar zes strategische speerpunten waar we deze periode aan werken, zie de figuur hiernaast. In het voorjaar van 2023 is opnieuw de jaarlijkse Startnotitie opgesteld waarin de accenten voor het daaropvolgende schooljaar 2023-2024 beschreven staan voor elk van de speerpunten uit de Strategienota GSG.

Over de beweging naar 2025, de samenwerking en aansturing in de organisatie is begin 2023 een document met de titel: 'De GSG op weg naar 2025' vastgesteld. Het document is in onze digitale bibliotheek gepubliceerd zodat alle medewerkers na kunnen lezen hoe we met elkaar aan de uitgestippelde koers werken. De

organisatie-inrichting voor de komende jaren, welke dienstbaar is aan de uitvoering van de strategie, is daarmee formeel vastgesteld waarmee er duidelijkheid gecreëerd is op het thema topstructuur, een thema dat lange tijd zeer beladen was. Uitgangspunt is dat verantwoordelijkheden daar worden belegd waar ze tot de beste resultaten leiden en deze gedragen kunnen worden. Daarbij is geen totaal nieuw beleid geïntroduceerd en ook geen nieuwe visie op de bestaande functies. Binnen de bestaande functiebeschrijvingen uit ons functiegebouw zijn bepaalde aspecten die voor onze situatie nu van belang zijn extra geaccentueerd. Een paar voorbeelden daarvan: De directeuren hebben samen met de bestuurder primair de focus op de strategische en tactische vraagstukken op GSG-, school- en locatieniveau. Ze vertalen de gezamenlijke kaders en beleidsuitgangspunten samen met de teamleiders naar de eigen locatie. De teamleiders sturen de teams tactisch aan en pakken de operationele vraagstukken samen met de teamleden op.

Zowel het Gomarus College als ROC Menso Alting hebben de hoofdlijnen van hun onderwijsvisie en strategisch beleid beschreven in een Strategisch Beleidsplan c.q. Schoolplan. Hierover en over de in 2023 bereikte resultaten per school is meer te lezen in de volgende hoofdstukken.

1.3 Organisatie en juridische structuur

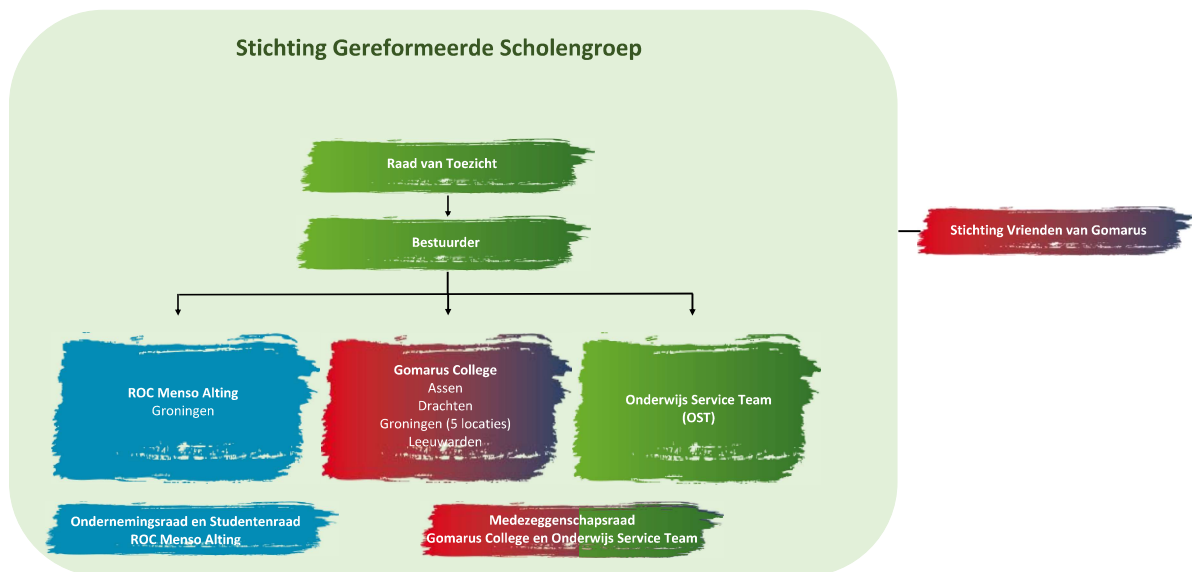
Het Gomarus College, ROC Menso Alting en het Onderwijs Service Team (OST) vormen samen de stichting Gereformeerde Scholengroep (GSG).

Het Gomarus College (school voor voortgezet onderwijs) heeft vestigingen in Assen, Drachten, Groningen (5 locaties), en Leeuwarden.

ROC Menso Alting (mbo en volwassenenonderwijs) heeft één vestiging in Groningen.

Naast het OST is er een Orthopedagogisch en Didactisch Centrum (OPDC). Het OPDC en OST zijn dienstverlenend aan de verschillende onderwijslocaties.

De volgende figuur toont het organigram van de GSG.

De GSG kent drie managementlagen: bestuurder, directeuren en teamleiders. De bestuurder is het bevoegd gezag. De stichting heeft een eenhoofdig College van Bestuur en een Raad van Toezicht. Sinds 1 mei 2020 is dhr. E. van Hoorn bestuurder van de GSG. Bij ROC Menso Alting zijn een Ondernemingsraad en Studentenraad actief. De Medezeggenschapsraad van het Gomarum College behartigt de belangen van leerlingen, ouders en medewerkers van het Gomarum College en ook van het OPDC en OST. Voor een weergave van de activiteiten van de Raad van Toezicht en de medezeggenschapsorganen verwijzen we naar de eerste pagina's van dit jaarverslag.

De lege, inactieve Stichting Menso Alting Plus is in 2023 formeel opgeheven en ontbonden en ontbreekt daarom in bovenstaand organigram.

1.4 Naleving Branchecodes

De GSG hanteert de 'Code Goed Toezicht' van de VTOI-NVTK, de 'Code goed bestuur in het mbo 2020' en 'Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019'. Het College van Bestuur en de Raad van Toezicht stemmen in met deze codes en tijdens de jaarlijkse zelfevaluatie wordt de naleving ervan besproken.

Bij de GSG wordt gewerkt vanuit een identiteitsdocument en aan de hand van GSG-waarden. De betekenis en uitwerking hiervan staan beschreven in het personeelsbeleid, in de Integriteitscode en in (bijlagen bij) ons Handboek Personeelsbeleid. De integriteitscode en klokkenluidersregeling staan op de websites van de scholen. In 2023 is er geen beroep gedaan op de klokkenluidersregeling.

Hoofdstuk 2 Onderwijs

ROC Menso Alting

2.1 Missie en Strategisch Beleidsplan

In 2022 is de nieuwe Strategienotitie GSG 2022-2025 vastgesteld waarin de koers en strategische speerpunten voor zowel ROC Menso Alting als het Gomarus College zijn beschreven vanuit de opnieuw geformuleerde gezamenlijke ambitie:

Wij zijn een scholengemeenschap waarin het volgen van Jezus Christus centraal staat. Leerlingen, studenten en medewerkers ontdekken hun talenten en hun plek in de maatschappij in Gods Koninkrijk. Samen ontwikkelen we en zijn we op weg naar het mooiste onderwijs van Noord-Nederland!

De kernwaarden uit 2018 zijn nog altijd actueel: ‘Vanuit Gods liefde, samen ontdekken, samen groeien en samen verantwoordelijk voor jezelf, de ander en de natuur.’

Deze ambitie en kernwaarden vormen het fundament van de GSG waarop wij het onderwijs bij ROC Menso Alting bouwen en onze studenten opleiden. Het is ook het fundament waar we onze strategische keuzes op baseren. In alles zijn we een school waarin we werken vanuit Gods liefde. Dat is de basis voor onze medewerkers, onze studenten en onze partners. ROC Menso Alting stelt zich ten doel om studenten voor te bereiden op hun beroep vanuit een christelijke levensvisie. Bij ons leren studenten wat ze nodig hebben om een gewaardeerd en gedreven professional te zijn en hun plaats in de samenleving in te nemen en van betekenis te zijn voor de mensen om hen heen. We willen God daarbij centraal stellen en Jezus daarin naleven. Hij is de bron van wat goed en volmaakt is. Hem centraal stellen betekent gebruik maken van talenten. We willen het beste uit onszelf en de ander halen en hebben oog voor de mensen om ons heen en voor de maatschappij. Identiteit en kwaliteit zijn voor ons de basis voor sterk beroepsonderwijs. Op die basis willen we samen verantwoordelijk opleiden met trots en focus.

In 2023 is het Strategisch Beleidsplan ROC Menso Alting 2023-2027 vastgesteld. Voor deze jaren zijn vier strategische thema's bepaald: 'trots', 'focus', 'samen' en 'verantwoordelijk'. De strategische thema's zijn gekoppeld aan de speerpunten van het koersplan van de GSG. Deze thema's staan niet los van elkaar, maar zijn stukjes van dezelfde puzzel die de toekomst van ROC Menso Alting vormt. In het SBP staan de belangrijkste in- en externe ontwikkelingen, de vraagstukken en keuzes beschreven rondom ons onderwijs en onze school. Het plan schetst de hoofdlijnen, per schooljaar maken we een overzicht van doelen, activiteiten en indicatoren. Het schema met daarin de verbanden tussen het Koersplan van de GSG, het SBP van ROC Menso Alting en het Directieplan ROC Menso Alting staat in de bijlagen.

Hoewel professionalisering in het algemeen goed is ingebed binnen de organisatie, is een specifieke behoefte om meer gebruik te maken van samenwerking en leren in een andere context in het kader van de professionalisering van docenten. Om deze wijze van professionalisering mogelijk te maken, is in het Strategisch Beleidsplan ROC Menso Alting (2023) opgenomen dat er in het taakbeleid van elk team ruimte wordt gemaakt voor praktijkstages voor docenten. Docenten kunnen deze ruimte bijvoorbeeld gebruiken voor docentmobiliteit. Sinds 2005 is docentmobiliteit een mogelijkheid binnen ROC Menso Alting. Docenten ervaren dat deze ervaring bijdraagt aan hun professionalisering, werkplezier en kennis van het beroep. Binnen de dagelijkse praktijk van een docent is het echter niet vanzelfsprekend gebleken om ruimte vrij te maken voor professionalisering in de vorm van docentmobiliteit. Nu hier beleidsmatig (meer) ruimte voor wordt gecreëerd, hopen wij meer docenten te kunnen enthousiasmeren om gebruik te maken van samenwerken en leren binnen een internationale context.

2.2 Aantal studenten

ROC Menso Alting biedt opleidingen aan op het gebied van 'Zorg & Welzijn', 'Onderwijs & Opvoeding', 'Business College' en 'Dienstverlening'. Daarbij geven we de meeste opleidingen in de BOL-variant, verschillende opleidingen ook in de BBL-variant en steeds meer (delen van) opleidingen in de variant van de derde leerweg. Een actueel overzicht van al onze opleidingen is te vinden op onze website.

De afgelopen jaren hebben wij te maken met een daling van het aantal studenten. De instroom van onze studenten vanuit onze loyale achterban is altijd stabiel geweest, maar dit wordt in toenemende mate minder vanzelfsprekend. Ook neemt het aantal potentiële studenten voor de reguliere opleidingen af doordat de populatie 16-jarigen afneemt. Ons regionale marktaandeel bij de opleidingen van het Business College en Dienstverlening is stabiel. De levensvatbaarheid van deze opleidingen staat echter in toenemende mate onder druk. De afdeling Business College onderzoekt hoe zij het aanbod van opleidingen toekomstbestendiger kan maken. Meer naamsbekendheid van onze school (externe profilering) en goede contacten met decanen op vmbo- en havo-scholen in de regio blijven heel belangrijk. In de plannen (Directieplan, Kwaliteitsagenda) krijgt dit aandacht. De verhouding tussen het aantal studenten dat een BOL-opleiding volgt en het aantal studenten dat een BBL-opleiding volgt verschuift ten gunste van BBL-opleidingen. Er wordt meer ingezet op LLO en certificeerbaar onderwijs. Wij willen ons de komende jaren meer richten op het ontwikkelen van ons LLO-aanbod en certificeerbaar onderwijs waarbij we intensief samenwerken met het beroepenveld. Hier is al een hele mooie start mee gemaakt met ons aanbod van de branche-erkende kraamopleiding. De komende jaren gaan we ons aanbod op dit gebied uitbreiden.

In onderstaande tabel staan de studentenaantallen over de afgelopen jaren vermeld.

Studentenaantallen per 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Business College	122	116	103	95	90	96	83	65	52
Dienstverlening	53	59	44	38	38	42	31	31	25
Verpleegkunde	153	143	138	147	149	162	172	164	150
Maatschappelijke zorg	232	220	227	233	222	215	202	180	167
Pedagogisch Werk	116	133	142	158	199	205	188	167	155
Contract-/ander onderwijs (niet-bekostigd)			16	35	45	27	6	14	29
Totaal	676	671	670	706	743	747	682	621	578
Totaal (alleen bekostigd)	676	671	654	671	698	720	676	607	549

2.3 Onderwijs, kwaliteitsontwikkeling en examinering

Ook in 2023 zijn we het schooljaar gestart met een gezamenlijke (team overstijgende) introductieweek. Uit voorgaande jaren is gebleken dat studenten dit erg waarderen. Het is een mooi moment voor ontmoeting en persoonlijk contact over opleidingsgrenzen heen. Dit jaar deden bijna alle teams mee met het gezamenlijke introductieprogramma. Alleen het team Business College heeft een eigen introductieprogramma georganiseerd. Dit team is in omvang kleiner dan de andere teams. Een introductieweek met hun eigen studenten geeft dit team de mogelijkheid op een individueler

niveau persoonlijk contact te maken met hun studenten. Hiermee wordt in de introductieweek meteen al een sterke band opgebouwd met de studenten.

Vanuit de coronaperiode is er sterker ingezet op de begeleiding van studenten. Ook in 2023 is dit voortgezet met behulp van nog lopende subsidies, maar ook is een deel van de begeleiding structureel opgenomen in de reguliere gelden omdat wij persoonlijke begeleiding belangrijk vinden. Deze gelden zijn besteed aan uren voor slb'ers en pluscoaches. Het jaar 2023 heeft ook in het teken gestaan van veranderingen. Begin 2023 startte onze nieuwe directeur, er kwam een nieuw Strategisch Beleidsplan, er is verantwoording afgelegd over de kwaliteitsagenda 2019-2022 en er is hard gewerkt aan een nieuwe Kwaliteitsagenda voor periode 2024-2027. Ook is een nieuwe Kwaliteitskalender ontworpen aan de hand waarvan we planmatig en cyclisch onze onderwijsactiviteiten en de kwaliteit daarvan borgen.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorgsystematiek is goed verankerd binnen ROC Menso Alting. De medewerkers zien en ervaren de meerwaarde hiervan. De kwaliteitszorgsystematiek geeft richting, sturing en controle aan de werkzaamheden. Door te werken volgens de PDCA-cyclus worden de doelen en de acties die daarbij horen uitgevoerd en gemonitord en afsluitend geanalyseerd en geëvalueerd. Elk team afzonderlijk werkt cyclisch aan de onderwijskwaliteit, maar tussen de teams is nog weinig afstemming en samenwerking. In 2023 is een start gemaakt met het meer afstemmen van de verschillende werkwijzen en procedures. De kwaliteitscoördinatoren van de teams zijn meer in hun kracht gezet. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de kwaliteitszorgcoördinatoren van de verschillende teams en de afdeling Onderwijs & Kwaliteit (O&K). Via deze overleggen worden werkwijzen en procedures besproken, afgestemd, verbeterd en uitgezet in de teams. Er is een format ontwikkeld voor het aanleveren van de curricula en de examenplannen. Alle teams gebruiken dit format. Verschillende procedures zijn opnieuw bekeken, besproken en vastgesteld (o.a. de cum laude regeling, procedure wettelijk niet toelaatbare studenten en examinering keuzedelen). Binnen onze school zijn twee collega's opgeleid en toegerust met gedachtengoed van Stichting leerKRACHT. Zij gaan de werkwijze van Stichting leerKRACHT binnen de teams introduceren en de teams helpen om deze werkwijze te implementeren. De teams evalueren hun onderwijs zelf systematisch door het jaar heen. Aan het einde van elke periode wordt door de docent(en) een vak evaluatie gehouden waarbij input wordt opgehaald bij studenten. Deze input wordt weer meegenomen naar de volgende periode. Hierdoor wordt er gestructureerd gewerkt aan de gestelde doelen en kan er sneller geschakeld worden. Daarnaast organiseert elk team studentenpanels waarin teamleden op ongedwongen wijze in gesprek gaan met een afvaardiging van de studenten van hun opleidingen. Het werkveld is ook in beeld. De teams hebben regelmatig contact met het werkveld door het voeren van stagegesprekken, maar ook door het organiseren van werkveldbijeenkomsten meerdere keren per jaar.

De afdeling Onderwijs & Kwaliteit (O&K) overlegt minimaal één keer in de maand met de teamleiders. In dit werkoverleg worden het onderwijs, de (bedrijfs)processen en de kwaliteitscyclus besproken. Daarnaast is er een vergaderstructuur tussen O&K en het MT waarin in overleg keuzes gemaakt worden als het gaat om nieuw beleid. In deze overleggen komen ook de thema's uit de Kwaliteitsagenda terug. Aan het eind van het schooljaar hebben de teamleiders een jaarrapportage geschreven. Hierin werd teruggekeken op het afgelopen jaar en werden de belangrijkste zaken besproken. In november was onze jaarlijkse kwaliteitsmiddag. Op deze middag heeft de afdeling O&K alle medewerkers meegenomen in de inhoud van de nieuwe Kwaliteitsagenda en de samenhang tussen het Koersplan van de GSG, het Strategisch Beleidsplan en het directieplan van ROC Menso Alting en de Kwaliteitsagenda (zie een schematische weergave in de bijlagen). Deze middag hebben de teams ook gewerkt aan de zelfevaluatie en de teamplannen. Voor de teamplannen heeft O&K een nieuw

format aangeleverd waarin de samenhang tussen bovengenoemde documenten een plaats heeft gekregen. Het format is gebaseerd op het gedachtengoed van Stichting leerKRACHT. Doordat de samenhang tussen de verschillende beleidsdocumenten een plek heeft gekregen in het format van het teamplan kunnen de doelen van het team beter afgestemd worden op deze beleidsdocumenten. Daarnaast borgen we daarmee beter dat er cyclisch wordt gewerkt.

In het najaar van 2023 is een analyse gemaakt van de Benchmarkresultaten mbo. Ook is de 100-dagen enquête afgenomen en besproken met het MT. Aandachtspunten hieruit zijn teruggekoppeld naar de teams.

Systemen

Ook in 2023 is er verder gewerkt aan het ontdekken van alle mogelijkheden van OnStage. De afdeling functioneel beheer kreeg in 2023 begeleiding en ondersteuning vanuit Topicus om het gebruik van Eduarte te optimaliseren. Er zijn mooie stappen gezet in het verbeteren van de inrichting van Eduarte en dit proces zetten we door.

Kwaliteitsaudits

Een beleidsadviseur van de afdeling O&K heeft in 2023 een basistraining auditor gevolgd. Vanuit het Kwaliteitsnetwerk mbo vindt er in het najaar van 2024 weer een audit plaats op onze school. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet.

Examinering en diplomering

De examencommissie heeft in 2023 afscheid genomen van één van haar leden vanwege pensionering. Inmiddels is de vacature ingevuld. Daarnaast heeft de examencommissie een vertegenwoordiger vanuit de generieke vakken gekregen. De examen- en subcommissieleden zijn officieel (her)benoemd door de bestuurder. De examencommissie is nu voltallig. Elk examencommissielid handelt voor zijn of haar eigen team de aanvragen voor vrijstellingen en faciliteiten af. Bij het vaststellen van examens laten we deze koppeling juist los: een examencommissielid stelt examens vast van een ander dan zijn of haar eigen team. De diplomering voor de zomervakantie is goed verlopen. De examencommissie heeft alle examendossiers kunnen controleren. De digitalisering van de examens is in bijna alle teams ingevoerd. Alleen bij de opleidingen van het Business College is de examinering nog niet digitaal. Daar wordt wel naartoe gewerkt.

De examencommissie heeft in het najaar van 2023 voorstellen voorbereid voor vernieuwing van het Onderwijs- en Examenreglement. Voor studenten belangrijke wijzigingen zijn o.a. het beperken van het aantal herkansingen dat een student mag doen bij een examen. Ook is een voorstel voor vernieuwing van de cum laude regeling gemaakt. Een cum laude diploma moet een bijzondere prestatie zijn. De examencommissie constateerde dat er relatief veel cum laude diploma's werden afgegeven en heeft daarop de regeling bekeken en een voorstel voor aanpassing gemaakt. De beide documenten liggen op het moment van schrijven ter bespreking bij de directie en het bestuur.

Vanwege de nieuwe samenstelling van de examencommissie neemt de gehele examencommissie in februari en maart 2024 deel aan een training.

Exameninstrumenten

Wij hanteren de route: inkopen van exameninstrumenten bij een gecertificeerde examenleverancier, bij alle opleidingen incl. de keuzedelen. Dit levert de volgende voordelen en kansen op: we zijn minder formatie kwijt aan het zelf construeren van examens, we hebben minder kosten en we ontvangen een compleet pakket voor de examinering, we kunnen ons dus richten op het proces er omheen. We onderkennen de volgende nadelen en knelpunten: we hebben minder invloed op hoe een examen

geconstrueerd is, zowel qua inhoud als qua vorm, en wijzigingen duren langer omdat we een afnemende partij zijn.

Intensivering

Alle opleidingen van ROC Menso Alting voldoen aan de 1.000 urennorm. Uitgangspunt daarbij is het leveren van onderwijs van kwaliteit, de norm is daarvoor een hulpmiddel.

Inspectie

In maart en april 2021 is er een online inspectiebezoek geweest waarbij de inspectie gesprekken heeft gevoerd met verschillende geledingen binnen onze school. Op basis van de bevindingen vanuit de risicoanalyse en de verificatiegesprekken heeft de inspectie geconcludeerd dat er geen aanleiding was om het vorige oordeel aan te passen of vervolgonderzoek uit te voeren. We behouden daardoor de eerder gegeven voldoende beoordelingen. Het reguliere vierjaarlijkse onderzoek (4JO) van de inspectie aan onze school staat bij de inspectie op de planning voor het voorjaar van 2025.

In het najaar van 2023 is er een themagesprek geweest met de Inspectie van het Onderwijs over de vraag wat socialisatie betekent in het licht van de flexibilisering voor het onderwijs. Socialisatie is een onderdeel van het Onderzoekskader 2021 en na de periode van corona zijn er grote zorgen over het welzijn van studenten en het verwerven van met name sociale competenties, zoals samenwerken. Daarnaast is flexibilisering een trend die al langer gaande is in het onderwijs. In het themagesprek is doorgesproken over deze begrippen. ROC Menso Alting geeft studenten vanuit haar identiteit handvatten mee op het gebied van socialisatie (waarden en normen). Socialisatie is verweven in ons onderwijs. Vanuit het werkveld wordt er gevraagd naar zowel executieve vaardigheden als sociale vaardigheden. Onze studenten worden gewaardeerd om wat zij op deze gebieden hebben geleerd en in kunnen brengen in hun stage. Als het gaat om het organiseren van flexibel onderwijs, dan ligt de uitdaging voor ons op de organiseerbaarheid. Vooral LLO-trajecten in de zorg zullen toenemen door de samenstelling van de bevolking. Door onze kleine omvang zijn wij relatief veel fte kwijt aan het ontwikkelen van LLO-trajecten. Voor elk traject is het daarom belangrijk vooraf duidelijkheid te hebben over waar onze expertise zit, of wij het kunnen doen vanuit ons huidige aanbod en of het volume groot genoeg is om rendabel te zijn. Vanwege de aandacht die er in onze instelling wordt gegeven aan de vorming van studenten, heeft ons onderwijs, en daarbij ook ons flexibel onderwijs, een meerwaarde voor de maatschappij. Hier zou meer aandacht voor mogen komen in het stelsel.

Klachten

Onze school heeft in het voorjaar van 2023 een klacht binnengekregen van een student. Deze klacht is door de interne klachtencommissie in behandeling genomen en er zijn passende maatregelen getroffen.

2.4 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Het Nationaal Programma Onderwijs dat door de minister in het leven is geroepen om de gevolgen van de coronapandemie te repareren, liep ook in 2023 nog door. In het najaar hebben wij de verantwoording van de uit de NPO verkregen gelden gedaan. Bijna alle NPO-middelen zijn uitgegeven en uit de verantwoording zijn geen bijzonderheden gebleken.

Verdeling en besteding gelden

In onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen beschreven welke NPO-middelen we hebben ontvangen en welke bedragen in welk jaar besteed zijn (bedragen x € 1.000). In 2023 zijn de laatste activiteiten uitgevoerd. Dit waren activiteiten die vallen onder het thema 'verbindende activiteiten / scholings-

mogelijkheden medewerkers' en het thema 'onderwijsontwikkeling'. In totaal was er voor 2023 nog ruim € 36.000 begroot. Een paar voorbeelden van hoe dit bedrag is besteed:

- € 16.500 aan scholingen, o.a. op het gebied van vorming en veilig leerklimaat (welzijn),
- € 2.500 aan een team tweedaagse met als thema modulair/thematisch onderwijs,
- € 4.275 impuls rekenonderwijs.

De geplande scholing voor medewerkers in het klooster is niet doorgegaan. In plaats daarvan heeft er een andere scholingsactiviteit plaatsgevonden. Deze activiteit kostte minder geld (€ 10.000) dan de geplande scholing in het klooster (€ 25.000). De scholing op het gebied van veilig leerklimaat/welzijn kostte iets meer dan begroot (€ 6.500; begroot € 5.000).

Activiteiten onder thema	2021	2022	2023
Soepele in- en doorstroom			
SLB extra	€ 10.000	€ 4.000	€ -
LB dag	€ -	€ 500	€ -
Introductieactiviteiten klas 1	€ 14.000	€ -	€ -
actieve werving nieuwe studenten VO	€ -	€ 500	€ -
Extra lessen NED (VP)	€ -	€ 500	€ -
materiaal NED (VP en OO)	€ 300	€ 950	€ -
Extra lessen praktijk (BC)	€ 16.000	€ -	€ -
lessen VTH en ADL (PBMZ)	€ 1.500	€ -	€ -
ICT lessen (PBMZ)	€ 750	€ -	€ -
begeleiding verlengers BC	€ 4.000	€ 2.000	€ -
begeleiders verlengers OO	€ 1.800	€ 1.000	€ -
Totalen per jaar	€ 48.350	€ 9.450	€ -
Totalen thema	€ 57.800		
Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding			
Inzet Izat	€ 2.500	€ 2.500	€ -
SLB-activiteiten/groepscoaching	€ 3.500	€ 3.500	€ -
Presentatie Izat bij studenten	€ 250	€ 250	€ -
Introductie oudere jaars	€ 22.000	€ -	€ -
Totalen per jaar	€ 28.250	€ 6.250	€ -
Totalen thema	€ 34.500		
Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages			
Actieve werving stageplekken	€ 625	€ 625	€ -
Totalen per jaar	€ 625	€ 625	€ -
Totalen thema	€ 1.250		
Aanpak jeugdwerkloosheid (LLO)			
Aanbod contractonderwijs opzetten voor verdere scholing na diplomering of bijscholing tijdens het werk	€ 11.250	€ 11.250	€ -
Totalen per jaar	€ 11.250	€ 11.250	€ -
Totalen thema	€ 22.500		

Verbindende activiteiten/ scholingsmogelijkheden medewerkers						
Teambuilding teams	€	8.400	€	1.500	€	2.500
Startmiddag/avond medewerkers	€	1.000	€	-	€	-
Scholing medewerkers	€	12.000	€	12.250	€	25.000
Totaal	€	21.400	€	13.750	€	27.500
Onderwijsontwikkeling						
Onderwijskundige ondersteuning	€	4.000	€	4.000	€	-
ICT-hulpgroep	€	6.250	€	6.250	€	-
Curriculum ontwikkeling	€	41.000	€	28.000	€	9.275
Totaal	€	51.250	€	38.250	€	9.275
	€	72.650	€	52.000	€	36.775
Totaal andere thema's	€	161.425				
Budget niet toebedeeld aan thema's						
Administratie en beheerslasten; beleid en verantwoording & monitoring	€	15.000	€	15.000	€	-
Totaal	€	15.000	€	15.000	€	-
Totaal niet toebedeeld aan thema	€	30.000				
	€	176.125	€	94.575	€	36.775
Totale budget	€	307.475				

2.5 Kwaliteitsagenda

Het jaar 2023 was wat de Kwaliteitsagenda betreft een soort overgangsjaar. De eerste helft van 2023 stond in het teken van het afronden en verantwoorden van de Kwaliteitsagenda 2019-2022 en het opstellen van de Kwaliteitsagenda 2024-2027. Wij hebben qua inhoudelijke activiteiten in 2023 ingezet op het continueren van maatregelen uit de Kwaliteitsagenda 2019-2022. Omdat in de eerste helft van 2023 ook de nieuwe Kwaliteitsagenda is ontworpen, is er in de tweede helft van 2023 een start gemaakt met de speerpunten uit de nieuwe Kwaliteitsagenda.

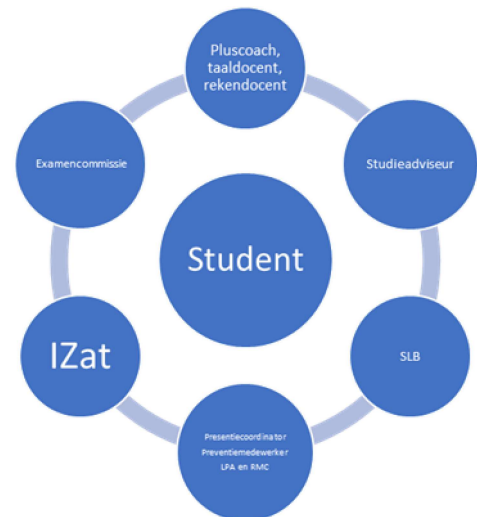
Voortzetten activiteiten Kwaliteitsagenda 2019-2022

De maatregelen uit de Kwaliteitsagenda 2019-2022 die in de eerste helft van 2023 werden gecontinueerd, waren het extra inzetten op de begeleiding van studenten. Dit betreft de begeleiding van kwetsbare studenten (niveau 2 en bij Business College de niveau 3 studenten), maar ook zijn er uren toegekend voor pluscoaches. Dit zijn collega's die de slb'ers ondersteunen als een student extra begeleiding nodig heeft. Ook het Schakelteam dat ingezet wordt als een student dreigt uit te vallen, heeft een structureel karakter gekregen. Twee dagen per week is een medewerker van School als Wijk aanwezig op onze locatie om, als daar aanleiding voor is, met studenten in gesprek te gaan over hun persoonlijke situatie (mentaal en praktisch) en daarin ondersteuning en/of doorverwijzing te bieden. Extra ondersteuning is altijd gericht op het zo zelfstandig mogelijk kunnen volgen van de opleiding door

de student waarbij succes en tevredenheid terugkerende evaluatiepunten zijn. Daarnaast wordt na elke interventie met de student (en slb'er) teruggekeken naar het proces en resultaat.

Rondom de student staan verschillende begeleiders klaar om te ondersteunen bij zorg- en begeleidingsvragen, zie de figuur rechts.

De volgende tabel geeft zicht op de verschillende soorten zorg en ondersteuning die we studenten aanbieden.

Overzicht soorten zorg en ondersteuning voor studenten ROC Menso Alting

Vraag over	Waar kun je terecht	Wie ondersteunt daarbij	Wat kan nog meer
<i>Studievaardigheden</i>	Pluscoach Taaldocent Rekendocent	Studieloopbaanbegeleider	
<i>Twijfel bij gekozen opleiding</i>	Studieadviseur	Studieloopbaanbegeleider	
<i>Verzuim</i>	Presentiecoördinator	Preventiemedewerker LPA en RMC	Schakeltraject met schakelteam en externe vsv-trajecten
<i>Omstandigheden/ persoonlijke problematiek</i>	IZAT	Studieloopbaanbegeleider, Faalangstreductie en assertiviteitstraining, School Als Wijk (WIJ-team/ Preventiemedewerker OPDC)	
<i>Faciliteiten bij examens</i>	Examencommissie	Vakdocenten en studieloopbaanbegeleider	
<i>Dyslexie</i>	IZAT	Dyslexie coördinator	

Met deze zorg- en begeleidingsstructuur is er voor elke student passende begeleiding beschikbaar die nodig is. Daarnaast is het voor de medewerkers in de organisatie duidelijk op welke manier wij zorg aanbieden. Zo kunnen we zorgen voor korte lijnen tussen de verschillende types zorg en begeleiding en zijn studenten bij ons goed in beeld.

Vanuit de vorige Kwaliteitsagenda lag er ook de wens om intensiever samen te werken met de aanleverende vo-scholen en dan met name met de verschillende vestigingen van het Gomarus College. De eerste stappen zijn hiervoor gezet. We hebben bij elkaar in de keuken gekeken en ook hebben wij een ludieke actie georganiseerd waarbij wij de leerlingen van de vestiging met wie wij de campus delen letterlijk over de brug naar ons toe hebben gehaald.

Een andere speerpunt uit de Kwaliteitsagenda 2019-2022 was het ontwikkelen van een om- en bijscholingsaanbod en LLO. De ontwikkelingen die in gang zijn gezet, hebben we in 2023 geïntensiveerd.

Start Kwaliteitsagenda 2024-2027

In de tweede helft van 2023 liepen bovengenoemde punten uit de Kwaliteitsagenda 2019-2022 door, maar is er ook begonnen met het werken aan de doelstellingen uit de Kwaliteitsagenda 2024-2027. Elke doelstelling is toegewezen aan een Mt-lid in combinatie met één van onze beleidsadviseurs O&K. Elk duo is verantwoordelijk voor het proces en de monitoring van het proces en de resultaten van de betreffende doelstelling. Er is een start gemaakt met het evalueren en herzien van werkprocessen waarbij in sommige gevallen een visie opnieuw is gevormd en/of vastgelegd. Dit raakt ook het opstellen van een Plan van Aanpak Studentenwelzijn waarin de rol- en taakverdeling van verschillende taakgroepen en coördinatoren duidelijker wordt vastgelegd en de begeleiding van studenten toegankelijker wordt. Het evalueren en herzien van de werkprocessen heeft een positieve invloed op de werkdruk die men ervaart, waarmee er ook een start is gemaakt met die doelstelling. De taakgroep Vormend Onderwijs is bezig met het aanpassen van de visie op vorming waarbij de nieuwe (landelijke) eisen voor burgerschap meegenomen worden. Ook is er een digitaal en fysiek meldpunt voor stagediscriminatie ingericht. De communicatie hierover richting studenten is in gang gezet, maar wordt nog geïntensiveerd. Verschillende teams onderzoeken hoe het invoeren van modulair of thematisch onderwijs ons kan helpen bij het vergroten van ons certificeerbaar onderwijs. Daarmee is de uitvoering van de Kwaliteitsagenda 2024-2027 in gang gezet.

Voortijdig schoolverlaters

Een voortijdig schoolverlater (vsv) is een jongere die zonder startkwalificatie de school verlaat. Zonder startkwalificatie hebben jongeren minder kansen op de arbeidsmarkt. De landelijke trend is dat het aantal vsv'ers stijgt. Om dit tegen te gaan is er in de Kwaliteitsagenda 2019-2022 stevig ingezet op het voorkomen en terugdringen van vsv. Ook in de nieuwe Kwaliteitsagenda 2024-2027 blijft het een aandachtspunt. Belangrijke aspecten bij het voorkomen en terugdringen van vsv zijn een goede, persoonlijke begeleiding zodat eventuele problemen vroegtijdig gesignaleerd kunnen worden. Daarnaast is het belangrijk dat studenten zich goed oriënteren op de beroepskeuze en eventuele doorstroom naar een vervolgopleiding. Ook daarin moeten zij worden begeleid. Dit is belangrijk voor alle studenten, maar hierbij gaat extra aandacht uit naar kwetsbare jongeren. Bij het werken aan het voorkomen en terugdringen van vsv werken wij nauw samen met andere mbo's en gemeenten (RMC-regio's). Dankzij onze kleinschaligheid zijn wij in staat onze studenten persoonlijk te begeleiden. Elke student is bij ons in beeld. Onze vsv-cijfers liggen dan ook al jaren onder het landelijk gemiddelde. Wel merken wij dat het aantal studenten dat dreigt uit te vallen door met name persoonlijke problemen toeneemt. In de begeleiding van onze studenten proberen wij een zo passend mogelijke oplossing te bieden. Dit betekent soms dat studenten langer over hun studie doen en/of met een diploma van een lager niveau onze school verlaten dan waar zij zich voor hadden ingeschreven. Dit zien we nog niet direct terug in onze meest recente vsv-cijfers, maar we verwachten dat onze vsv-cijfers licht zullen stijgen. In de volgende tabel staan de vsv-cijfers van de afgelopen jaren.

VSV cijfers	Percentage uitval ROC Menso Alting				Percentage uitval landelijk			
	2019- 2020	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2019- 2020	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023
Rapportagejaar								
Niveau 2	8,3%	2,7%	6,7%	0%	8,6%	8,9%	10,8%	3,8%
Niveau 3	4,2%	3,3%	2,9%	0%	3,7%	4,2%	4,4%	1,5%
Niveau 4	1,9%	1,2%	1,9%	0,7%	2,9%	3,3%	3,7%	1,3%

Bron: DUO, factsheet voortijdig schoolverlaters rapportagejaar 2022/2023

2.6 Studiesucces

Diplomaresultaat

Het diplomaresultaat laat zien hoe groot het aantal studenten is dat onze school in een schooljaar verlaat mét een diploma als percentage van het totale aantal studenten dat onze school verlaat in dat schooljaar. In de berekening worden alle diploma's die een student binnen de school heeft behaald meegenomen. We scoren goed en hoger dan het gemiddelde van de landelijke vergelijkingsgroep. De rapportage Benchmark middelbaar beroepsonderwijs wordt in het najaar beschikbaar gesteld aan scholen. Dit betekent dat de benchmarkgegevens over 2023 in het najaar van 2024 beschikbaar zijn. De meest recente gegevens die wij tot onze beschikking hebben, zijn de benchmarkgegevens van 2022.

Diplomaresultaat per jaar

	2018	2019	2020	2021	2022
ROC Menso Alting	77,6%	67,5%	71,1%	79,4%	76,5%
mbo-gemiddelde	71,8%	71,2%	73,4%	72,7%	69,1%

Bron: Benchmark middelbaar beroepsonderwijs 2022; bouwsteen studiesucces

Jaarresultaat

Het jaarresultaat laat zien hoe groot het aantal gediplomeerden (studenten die onze school verlaten met een diploma plus gediplomeerde doorstromers binnen de school) in een schooljaar is, als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde studenten die onze school verlaten in dezelfde periode. Wanneer een student in een eerder schooljaar zijn diploma heeft behaald, wordt dit in de berekening niet meegenomen. Het gaat dus om de diploma's die in het betreffende schooljaar zijn behaald. Ook hier hebben we goede scores bereikt. De meest recente benchmarkgegevens die zijn weergegeven, zijn van 2022.

Jaarresultaat per jaar

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ROC Menso Alting	76,8%	69,3%	72,3%	79,8%	76,4%	70,8%
mbo-gemiddelde	71,1%	70,5%	73,0%	72,4%	67,9%	

Bron: Benchmark middelbaar beroepsonderwijs 2022; bouwsteen studiesucces

2.7 Studenttevredenheid

De JOB-monitor is een landelijke vragenlijst naar studenttevredenheid die één keer in de twee jaar wordt afgenomen. De uitkomsten van de JOB-monitor zijn aanvullend op de informatie die wij zelf gedurende het schooljaar ophalen bij onze studenten door onze vak evaluaties en panelgesprekken. In 2023 zijn er naast de vak evaluaties en panelgesprekken geen aanvullende onderzoeken gedaan naar studenttevredenheid. De laatste JOB-Monitor is in 2022 uitgezet. In de onderstaande tabel staan de uitkomsten van de JOB-monitor 2020 en 2022.

Overzicht scores JOB-monitor

Thema's JOB-monitor	Gemiddelde score op een vijfpuntschaal		Landelijke score 2022
	ROC Menso Alting 2020	ROC Menso Alting 2022	
Onderwijs en begeleiding	3,5	3,5	3,3
Informatie	3,2	3,2	3,1
Omgeving sfeer en veiligheid	3,8	3,7	3,6
Lesmateriaal en toetsen	3,1	3,2	3,2
	Rapportcijfer	Rapportcijfer	Rapportcijfer
Oordeel school	7,4	7,3	6,6
Oordeel opleiding	7,3	7,2	6,8

Bronnen: JOB-monitor 2020 © JOB | ResearchNed, JOB-monitor 2022 © JOB | ResearchNed

Onze studenten geven onze school een ruime voldoende. Op onderwijs en begeleiding scoren wij stabiel hoger dan het landelijk gemiddelde. De overige scores liggen op of dicht bij het landelijk gemiddelde. De informatievoorziening blijft een aandachtspunt, met name de timing en de eenduidigheid van de informatievoorziening kan worden verbeterd. In 2024 wordt de JOB-monitor weer afgenomen.

2.8 Keuzedelen

Dit jaar konden onze studenten kiezen uit een aanbod van 31 verschillende keuzedelen. Met deze keuzedelen kunnen studenten hun vakmanschap verbreden of verdiepen. Alle studenten hebben kunnen voldoen aan de reguliere keuzedeelverplichting. In de bijlagen is een overzicht van het schoolaanbod aan keuzedelen opgenomen.

2.9 Internationalisering

Een belangrijke behoefte is om onze studenten toekomstbestendig op te leiden. Internationalisering is een van de manieren om tegemoet te komen aan de behoefte om studenten goed voor te bereiden op het werkveld. Studentmobiliteit is sinds 2010 een mogelijkheid bij ROC Menso Alting. Uit de Erasmus+ surveys die afgenomen zijn onder studenten en de verhalen die zij vertellen, blijkt dat studenten internationalisering als meerwaarde zien in de voorbereiding op het toekomstige werkveld. Zij geven aan beter te kunnen samenwerken met mensen met andere achtergronden en culturen, zij voelen zich meer zelfverzekerd over hun eigen kunnen, geven aan dat hun professionele vaardigheden en competenties zijn toegenomen en dat zij hier kritischer op kunnen reflecteren doordat zij in aanraking zijn gekomen met andere gebruiken en werkwijzen in het ontvangende land. Deze

leeropbrengsten tonen aan dat internationalisering relevant is en voorziet in de leerbehoefte van studenten. Daarom willen wij internationalisering blijven aanbieden en verbeteren in ons curriculum om zo blijvend tegemoet te komen aan de leerbehoefte van onze studenten.

Een uitdaging voor ROC Menso Alting is de beschikbare capaciteit. Kleinschaligheid is onze kracht waardoor wij elkaar en elke student persoonlijke aandacht kunnen bieden en daarnaast de hoge mate van onderwijskwaliteit die wij bieden. Een uitdaging van kleinschaligheid is echter dat het lastig kan zijn om voldoende capaciteit te vinden om nieuwe ideeën of projecten handen en voeten te geven. Op dit moment zijn wij kritisch aan het onderzoeken op welke wijze wij het beleid en de processen rondom internationalisering verder kunnen aanscherpen om efficiënter om te gaan met de beschikbare capaciteit.

Het afgelopen jaar hebben wij hard gewerkt om internationalisering verder te borgen binnen onze organisatie. Dit is terug te zien in het beleid dat geschreven is, maar ook aan het concrete plan van aanpak dat daaruit voortvloeit. Daarnaast hebben wij met elkaar nagedacht over het toekomstperspectief van internationalisering. Wij zitten boordevol ideeën en ambities maar hebben daar niet altijd de beschikbare capaciteit voor vanwege onze kleinschaligheid. Wij moeten daarin scherpe keuzes durven maken. Zo willen wij ons het eerste jaar richten op het verder versterken van onze basis. Naast de uitvoering en evaluatie van kernactiviteiten valt te denken aan het optimaliseren van het disseminatieplan, het monitoren, evalueren en eventueel aanpassen van ons recente beleid en plan van aanpak. Wij laten onze ambities niet los, maar zetten deze weg in een meerjarenplan. Zo willen wij deelname aan mobiliteit graag verhogen en onze samenwerkingspartners uitbreiden. Echter, eerst richten wij ons op de kwaliteit van wat we aanbieden. Vanuit die kwaliteit willen wij verder opbouwen. Om dit te kunnen realiseren hebben wij een accreditatieplan ingediend voor subsidie vanuit Erasmus+. Dit maakt het aanvragen van mobiliteitsprojecten binnen Erasmus+ in de toekomst makkelijker en het geeft ons ruimte om in ons eigen tempo de internationale activiteiten verder uit te bouwen. Vanuit de laatste CALL heeft een aantal activiteiten plaatsgevonden in 2023. Zo hebben onze niveau 2-studenten van Dienstverlening een internationale werkweek gehad in België. Als partner in ons internationale netwerk (EUROCOM Smart Network) hebben een aantal medewerkers deelgenomen aan een projectweek in Denemarken in het voorjaar van 2023. Ook onze school zal in het voorjaar van 2024 host zijn voor een internationaal gezelschap. Dit doen wij samen met mbo Menso Alting Zwolle die ook partner is in het netwerk.

2.10 MBO-Studentenfonds

Het mbo-studentenfonds biedt financiële ondersteuning aan studenten die een mbo-opleiding volgen en deze ondersteuning nodig hebben. We willen dat de student de vrije keuze heeft om een mbo-opleiding te doen; de financiële en persoonlijke situatie mag daarbij geen belemmering zijn. Onderstaand overzicht toont het aantal aanvragen, het aantal goedgekeurde en afgehandelde aanvragen, het totaal uitgekeerde bedrag en het gemiddelde bedrag per uitkering in het schooljaar 2022-2023.

Aanvragen op grond van:	Aanvragen	Goedgekeurd	Afgehandeld	Totaal bedrag	Gemiddeld bedrag
Lidmaatschap Studentenraad of bestuur studentenorganisatie	0*				
Activiteiten in het belang van de instelling of studie	0				
Onvoldoende middelen**	9	6	5	€ 4.345	€ 724
Bijzondere omstandigheden***	2	0	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

* Leden van de Studentenraad hoeven geen aanvraag voor een vergoeding te doen. Zij ontvangen, inmiddels al jarenlang, een vergoeding voor hun inzet in de Studentenraad. In 2022 bedroeg deze vergoeding € 29,25 en in 2023 € 30,85 per bijgewoonde vergadering.

** Het gaat hier om ondersteuning voor het aanschaffen van verplichte leermiddelen van minderjarige studenten uit gezinnen en situaties met onvoldoende financiële middelen (aantoonbaar via een inkomensverklaring).

*** Het gaat hier om ondersteuning van studenten die vanwege een bijzondere omstandigheid zoals een langdurige of chronische ziekte of zwangerschap studievertraging hebben opgelopen en geen recht meer hebben op een (verlenging van) de prestatiebeurs.

Hoofdstuk 2 Onderwijs

Gomarus College

2.11 Uitgangspunten onderwijs

Het Gomarus College is een sterke, bloeiende groep van scholen in Noord-Nederland. We bieden voortgezet onderwijs aan ruim 3.200 leerlingen op acht locaties in Assen, Drachten, Groningen en Leeuwarden. Dat doen we vanuit een gereformeerde achtergrond en levensvisie, waarbij we leerlingen leren het voorbeeld van Christus te volgen. Op onze scholen geven we onderwijs van hoge kwaliteit met een breed aanbod aan opleidingen om iedere leerling een passende leerroute te kunnen bieden. Zo kunnen leerlingen bij ons terecht voor: praktijkonderwijs, vmbo (basis, kader, gemengde en theoretische leerweg), VakMavo, havo, VakHavo, atheneum, gymnasium en TTO. Het Gomarus College wil leerlingen toerusten voor hun volwassen leven in een snel veranderende wereld met als motto "leren voor je Leven".

Daarvoor geven we onszelf de opdracht steeds te werken vanuit de drieslag "kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming". Oftewel: We willen onze leerlingen toerusten, oriëntatie bieden en uitdagen tot volwassen in de wereld willen zijn (zie bijvoorbeeld het werk van Gert Biesta, 'De school als vrijplaats'). We bieden onderwijs waarin basisvaardigheden als lezen, schrijven en rekenen essentieel zijn. En waarin tegelijk het christelijk (wereld)burgerschap en de vorming van onze leerlingen is verweven. Dat doen we zodat onze leerlingen goede resultaten behalen (kwalificatie), onze maatschappij en de wereld leren kennen (socialisatie) en ontdekken welke plek en rol zij daarin willen innemen (persoonsvorming).

2.12 Aantal leerlingen en verdeling over locaties

De volgende tabel geeft zicht op de ontwikkeling van het aantal 'bekostigde' leerlingen per locatie (inclusief VAVO-leerlingen die elders onderwijs volgen) over de afgelopen jaren.

Locatie	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Assen	249	237	266	270	264	264	265	292	305	301	291
Drachten	309	311	304	290	302	305	316	326	360	383	400
Leeuwarden	210	205	213	217	212	212	292	374	418	430	426
Zuidhorn	210	206	219	195	184	158					
Magnolia	355	380	385	375	346	363	366	381	390	367	359
Vondelpad 3	372	357	370	413	396	403	439	395	383	386	409
Vondelpad 1	687	761	767	736	721	766	723	674	679	644	636
Vondelpad 2	611	572	579	570	568	584	591	577	587	568	631
Praktijkonderwijs	69	71	70	69	71	70	72	72	74	78	78
Totaal	3072	3100	3173	3135	3064	3125	3064	3091	3196	3157	3230

De groei van de afgelopen jaren in Fryslân is goed zichtbaar. Deze is waarschijnlijk te verklaren door de twee prachtige, nieuwe schoolgebouwen én de havo-bovenbouw in Leeuwarden. De piek in de groei in Leeuwarden lijkt inmiddels bereikt. Opvallend in 2023 is de sterke groei van Vondelpad 2 wat onder meer resultante is van de invoering van praktijkgerichte programma's.

Voor één leerling van Vondelpad 1 is aanvullende bekostiging vanuit de zgn. 'nieuwkomersregeling' ontvangen. Deze leerling heeft zo veel mogelijk meegedraaid in het reguliere onderwijs, er is extra inzet gepleegd in het onderhouden van contact met de ouders/verzorgers (o.a. door de ondersteuningscoördinator en m.b.v. een 'vertaaltelefoon').

2.13 Onderwijsontwikkelingen

Kijkend naar de onderwijskundige ontwikkelingen in 2023 zijn er mooie ontwikkelingen geweest op de verschillende locaties. Op alle locaties zijn opnieuw allerlei nieuwe activiteiten uitgevoerd in het kader

van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) variërend van extra ondersteuning in de klas, bijscholing in kleine groepen (met eigen docenten en/of hbo/wo-studenten), extra individuele begeleiding, meer sociale activiteiten, extra toets- en examenkansen, extra scholing voor het personeel et cetera. Hierover wordt in een volgende alinea uitgebreid gerapporteerd.

Op Vondelpad 1 is de invoering van het vak NLT voorbereid waarmee we vwo-leerlingen in een natuurprofiel kennis laten maken met een praktijkgericht en vakoverstijgend bètavak, waardoor zij zich breder kunnen ontwikkelen en gericht bezig zijn met vaardigheden die aanwezig worden verondersteld bij een vervolgopleiding. Mede daarvoor is een Bèta-vleugel op Vondelpad 1 gerealiseerd.

In Leeuwarden is het pilottraject rondom flexonderwijs (voorheen flexrooster) geëvalueerd. De teams willen er graag mee door en verschillende vernieuwingen (o.a. 40-minuten lessen voor vmbo-basis en -kader) werden verder beproefd. Na een enquête onder leerlingen en ouders over hun ervaringen met de huidige vorm van het flexonderwijs is begin 2023 de besluitvorming over het flexonderwijs afgerond.

Verschillende initiatieven rondom het 45-minutenrooster en 20/80 learning zijn voortgezet en hebben voor meer ruimte voor maatwerk voor de leerlingen gezorgd.

Op de locaties Magnoliastraat, Vondelpad 2 en Vondelpad 3 zijn de projecten waarin we met landelijke subsidiemiddelen het werken met heterogene brugklassen dieper onderzoeken gecontinueerd. Hoe kunnen we alle leerlingen goed bedienen in klassen met verschillende niveaus? Hoe houden/krijgen we hoge verwachtingen van leerlingen? Wat hebben docenten daarvoor nodig? Het zijn enkele vragen die hierbij aan bod komen. Er is in verschillende groepen ondersteuning ingezet en op één locatie werd voor de hele dakpanklas ingezet op het hoogste niveau. Hier zijn mooie resultaten behaald. Voor de locaties Leeuwarden, Drachten en Assen is eind 2023 de subsidie voor de heterogene brugklas verkregen. Ook op deze locaties willen we dieper onderzoek doen en de ervaringen van de andere locaties gebruiken. Op deze laatste drie locaties ligt vooral focus op de Basis/Kaderklassen. Met alle locaties samen willen we onze kennis en ervaringen gebruiken om samen te onderzoeken of en op welke manier we kansen voor al onze leerlingen op het Gomarus College kunnen vergroten.

Als het gaat om het ontwikkelen van gemeenschappelijke onderwijskundige kaders, het van daaruit vormgeven van een visie voor de verschillende onderwijsketens en het komen tot een ambitie en agenda kan geconstateerd worden dat we in 2022 op intentieniveau als bestuur en directieteam overeenstemming hadden over wat er moest gebeuren. En over wie daar welke verantwoordelijkheid in heeft. Dat was een eerste stap. Het concreet invulling daaraan geven is inmiddels gelukt. Om hierin locatie-overstijgend meer van elkaar te leren en hierin meer lijn te krijgen, kon na uitvoerige besprekingen met o.a. de MR besloten worden tot de benoeming van een directeur Onderwijsontwikkeling, Kwaliteit en Zorg per februari 2023. Onder leiding van deze directeur OKZ is er inmiddels een nieuw Schoolplan (2024-2027) met bijhorende werkagenda verschenen waar de missie, visie, doelen en werkwijze voor de komende jaren in beschreven staan.

De thema's burgerschap en internationalisering zijn gemeenschappelijk over de locaties heen verder opgepakt met ondersteuning van externe expertise. Onder begeleiding van het Expertisecentrum Onderwijs & Identiteit van de TU Utrecht werken werkgroepen per locatie én een gezamenlijke regiegroep over alle locaties heen gemeenschappelijk in een tweejarig traject aan de versterking en vernieuwing van ons burgerschapsonderwijs. Vorig jaar is de huidige situatie in kaart gebracht (nulmeting) en werd onze visie op het (wettelijk verplichte) burgerschapsonderwijs en de door ons te kiezen ruimte daarin uitgewerkt vanuit het Bijbelse begrip 'shalom'. In het afgelopen jaar is gewerkt aan overkoepelende doelen en het creëren van draagvlak voor deze visie. Komend jaar zullen specifieke doelen (uitgewerkt per opleiding en leerjaar) worden gesteld en zal worden gewerkt aan implementatie en evaluatie van ons burgerschapsonderwijs. Onder begeleiding van Globi wordt op een vergelijkbare manier met lokale werkgroepen en een gezamenlijke regiegroep gewerkt aan de versterking van onze programma's rondom internationalisering en buitenlandreizen vanuit het

oogpunt van wereldburgerschap en het opdoen van interculturele ervaringen. Niet alleen de inhoudelijke aanpak van deze thema's is van groot belang, maar ook het experimenteren en ontdekken wat samen over locaties heen vormgeven van onderwijs betekent brengt ons veel. Er is gewerkt aan visievorming middels een Erasmus+ aanvraag voor onze acht Gomarus locaties. Deze is inmiddels toegekend waardoor we tot tenminste 2027 kunnen werken met eenvoudige budgetaanvragen om mobiliteiten binnen Europa mee te financieren en uitwisselingen mogelijk te maken.

Met vier locaties werkten we overstijgend aan Praktijkgerichte programma's (PGP), waarbij één locatie (Vondelpad 2) deelneemt aan de Pilot 'De Nieuwe Leerweg'. Naast een goede invoering van de PGP's hebben we ons ten doel gesteld om te leren van en met elkaar, elkaar te versterken en visie op te doen over praktischer onderwijs.

Basisvaardigheden

Op de locaties Magnolia en Vondelpad 3 is er met behulp van subsidiemiddelen verder gewerkt aan de ontwikkeling van de basisvaardigheden rekenen en taal. Op beide locaties richt deze ontwikkeling zich op vakoverstijgend werken aan de taal- en rekenvaardigheden. Bij rekenen beperken we ons niet tot deze twee locaties maar worden de Gomarusbrede vakgroepen betrokken om het vakoverstijgend rekenen vorm te geven binnen de vakken wiskunde, natuurkunde, scheikunde en economie. We gebruiken als inspiratie en onderliggend kader het vakoverstijgend rekenen, ontwikkeld door Kees Hooyman.

Voor de taalvaardigheden hebben beide volledige teams scholing gehad rondom taalgericht vakonderwijs vanuit het ECNO. Binnen de teams wordt naar aanleiding van deze scholing in (kleine) groepen gewerkt aan meer taalbewust lesgeven in alle vakken en lessen. Dit doen we onder andere door teambijeenkomsten rondom taal te organiseren, gezamenlijke afspraken te maken, lessen samen voor te bereiden, lessen van elkaar te bezoeken en taalrijke werkvormen uit te wisselen.

2.14 Nationaal Programma Onderwijs

In 2021 startte in Nederland een Nationaal Programma Onderwijs (NPO) waarbij de overheid middelen ter beschikking stelde gericht op 'herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona' (zie www.npoonderwijs.nl). In deze paragraaf rapporteren we over het NPO bij het Gomarus College. Ten aanzien van de financiën is in 2022 besloten om 50% van de beschikbare middelen voor 2022-2023 te reserveren en de overige 50% de volgende twee schooljaren in een verdeling van ongeveer 30% voor 2023-2024 en 20% voor 2024-2025 aan te wenden. Zo kunnen we meerjarig de (lange termijn) gevolgen van de coronapandemie opvangen en voorkomen we te grote schommelingen in ons aanbod en de benodigde personele capaciteit daarvoor.

Schoolscan

Alle NPO-coördinatoren op locaties zijn benaderd, via mail en persoonlijk op locatie, om voor 2023-2024 een nieuwe schoolscan te maken. Waar mogelijk is de schoolscan gecombineerd met de evaluatie van de interventies van afgelopen schooljaar. Bij dit proces is gebruik gemaakt van de informatie die bij leerlingenbesprekingen is gedeeld, van informatie uit tevredenheidsonderzoeken, aparte enquêtes of inventarisaties onder docenten en soms verdiepende gesprekken in teams of met specifieke medewerkers die ondersteuning hebben geboden aan leerlingen. Bij de evaluaties is collega's ook gevraagd welke interventies komend jaar nodig zijn. Op basis hiervan is een nieuw NPO-plan geschreven.

Gekozen interventies

Voor het grootste deel zijn de keuzes goed te linken aan de menukaart. De meeste locaties willen op de een of andere manier uitbreiding van het onderwijs realiseren (A). Bij 'Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren' (B) wordt vooral gebruik gemaakt van één op één begeleiding en begeleiding in kleine groepen. De meeste aandacht gaat naar de sociaal emotionele- en fysieke ontwikkeling van leerlingen (C). Op het gebied van (extra) inzet van personeel

kiezen vrijwel alle locaties voor de inzet van onderwijsassistenten. Aan de gekozen interventies is te zien dat de uitbreiding van onderwijs, instructie in kleine groepen of een op een begeleiding minder vaak gekozen wordt dan in eerdere jaren. Ook wordt de vermindering van de vakinhoudelijke bijlessen zichtbaar. De ondersteuning bij executieve vaardigheden blijft wel een belangrijk item in alle plannen. De mentoren hebben daar een belangrijke rol in. De extra culturele uitjes en sportieve activiteiten worden ook minder genoemd. Dat komt mee doordat de standaarduitjes en sportactiviteiten weer gewoon kunnen doorgaan. In de plannen is er nog steeds zorg over het welbevinden van de leerlingen. Interventies richten zich deels op voorzieningen binnen de zorgstructuur van de school en deels op andere acties zoals de aanschaf van spellen of uitjes.

Betrokkenheid ouders, docenten en leerlingen bij de plannen

Via tevredenheidsonderzoeken van Vensters voor Verantwoording zijn ook in 2023 aan alle ouders en leerlingen vragen gesteld als onderdeel van de schoolscan. Via nieuwsbrieven per locatie zijn ouders op de hoogte gehouden van de plannen en extra onderwijsmogelijkheden. Met leerlingen is zowel door de mentor als door de vakdocenten veelvuldig gesproken over hun welbevinden, onderwijsvertragingen, inhaal mogelijkheden, groepsvorming, et cetera. Waar mogelijk zijn ideeën en suggesties van ouders en leerlingen meegenomen bij de plannen en interventies.

De onderwijsteams zijn betrokken geweest bij de uitvoering van het NPO, de evaluaties, de vernieuwde scan en het opstellen van het NPO-plan voor 2023-2024. De locaties hebben dat op verschillende manieren gedaan: soms met behulp van vragenlijsten en soms in teambesprekingen waarin is gevraagd naar vertragingen en wat nodig is om die te in te halen en wat docenten verder zien aan knelpunten bij leerlingen, ook op het gebied van welbevinden. De analyse van de verzamelde gegevens vond plaats in een klein groepje van Mt-leden en NPO-coördinator(en), soms aangevuld met enkele docenten met taken in de zorg, decanaat of kwaliteit. Vervolgens zijn de plannen met de teams gedeeld. Voor een heel aantal planonderdelen geldt dat deze slechts kaderstellend zijn: er is bijvoorbeeld voor docenten ruimte om zelf en/of met inzet van assistenten extra lessen te verzorgen en pas gedurende het schooljaar kan bepaald worden bij welke lesstof dit noodzakelijk is door bijvoorbeeld de langdurige uitval in eerdere schooljaren. We hebben daarom ingezet op flexibiliteit: het NPO-plan per locatie biedt ruimte om gedurende het jaar te kiezen voor de inzet van bepaalde interventies.

Instemming van de MR

De medezeggenschapsraad (MR) is vanaf het begin betrokken bij de planvorming en uitvoering van het NPO en wordt periodiek op de hoogte gehouden van de vorderingen. In november 2022 stemde de MR in met NPO-aanpak voor schooljaar 2022-2023. In maart 2023 ontving de MR een volgend schrijven met daarin de eerste tussenresultaten. Op 5 oktober 2023 ontving de MR een instemmingsaanvraag over de NPO-aanpak in 2023-2024. Na bespreking in de overlegvergadering stemde de MR in met het voorgenomen besluit de NPO-plannen 2023-2024 vast te stellen. Opmerkingen en vragen vanuit de MR worden meegenomen in de evaluaties en de daarbij horende bijstellingen voor het vervolg van het programma.

Inzet van personeel niet in loondienst (PNIL)

Bij het Gomarus College hebben we ingezet op analyse en planvorming door eigen mensen. Er zijn hierbij geen externen ingezet. Bij de uitvoering van de NPO-activiteiten en -interventies is ook bewust gekozen voor de inzet van eigen personeel. Daartoe is het personeelsbestand vrij fors uitgebreid, onder andere door de tijdelijke benoeming van onderwijsassistenten en studenten die bijlessen en begeleiding kunnen verzorgen. Daarnaast is en wordt af en toe, net als in het reguliere onderwijsprogramma, gebruik gemaakt van personeel niet in loondienst. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verzorgen van gastlessen, weerbaarheidstrainingen, trainingen sociale vaardigheden, specifieke sport- of excursieactiviteiten en professionaliseringsactiviteiten voor medewerkers. Hierbij hebben we er bewust voor gekozen om primair in te zetten op inzet door voor ons bekende externe partijen. Een voorbeeld hiervan is Stichting Terwille waarmee is afgesproken dat de inzet van een jongerenwerker/ trainer gecontinueerd wordt.

Resultaten

Voor de locaties geldt dat er op het gebied van (de kennis van) de vakinhoud veel vertragingen zijn ingelopen en men een positief resultaat ziet in cijfers en overgang. De locaties met havo en vwo-bovenbouwklassen zijn minder positief over de resultaten en noemen daarbij vaak motivatie, executieve vaardigheden en welbevinden als mogelijke oorzaak. De interventies klassenverkleining en bijlessen worden meestal positief gewaardeerd door docenten en leerlingen.

De locaties geven bijna allemaal aan dat de executieve vaardigheden bij veel leerlingen tekortschieten. Ze geven aan dat vrij veel leerlingen moeilijk te motiveren zijn, dat ze plannen lastig vinden en zich slecht kunnen concentreren. Dat was het eerder ook, maar dat lijkt nu versterkt te zijn. Enkele locaties hebben leerlingen daar in kleine groepjes of individueel in begeleid en die zijn tevreden over de resultaten daarvan. De meeste locaties geven aan hier in 2023-2024 stevig op in te willen zetten.

Op het vlak van welbevinden zijn de ervaringen verschillend. Er zijn locaties waar leerlingen zich veilig voelen en gemotiveerd zijn voor school, maar ook locaties waar men aangeeft dat er in vergelijking met een aantal jaren eerder meer leerlingen zijn die extra aandacht nodig hebben. Enkele locaties geven aan te maken te hebben met meer incidenten.

Bovenschoolse inzet van NPO-middelen en financiële uitputting van de middelen

Vanwege de coronapandemie heeft de overheid een fors aantal subsidies en tijdelijke extra middelen via de lumpsum beschikbaar gesteld. Zowel voor de inhoudelijke coördinatie als voor de administratieve verwerking (aanvraag, registratie, verantwoording) is besloten om 5% van de NPO-middelen vrij te houden voor de kosten van ondersteuning bij de uitvoering van de maatregelen. Hierbij gaat het om extra kosten voor werving van (tijdelijk) personeel, extra inzet door de afdelingen HR, Marketing & Communicatie, ICT, Financiën en Onderwijs & Kwaliteit. De MR heeft ingestemd met de aanpak en de inzet van de middelen. Overigens, de kosten voor de NPO-activiteiten worden op allerlei manieren gedekt. Deels vanuit de reguliere middelen: veel docenten geven lessen van 45- in plaats van 50-minuten en hebben daardoor werktijd beschikbaar voor extra, andere activiteiten. Vanuit verschillende subsidies hebben we extra inzet en activiteiten kunnen financieren.

2.15 Techniekonderwijs

Het subsidieproject Sterk Techniekonderwijs (STO) heeft na een langzame start in 2023 vleugels gekregen. Door te investeren in nieuwe (moderne) machines en gebruiksmateriaal is het aanbod van nieuwe lesinhoud mogelijk en is er volop gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe (keuze)vakken en modules.

Door daarnaast ook voldoende te faciliteren in menskracht is het mogelijk geweest om leerlingen in alle leerjaren van het vmbo uitgebreid kennis te laten maken met de zeven werelden van techniek en ze daarvoor te boeien en te binden.

Vanuit het STO-project worden er door collega's uit het vmbo lessen techniek/technologie verzorgd op de basisscholen in de stad Groningen, zodat het kennismaken met techniek en technologie al op jonge leeftijd kan beginnen.

De landelijke pilot waarbij er meer ruimte is in de examenprogramma's van de techniekopleidingen BWI en PIE (experiment PIE-BWI), krijgt steeds meer vorm en heeft tot gevolg dat leerlingen keuzes kunnen maken die beter bij hun interesses aansluiten.

Daar waar gehoopt werd op de start van de bouw in 2023 van het nieuwe techlab op Vondelpad 2, hebben we helaas moeten ondervinden dat deze vertraging heeft opgelopen. Vanwege deze vertraging is in het najaar van 2023 alvast wel een start gemaakt met een aanpassing van de "look en feel" van de techniekafdeling en de technieklokalen. De gang in de techniekafdeling is aangepast en voorzien van nieuwe kleuren en vitrines waarin werkstukken van leerlingen kunnen worden geplaatst. Hiermee worden de zeven werelden van techniek zichtbaar gemaakt. Deze aanpassingen zullen in de

toekomst goed aansluiten bij de kleurstelling van het nieuwe techlab en de aanpassingen die gedaan worden op de PIE- en BWI-afdeling.

Na het succes van het event *Tech to the Future* in Martiniplaza in 2022 heeft de editie van 2023 dit op alle vlakken ruim overtroffen. Alle tweedeklasleerlingen van het vmbo in de provincie Groningen hebben dit event bezocht en daarnaast zijn ook in de middaguren andere belangstellenden geweest, zoals basisschoolkinderen samen met hun ouders. Uiteindelijk zijn meer dan 2.000 bezoekers ondergedompeld in de wereld van techniek en technologie. Een goede samenwerking met de mbo-scholen en het bedrijfsleven heeft geresulteerd in vele blije bezoekers en standhouders.

Voor het STO-project in Groningen-Stad fungeert het Gomarus College als penvoerder. Bestuurlijk wordt er intensief samengewerkt. Ieder kwartaal vindt overleg plaats tussen de besturen. Ook is er elk kwartaal overleg tussen de besturen en de stuurgroep. Er wordt op provinciaal niveau door het programmamanagement structureel samengewerkt en afhankelijk van het thema vindt er samenwerking plaats tussen individuele regio's. De STO-regio's wisselen ervaringen uit, kopen gezamenlijk in, organiseren professionalisatiebijeenkomsten en trekken samen op in de samenwerking met het mbo.

In de loop van 2023 is duidelijk geworden dat het subsidieproject niet alleen met een jaar verlengd zou worden (2024), maar dat in 2025 een nieuwe subsidieperiode in zal gaan van 4 jaar. Voor deze nieuwe periode zal een nieuw/geüpdatete activiteitenplan dienen te worden opgesteld. Dit biedt volop kansen en mogelijkheden om de activiteiten en ontwikkelingen in het techniekonderwijs te borgen en nog verder tot bloei te brengen. Daarbij wordt in Groningen ook nadrukkelijk op provinciaal niveau gekeken hoe de nieuwe programma's voor de verschillende STO-regio's elkaar kunnen versterken.

Niet alleen in Groningen werkt het Gomarus College aan het versterken van het techniekonderwijs. Ook in Drachten en Assen participeren we in de lokale STO-programma's. Voor Leeuwarden willen we vanaf 2024 ook actief deel gaan nemen aan de STO plannen in die regio.

2.16 Toetsing en examinering

In 2023 hebben we ook weer de nodige aandacht besteed aan toetsing en examinering. De examensecretarissen van de verschillende locaties, met begeleiding van een onderwijskundige, hebben frequent contact. In de bijeenkomsten is aandacht voor verschillende thema's: de uitvoering en afronding van de schoolexamens, de voorbereiding op en afname van de centrale examens, de evaluatie van de examens, relevante wet- en regelgeving en verschillende casussen. Op elke locatie is een examencommissie actief. Hierin zit ook de examensecretaris en een teamleider. Vanuit deze groep is een training voor examencommissies gevraagd. Deze is gepland in januari 2024. In het najaar van 2023 is een evaluatie uitgezet onder collega's over hun ervaringen met verkorte PTA's op het vmbo. De resultaten zijn meegenomen in het voorstel van de examencommissies voor het schooljaar 2024-2025.

2.17 Passend onderwijs

In het kader van het passend onderwijs heeft elke locatie in een ondersteuningsprofiel beschreven wat de locatie aan ondersteuningsmogelijkheden kan bieden en waar de grenzen aan ondersteuning liggen. De profielen zijn te vinden op onze website. Na de aanmelding van een leerling met een ondersteuningsbehoefte wordt gekeken of de locatie de passende ondersteuning kan bieden. Bij vragen hierover wordt de hulp ingeroepen van het OPDC. Het Gomarus College maakt deel uit van 4 samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

- Locaties in Groningen: SWV 20.01 (Groningen)
- Locatie Assen: SWV 22.01 (Noord- en Midden-Drenthe)

- Locatie Drachten: SWV 21.02 (Zuidoost-Friesland)
- Locatie Leeuwarden: SWV 21.01 (Fryslân-Noard).

In de jaarverslagen van deze samenwerkingsverbanden is informatie te vinden over de inhoud, omvang en ontwikkelingen in het Passend onderwijs. Met de middelen die we vanuit de samenwerkingsverbanden ontvingen, hebben we klassen kleiner kunnen houden, ondersteuners kunnen inzetten en allerlei soorten begeleiding kunnen bieden. Ook zijn verschillende innovatieprojecten bekostigd.

Onze zorgstructuur is in de basis goed op orde en wordt door onze omgeving (bijv. in de samenwerkingsverbanden) vaak als voorbeeld aangehaald voor hoe andere scholen deze zouden kunnen inrichten. Er wordt op dit moment actief gewerkt aan het vernieuwen en expliciet maken van onze (gemeenschappelijke) zorgvisie en ondersteuningsstructuur.

2.18 Kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling

Het onderwijs op het Gomarus College is van een hoge kwaliteit. Dit blijkt uit de hoge doorstroomcijfers, de goede resultaten van oud-leerlingen die verder studeren in het mbo, hbo of op de universiteit en uit de examenresultaten (zie de bijlagen). Het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek onder ouders en leerlingen van het Gomarus College heeft geen opvallende resultaten opgeleverd. De resultaten per onderwerp (ook over meerdere jaren) zijn per locatie te zien op de website www.scholenopdekaart.nl. De jaarlijkse meting hebben we ook in 2023 uitgebreid met een aantal vragen over welbevinden, achterstanden en corona mede met het oog op de scan die per locatie herijkt is in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

2.19 Voortijdige schoolverlaters (VSV)

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal voortijdige schoolverlaters in de afgelopen jaren. De cijfers geven geen reden tot zorg.

Reden	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
<i>Aanmelding ingetrokken/ administratief</i>	8	8	3	6	6	6	8	18	11	7	41
<i>Gaan werken</i>	0	0	0	0	2	2	8	6	9	4	3
<i>Naar het mbo</i>	7	5	1	4	2	3	21	36	37	20	39
<i>Naar andere school/ verhuizing</i>	15	6	5	5	15	5	15	51	102	76	73
<i>Overig</i>	8	6	10	3	7	10	9	29	17	26	13

2.20 Onderwijsontwikkeling in en met andere scholen en de regio

Het Gomarus College functioneert in diverse structurele samenwerkingsnetwerken, zowel binnen de stad Groningen, als in de regio Groningen-Friesland-Drenthe, als landelijk. We noemen er enkele:

- G4: G4 is een overleg met de drie andere gereformeerde scholen voor voortgezet onderwijs in Nederland (Greijdanus, GSR en Guido). Daarnaast is de GSG lid van Verus, de vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs. De bestuurder is lid van de community binnen Verus voor orthodox-christelijke scholen.
- Kring Noord: een bestuurlijk netwerk van bestuurders van algemeen christelijke, gereformeerde en reformatorische scholen voor voortgezet onderwijs in Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en Flevoland.
- Het Gomarus College participeert in vier verschillende samenwerkingsverbanden in Drenthe, Groningen en Friesland (zie hierboven onder 'Passend onderwijs').

- Het Breed Besturenoverleg in de gemeente Groningen is het platform voor overleg tussen alle scholen in de stad en de gemeente. Huisvestingszaken komen aan de orde binnen een apart overleg (huisvestingscommissie). In Assen, Drachten en Leeuwarden zijn er vergelijkbare overleggen met de burgerlijke gemeente (LE(J)A, OOGO, etc.).
- Bestuurlijk overleg vo-scholen Midden-Drenthe. Met de besturen van het openbaar en christelijk onderwijs is een traject gaande waarin gewerkt wordt aan de toekomstbestendigheid van het voortgezet onderwijs in Assen e.o. mede in het licht van de verwachte forse daling van het aantal leerlingen in deze regio.
- Bestuurlijk Platform vo/mbo: platform voor bestuurlijk overleg tussen de vo- en mbo-scholen in de provincie Groningen.
- Groningen Bereikbaar: In dit platform wordt gesproken over de combinatie van onderwijs en vervoer en mogelijke verbetering van openbaar vervoer, andere vervoersmogelijkheden en aanpassing van onderwijstijden, onder andere vanwege de Aanpak Ring Zuid (ARZ).

2.21 Sociale veiligheid

Alle locaties hebben twee interne vertrouwenspersonen waar leerlingen en ouders terecht kunnen met vragen, zorgen en klachten over ongewenst gedrag, intimidatie, pesten, discriminatie, etc. De interne vertrouwenspersonen van de GSG komen drie keer per jaar bij elkaar voor overleg, afstemming en intervisie. Bij deze bijeenkomsten is ook de externe vertrouwenspersoon voor leerlingen, studenten en ouders aanwezig. Daarnaast was er ook in 2023 een jaarlijkse bijeenkomst van de interne vertrouwenspersonen met de leden van het Directieteam.

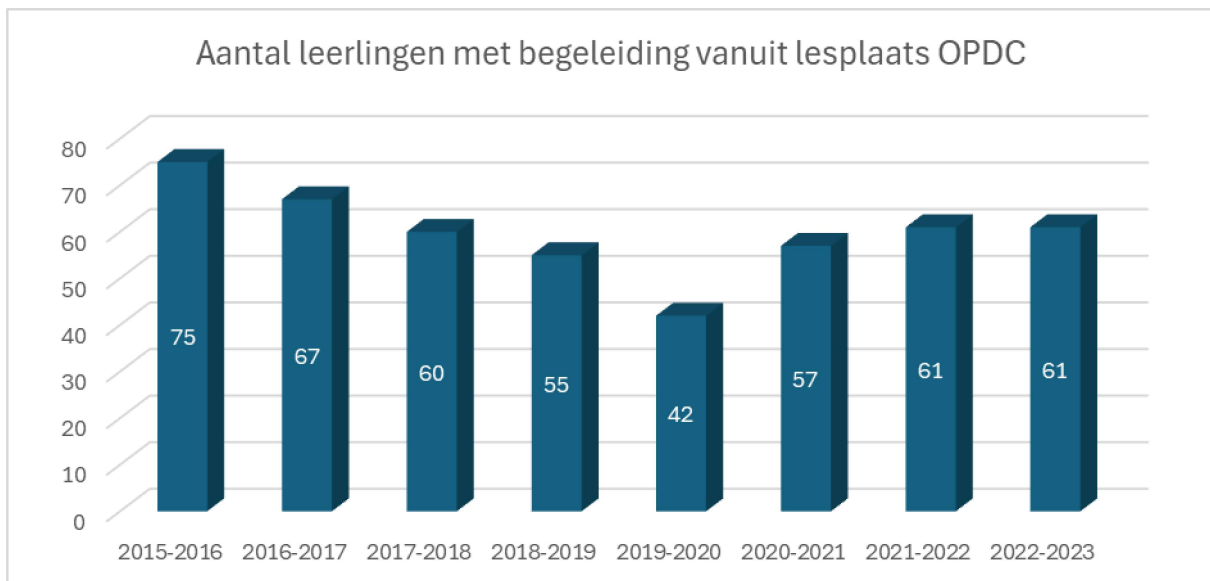
Jaarlijks wordt de landelijke vragenlijst over sociale veiligheid afgenomen bij ouders en leerlingen als onderdeel van de tevredenheidsmetingen. Al jarenlang is de uitslag van de vragenlijst voor dit thema zeer positief bij alle locaties. Resultaten per locatie zijn te vinden op de website www.scholenopdekaart.nl.

In alle tweede klassen komt de stichting Terwille Verslavingszorg langs voor een tweedaags project onder de naam 'reLEGS'. ReLEGS bestaat uit verschillende uitdagende en eigentijdse trainingen, preventielessen en workshops waardoor leerlingen leren nee te zeggen. Diverse onderwerpen komen aan de orde zoals groepsdruk, weerbaarheid, roken, drugs, alcohol, seks, internet en social media. Op verschillende locaties wordt een vervolgsessie gehouden in de derde klas. Ook in de bovenbouw worden workshops gegeven door Terwille. Diverse thema's kunnen dan besproken worden, afhankelijk wat er op dat moment "leeft" bij leerlingen.

In 2023 zijn geen klachten vanuit of over onze school ingediend bij de landelijke Klachtencommissie.

2.22 Extra leerlingenondersteuning vanuit ons OPDC

Ondanks goede ondersteuning op alle locaties is dit soms toch niet voldoende voor bepaalde leerlingen. Gedurende het schooljaar 2022-2023 hebben daarom 61 leerlingen gebruik gemaakt van de begeleiding vanuit de lesplaats op het OPDC, ons eigen Orthopedagogisch Didactisch Centrum van de GSG aan het Vondelpad. Enkele leerlingen (5) verbleven vrijwel het hele jaar op de lesplaats. De volgende figuur toont het aantal leerlingen dat begeleiding vanuit de lesplaats ontving in dit schooljaar en in eerdere schooljaren.

In de trajectgroep zaten 31 leerlingen die in een virtuele groep één-op-één-begeleiding krijgen, zodat er geen afstroom of voortijdig schoolverlaten plaatsvindt. Dit zijn vooral leerlingen met internaliserende problematiek. Op de lesplaats zaten 28 leerlingen, dit zijn onder andere leerlingen die vastliepen in het reguliere onderwijs zonder dat het gedrag aanleiding gaf voor een VSO-plaatsing of op een maatwerkvoorziening (TTVO), leerlingen met grote persoonlijke moeiten, een life-event hadden doorgemaakt (crisis), geschorst waren, thuiszaten of geen veilige thuissituatie hadden tijdens de Corona maatregelen. Hiervan zouden 21 leerlingen onder de 'oude' term Rebound vallen.

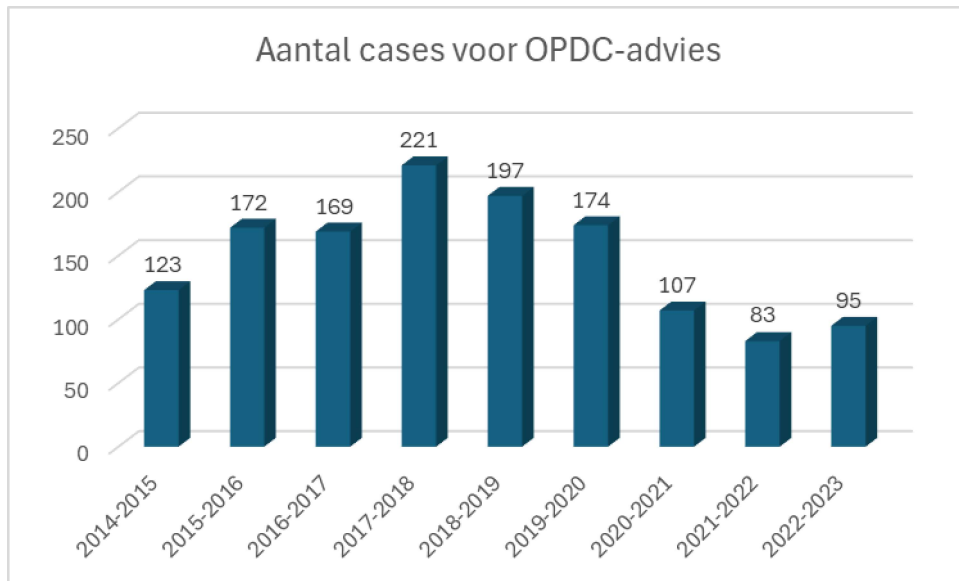
De verhouding sekse op de lesplaats was dit jaar: 31 jongens, 28 meisjes en 2 anders. Het aantal meisjes is wederom groot. Naast de groepen jongens en meisjes is er een specifieke groep leerlingen die zich niet kunnen identificeren met mannelijk of vrouwelijk. Juist ook deze leerlingen proberen we een veilige omgeving te geven binnen ons onderwijs: iedereen mag hier zichzelf zijn, zich ontplooiën tot een liefdevol mens en mag bij het Gomarus College leren voor het Leven.

Met de leerlingen zijn mooie resultaten bereikt. Veel leerlingen hebben we terug weten te plaatsen op de locatie van herkomst (16 leerlingen) of op een andere locatie van het Gomarus College (3 leerlingen). Negen leerlingen hebben via de lesplaats hun examen gehaald. Negen leerlingen stroomden na de zomervakantie opnieuw in op de lesplaats. Dertien leerlingen kregen passende ondersteuning vanuit de jeugdhulpverlening.

De gemiddelde verblijfsduur op de lesplaats was 29 weken; dit is net zo lang als in 2021-2022. We bedienen op en vanuit de lesplaats verschillende leerlingen die voor een toelating tot het VSO in aanmerking komen, maar die we zelf blijven begeleiden vanwege de kwetsbaarheid van de leerling, onze identiteit en vanwege het ontbreken van het juiste opleidingsniveau binnen het VSO voor de leerling.

OPDC-advies heeft in schooljaar 2022-2023 95 cases besproken en van een advies voorzien. Hiervan werden er 80 aangedragen door een collega vanuit de GSG en waren er 15 cases op verzoek van het primair onderwijs of van ouders. De volgende figuur toont het aantal behandelde cases in dit schooljaar en in eerdere schooljaren. We zien een gemiddeld dalende lijn in het aantal adviesaanvragen. De oorzaak hiervan is onder andere te vinden in het veel aanwezig zijn van de procesbegeleiders op de locaties (met bijvoorbeeld een wekelijks spreekuur) en de daardoor korte lijnen van de locaties met OPDC-advies. Meerdere adviesaanvragen worden zo eerder opgepakt zonder dat ze als 'formele' casus op tafel komen bij OPDC-advies.

2.23 Internationalisering

Vanaf 2022 konden na de coronajaren gelukkig verschillende excursies naar het buitenland en/of uitwisselingen met scholen in het buitenland weer doorgaan. In 2023 heeft een schoolbreed, tweejarig bezinningstraject een vervolg gekregen onder begeleiding van Globi om onze visie op wereldburgerschap en internationale ervaringen (in de les, in reizen, etc.) opnieuw te doordenken en uit te werken. Zoals vermeld is een subsidie van Erasmus+ toegekend waarmee we voor onze acht Gomarusscholen middels eenvoudige budgetaanvragen jaarlijks mobiliteiten mee kunnen financieren. Dit maakt het voor nog meer leerlingen mogelijk om in aanraking te komen met andere culturen, allerlei internationale en interculturele vaardigheden op te doen en zo hun wereld te vergroten.

Hoofdstuk 3 Personeel

3.1 Personeelssamenstelling

In het afgelopen jaar is het aantal personeelsleden verder gestegen. De stijging van het aantal personeelsleden is deels te verklaren door gerichte investeringen om de werkdruk te verlagen in het voortgezet onderwijs (maatregelen Onderwijsakkoord april 2022). Landelijk zijn extra middelen toegekend die deels individueel en deels collectief ingezet kunnen worden. Het beleid van het Gomarus College beoogt de werkdruk over meer schouders te verdelen en het werk anders te organiseren. De maatregelen die genomen zijn hebben geresulteerd in het aannemen van meer personeel. Daarnaast zijn er ook substantiële subsidies toegekend voor basisvaardigheden, heterogene brugklassen en techniekonderwijs. Om de hieraan gekoppelde doelen te kunnen realiseren is tijdelijk inzet van extra medewerkers nodig, zowel bij het Gomarus College als bij het OST. Hierdoor is er een groter deel tijdelijk personeel in dienst (flexibele schil).

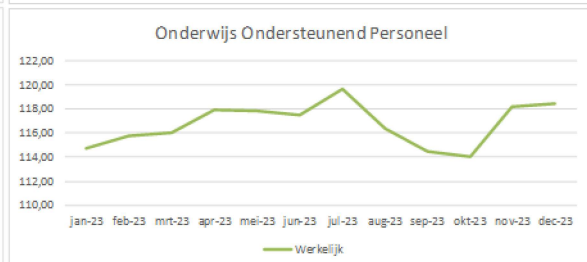
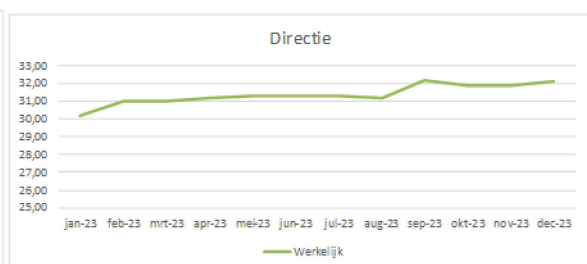
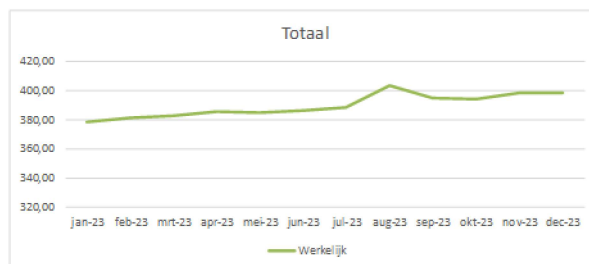
Bij ROC Menso Alting zien we een tegengestelde beweging: als gevolg van dalende studenten-aantallen zien we een dalend aantal fte's en een afname van de flexibele schil.

In de monitoring wordt tijdelijke medewerkers zonder bevoegdheid verzocht om een bevoegdheid te behalen of zich verder te kwalificeren zodat ze mogelijk op termijn behouden kunnen worden voor de organisatie of voor het onderwijs in het algemeen. Op deze manier werken we ook aan 'werk naar werk' acties en kunnen we anticiperen op verwachte uitstroom.

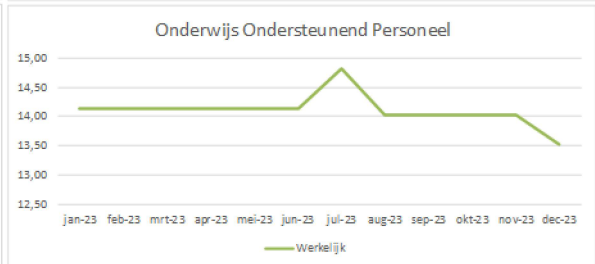
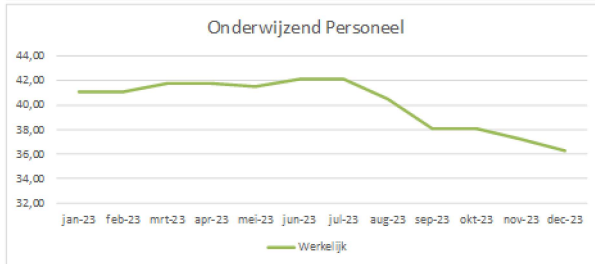
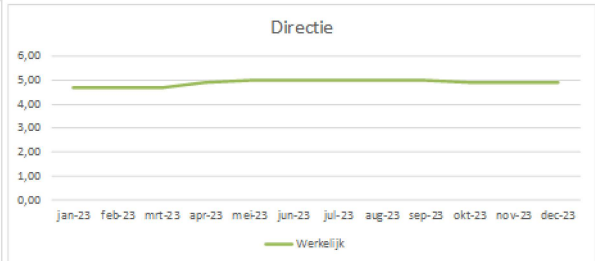
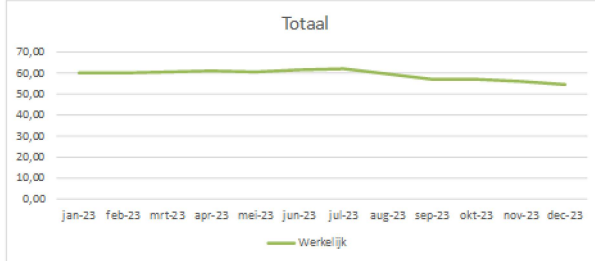
De man-vrouwverhouding is op het totaal van de GSG 55% vrouw en 45% man. In leidinggevende functies is de verdeling 44% vrouw en 56% man.

De tabellen en grafieken hieronder geven zicht op de kwantitatieve personele ontwikkelingen in fte's binnen de GSG gedurende het kalenderjaar 2023 met een nadere uitsplitsing naar het Gomarus College, ROC Menso Alting en de ondersteunende GSG-afdelingen. De getallen zijn exclusief stagiairs (LIO), vrijwilligers en schoonmaakpersoneel.

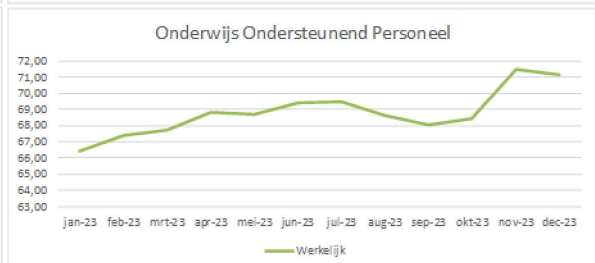
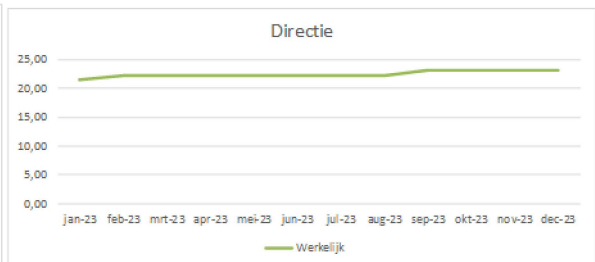
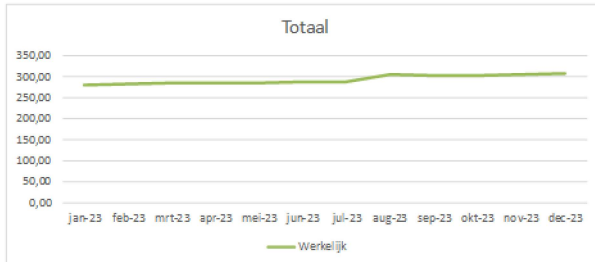
Bijgewerkt op: 15-5-2024 17:06		GSG Totaal												excl. Schoonmaak	Gemiddelde
	jan-23	feb-23	mrt-23	apr-23	mei-23	jun-23	jul-23	aug-23	sep-23	okt-23	nov-23	dec-23			
Totaal	378,35	381,29	382,87	385,70	385,15	386,35	388,30	403,28	395,15	393,86	398,57	398,67	389,79		
Directie + bestuurder	30,20	31,00	31,00	31,20	31,30	31,30	31,30	31,20	32,20	31,90	31,90	32,10	31,38		
Onderwijzend Personeel	233,42	234,56	235,86	236,59	236,05	237,54	237,34	255,69	248,46	247,94	248,50	248,10	241,67		
Onderwijs Ondersteunend Personeel	114,73	115,73	116,01	117,91	117,81	117,51	119,66	116,39	114,48	114,01	118,17	118,47	116,74		

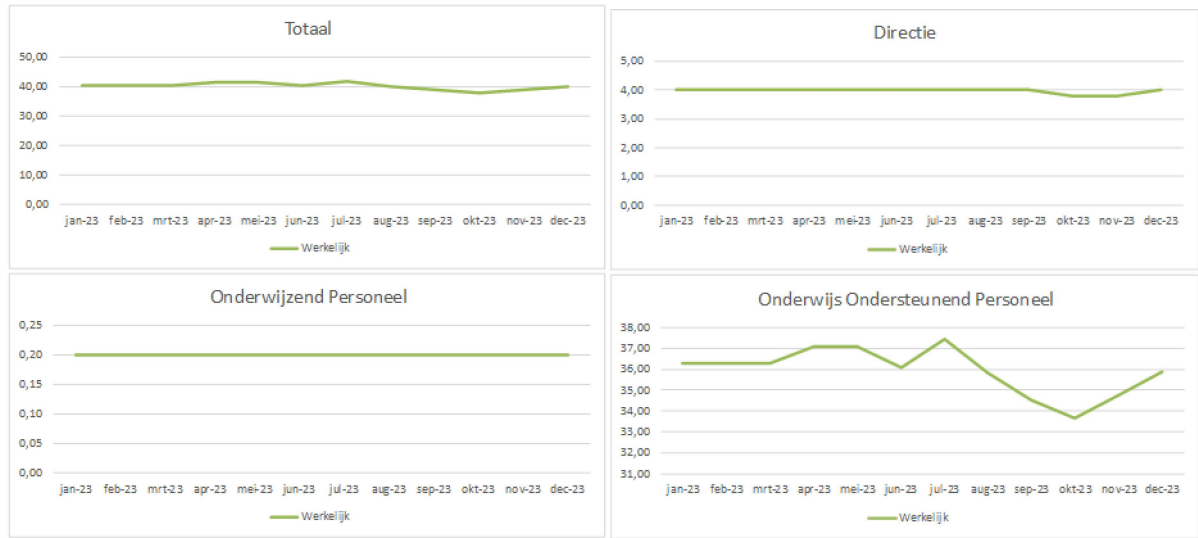
ROC Menso Alting												Gemiddelde	
Excl. Detachering - Vervanging - Lio Stagiairs													
	jan-23	feb-23	mrt-23	apr-23	mei-23	jun-23	jul-23	aug-23	sep-23	okt-23	nov-23	dec-23	
Totaal	59,86	59,86	60,61	60,81	60,63	61,23	61,93	59,46	57,07	56,97	56,17	54,66	59,11
Directie	4,70	4,70	4,70	4,90	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	4,90	4,90	4,90	4,89
Onderwijzend Personeel	41,03	41,03	41,78	41,78	41,51	42,11	42,11	40,43	38,04	38,04	37,24	36,23	40,11
Onderwijs Ondersteunend Personeel	14,13	14,13	14,13	14,13	14,13	14,13	14,83	14,03	14,03	14,03	14,03	13,53	14,10

Gomarus Totaal												Gemiddelde	
Excl. Detachering - Vervanging - Lio Stagiairs													
	jan-23	feb-23	mrt-23	apr-23	mei-23	jun-23	jul-23	aug-23	sep-23	okt-23	nov-23	dec-23	
Gomarus Totaal	280,10	283,04	283,87	285,70	285,33	286,93	286,81	305,89	301,46	301,37	305,75	306,05	292,69
Directie	21,50	22,30	22,30	22,30	22,30	22,30	22,30	22,20	23,20	23,20	23,20	23,20	22,53
OP	192,18	193,33	193,88	194,61	194,34	195,23	195,03	215,06	210,23	209,71	211,07	211,67	201,36
OOP	66,42	67,42	67,70	68,80	68,70	69,40	69,48	68,63	68,03	68,46	71,48	71,18	68,81

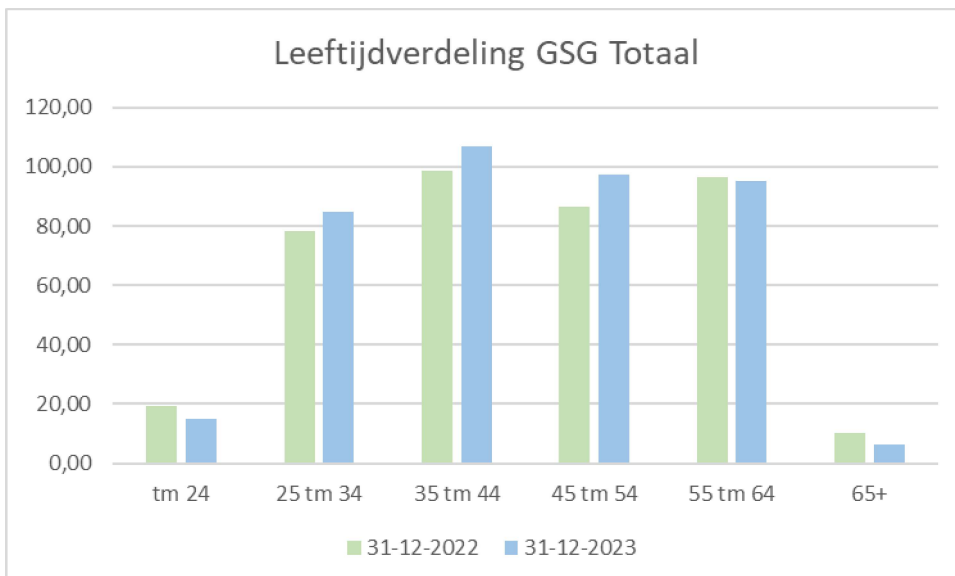

Onderwijs Service Team - Bestuur - OPDC													Gemiddelde
jan-23	feb-23	mrt-23	apr-23	mei-23	jun-23	jul-23	aug-23	sep-23	okt-23	nov-23	dec-23		
Totaal	40,50	40,50	40,50	41,30	41,30	40,30	41,66	40,04	38,74	37,64	38,77	40,07	40,11
Directie	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	3,80	3,80	4,00	3,97
OP	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
OOP	36,30	36,30	36,30	37,10	37,10	36,10	37,46	35,84	34,54	33,64	34,77	35,87	35,94

Flexibele schil

		31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
GSG totaal	Tijdelijk	14%	12%	10%	15%	19%	20%	21%
	Vast	86%	88%	90%	85%	81%	80%	79%
ROC Menso Alting	Tijdelijk	16%	14%	14%	18%	20%	21%	14%
	Vast	84%	86%	86%	82%	80%	79%	86%
Gomarus College	Tijdelijk	14%	13%	8%	14%	19%	20%	23%
	Vast	86%	87%	92%	86%	81%	80%	77%
Onderwijs Service Team - Bestuur - OPDC	Tijdelijk	16%	9%	19%	17%	18%	17%	13%
	Vast	84%	91%	81%	83%	82%	83%	87%

3.2 Speerpunten personeelsbeleid en strategisch personeelsbeleid (HRM)

In 2023 is de transitie zoals we deze geformuleerd hebben in het definitieve ‘inrichtingsdocument’ met de titel ‘De GSG op weg naar 2025’ verder invulling gegeven. Directeuren konden gericht op strategische vraagstukken en in de rol van portefeuillehouder ingezet worden. Met behulp van externe procesbegeleiding ten aanzien van de bouwsteen ‘het versterken van interne verbindingen’ zijn per locatie alle lijnen in kaart gebracht evenals de kritische succesfactoren die voor dit versterken helpend zijn. Hierbij zijn ook de teamleiders intensief betrokken. Daarnaast is in 2023 het introductieprogramma voor nieuwe schoolleiders op basis van het vo-schoolleidersprofiel succesvol afgerond. In 2023/2024 is een tweede inductieprogramma startende teamleiders aangeboden. Een positief neveneffect van dit programma is de versterking van de onderlinge verbinding tussen locaties en de samenwerking GSG breed. Er zijn collegiale visitaties tussen teamleiders geweest om doorgaande leerlijnen te versterken. Ook laten teamleiders zich graag inschakelen om het programma voor hun startende collega’s te helpen vormgeven.

In 2023 zijn voor zowel het mbo als het vo zogenaamde onderwijsregio’s, met de bijbehorende subsidie, gevormd. In 2024 zullen deze regioplannen vormgegeven worden. Deze, door het ministerie gevraagde, regiovorming is ingesteld om de arbeidsmarktquestionarissen in het onderwijs in regioverband aan te pakken en op te lossen. Een bijbehorende opgave is de (versnelde) aansluiting bij een erkende opleidingsschool. Om ons als school te kwalificeren als deelnemer aan een erkende opleidingsschool is in 2023 intensief gewerkt aan het voldoen aan de eisen die gesteld worden aan accreditatie. In 2024 zullen we vanuit de onderwijsregio vo-Groningen hoogstwaarschijnlijk aansluiting vinden bij de Groninger opleidingsschool (GOS).

We hebben als scholengroep de ambitie om een betrouwbare en wendbare organisatie te zijn die proactief meebeweegt met de snel veranderende ontwikkelingen in de maatschappij, regio en wereld. Dat betekent dat we scholing aanbieden en het behalen van een tweede bevoegdheid in een formeel vastgesteld schaarstevak of het behalen van een master stimuleren. Dit geldt ook voor de vakken waarin we binnen onze eigen locaties binnen nu en drie jaar door pensionering krapte verwachten. Vanuit de risicoanalyse is gebleken dat dit vraagstuk een grotere prioriteit mag krijgen gezien het toegenomen risico in relatie tot krapte op de arbeidsmarkt en onze specifieke identiteit.

Medewerkers, zowel OP als OOP, bieden we doorgroei- of verbredingskansen en we geven ruimte om kansen te benutten. We willen al onze professionals laten groeien om hen te kunnen boeien en te binden en begeleiden naar de gewenste plek. In 2023 is bij het Gomarus College in het kader van de functiemix een wervings- en benoemingsronde LD en een ronde LC geweest. Vanuit de cao is er extra aandacht gevraagd voor doorgaande promotielijnen voor OOP’ers, in het bijzonder tot schaal 8. Bij de nog te houden evaluatie van ons functiegebouw in 2024 is dit een specifiek aandachtspunt.

We bleven in 2023 werken aan het versterken van het vinden van de juiste professionals door permanente arbeidsmarktcommunicatie met onder andere de campagne “Docenten voor de Toekomst”, #jouwtoekomst-acties en de werving van “student in de klas”. Hierdoor realiseren we voortdurende talentscouting, kennismaking met het onderwijs en instroom van nieuwe aankomende (zij)instromers en hybride docenten in het onderwijs. Verder is er in het personeelsbeleid blijvend aandacht voor de verschillende levensfasen waarin de medewerkers zich bevinden. Medewerkers wordt maatwerk geboden op basis van de interne regelingen en de ruimte in de cao’s. Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid zijn speerpunten in ons arbeidsvoorwaardenbeleid. De bijzondere aanvullende ziektekostenregeling voor niet-gedekte ziektekosten zoals bijvoorbeeld beeldscherm-, brillen- en gehoorbeschermingsvergoedingen, de fitness- en de zeer aantrekkelijke fietsregeling zijn

hiervan concrete voorbeelden. Vanaf maart 2022 is, in nauwe samenwerking en met input van OR- en pMR-leden, een geheel vernieuwde (wkr)-regeling opgesteld onder de titel “Kom in Beweging”.

Als werkgever hebben we onze verantwoordelijkheid ten opzichte van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We monitoren welke medewerkers onder de banenafpraak vallen en sturen hierop, en doen al het mogelijke, in het aannamebeleid. Het is een thema dat blijvend aandacht vraagt. Gebleken is dat bijvoorbeeld juist de schoonmaakfunctie een grote mate van zelfstandigheid vereist op onze scholen waardoor eerder het inzetten van de doelgroep voor de banenafpraak niet echt haalbaar leek. In de aanbesteding van de schoonmaak heeft dit onderdeel daarom specifieke aandacht gekregen en zijn hierover afspraken gemaakt.

3.3 Inzet werkdrukmiddelen

In het onderwijsakkoord van april 2022 is afgesproken dat geïnvesteerd wordt om het onderwijs samen mooier te maken door een aantal belangrijke thema's daadwerkelijk aan te pakken. Voor de sector voortgezet onderwijs is dit onder andere vertaald in een investering in het verminderen van de werkdruk. Medewerkers krijgen tijd in hun jaartaak om minder les te geven, meer tijd te besteden aan een bepaalde taak en/of een maatwerkafpraak te maken met hun leidinggevende. Elke locatie krijgt een budget waarmee de medewerkers collectieve maatregelen kunnen nemen die de werkdruk in hun locatie-specifieke situatie kunnen helpen verminderen. Bij de inzet van individuele en collectieve middelen vormt de dialoog een centraal begrip. In 2023 is er, overeenkomstig de bepalingen in de cao, een collectief startmoment geweest voor de inzet van de extra middelen. De wensen van ieder individu zijn geïnventariseerd en opgenomen in het formatieplan. Op elke locatie heeft een bespreking plaatsgevonden over het thema werkdruk aan de hand van een aangedragen methodiek (koerskaart werkdruk). Deze bespreking heeft erin geresulteerd dat op alle locaties een eigen werkdrukplan is opgesteld met maatregelen die beogen dat de werkdruk daadwerkelijk vermindert.

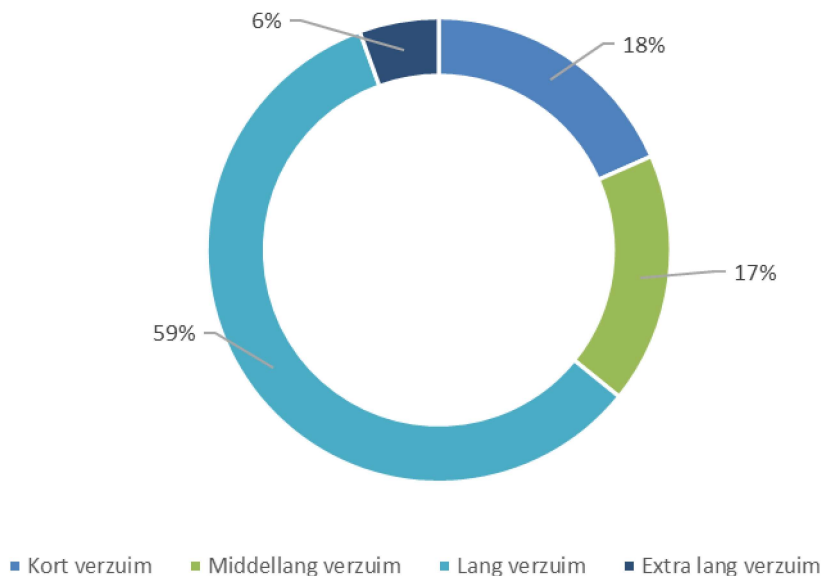
3.4 Verzuim

Het verzuimpercentage is gedaald naar 3,86% in 2023 (5,38% in 2018; 5,64% in 2019; 4,48% in 2020; 3,79% in 2021; 4,46% in 2022). De volgende tabel toont de ontwikkeling van het verzuim door het jaar heen.

Periode	Verzuim totaal	Kort 0 t/m 7 dagen	Middel 8 t/m 42 dagen	Lang 43 t/m 365 dagen	Extra lang >365 dagen
Jan	4,19	0,72	0,63	2,62	0,22
Feb	4,77	1,15	1,3	2,11	0,21
Mrt	4,19	1,06	0,62	2,3	0,21
Apr	3,49	0,22	0,46	2,58	0,23
Mei	3,19	0,35	0,05	2,71	0,08
Jun	3,05	0,20	0,41	2,38	0,06
Jul	2,90	0,06	0,38	2,4	0,06
Aug	2,65	0,00	0,48	2,12	0,05
Sep	3,00	0,51	0,59	1,47	0,43
Okt	4,00	0,94	0,87	1,82	0,37
Nov	5,26	1,60	1,5	1,83	0,33
Dec	5,58	1,74	0,8	2,68	0,36
Gemiddelde	3,86	0,71	0,67	2,25	0,22

De volgende figuur geeft de verdeling van het verzuim naar verzuimduur weer. Daaronder volgt een tabel over de meldingsfrequentie. Onze medewerkers melden zich niet snel en niet vaak ziek: dit valt duidelijk op ten opzichte van het branchegemiddelde. Het (extra) lange verzuim is een belangrijk aandachtspunt: wanneer onze gemotiveerde en betrokken medewerkers zich uiteindelijk ziekmelden, blijven ze helaas ook geregeld langer ziek. De aanpak van deze hogere gemiddelde verzuimduur is een speerpunt in de aanpak voor medewerkers met de ondersteunende driehoek van arbo-arts, leidinggevenden en betrokken P&O-adviseur. Leidinggevenden worden gericht ondersteund met (preventieve) adviezen door de P&O-adviseurs. We hebben in 2023 gebruik gemaakt van Zorg van de Zaak als Arbodienst. Met onder andere de inzet van een praktijkondersteuner door Zorg van de Zaak wordt in een eerder stadium van het verzuim multidisciplinair gekeken naar de verzuimsituatie in directe verbinding met de betrokken P&O-adviseur. Hierdoor kunnen eerder passende interventies ingezet worden. De eerder ingezette lijn om met name de gemiddelde verzuimduur te verkorten is effectief gebleken.

% verdeling verzuimtype 2023

Periode	Aantal ziekmeldingen	Aantal mdw per 01-01	Meldingsfrequentie
2023	500	522	0,96
2022	529	533	0,99
2021	341	478	0,71
2020	259	487	0,53
2019	343	504	0,68

In 2022 zijn de laatste trainingen 'Regie op inzetbaarheid' uitgevoerd en in 2023 is deze training en vast onderdeel geworden van het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers en teamleiders. Door deze training zijn alle medewerkers en alle leidinggevenden bekend zijn met het ICF-model en de eigen verantwoordelijkheid in het bewaken van de balans tussen belasting en belastbaarheid. Het ICF-model maakt de thema's Lichamelijk en Psychisch functioneren, Functioneren Buitenshuis, Functioneren Thuis (incl. BRAVO onderwerpen), Persoonlijke Factoren en Omgevingsfactoren van iedere

medewerker beter bespreekbaar. In 2022 is het verzuimbeleid in zijn geheel en specifiek met betrekking tot de continuering van de dienstverlening van de Arbodienst geëvalueerd. Hierin is ook extra aandacht voor de psychosociale arbeidsbelasting en veiligheid geweest. Om dit meer nadrukkelijk voor medewerkers te kunnen bieden en borgen is begin 2023 ervoor gekozen om een externe vertrouwenspersoon, vindbaar en gekoppeld aan de providerboog van Zorg van de Zaak, specifiek voor medewerkers aan te stellen naast de bestaande externe vertrouwenspersoon voor leerlingen/studenten en ouders.

ROC Menso Alting

Het verzuimpercentage is in 2023 gedaald naar 3,61%. (2022 6,23% en 2021 4,74%).

Werkdruk en gerichte interventies blijven op de agenda staan, waarbij we heel specifiek aan de voorkant willen komen en meer preventief gerichte afspraken kunnen maken.

Gomarus College

Het verzuim is in 2023 licht gedaald naar 3,96%. (2022 4,32% en 2021 3,93%). De begeleiding en sturing op verzuim is gericht op het bespreken van de mogelijkheden van de taken waarvoor de medewerker nog wel ingezet kan worden. Leidinggevende en medewerker hebben bij deze aanpak veelvuldig contact. Dit heeft een positief effect op de lengte van het (kortdurend) verzuim.

3.5 Beleid uitkeringen na ontslag

De aanpak met betrekking tot de ondersteuning bij (onvrijwillig) vertrekkende medewerkers is in het afgelopen jaar gecontinueerd. Het beleid is gericht op begeleiding van 'werk naar werk' om zodoende een nieuw perspectief te bieden en de uitkeringslasten zo laag mogelijk te houden. Er wordt gekozen voor een maatwerkbenadering omdat elke situatie uniek is. Hoewel dit veel tijd en aandacht vraagt, is het voor betrokkene van grote meerwaarde dat wij hierbij de juist begeleiding kunnen bieden. Gebruikmaken van netwerken is daarin een belangrijk instrument. In een aantal gevallen is bovenstaande niet mogelijk geweest. Een heel klein aantal medewerkers is in 2023 ziek uit dienst gegaan. Voor deze medewerkers is de uitgekeerde transitievergoeding teruggevraagd en ontvangen van het UWV omdat we aan alle verplichtingen hadden voldaan. Ook hebben gerichte interventies ten aanzien van de medewerkers die uit dienst zijn gegaan met WW of WW+ rechten effect gehad. Daar waar nieuwe verplichtingen ontstaan wordt nagegaan wat gedaan kan worden om de schadelast te verminderen en mensen te helpen richting nieuw perspectief.

Hoofstuk 4 Bedrijfsvoering

4.1 Facilitaire zaken, Inkoop, ICT en Huisvesting

Facilitaire zaken en Inkoop

De concrete invulling van het inkoopbeleid GSG is en blijft een doorlopend proces dat in samenwerking met de locaties en/of inkoopteams wordt uitgevoerd. In 2023 zijn diverse aanbestedingen (Europees dan wel Meervoudig Onderhands) opgestart en/of afgerond (o.a. opstellen van een nieuw SHP, levering AV-middelen, levering ICT-hardware, verbouwing ROC Menso Alting). De aanbestedingen hebben geleid tot (raam)overeenkomsten met diverse partijen.

Om meer inzicht te krijgen op de spend binnen de GSG is in 2023 het contractbeheer verder uitgebouwd waarbij contracten worden vastgelegd in een contractenregister. Hierdoor is de contract compliance beter te volgen. Verder wordt er periodiek een spendanalyse uitgevoerd, de output geeft een beeld van hoe we binnen de GSG omgaan met het vastgestelde inkoopbeleid en levert daarnaast input op om processen beter op elkaar af te stemmen.

ICT

In 2023 is, in navolging op 2022, vooral uitvoering gegeven aan besluiten die eerder zijn genomen waarmee we voorzieningen meer in de vorm van een dienst uit de markt contracteren dan dat we deze zelf bouwen en onderhouden. Dit heeft geleid tot een aantal aanbestedingen die contracten met een dienstverlener hebben opgeleverd of nog op gaan leveren. Het betreft hier een Europese aanbesteding voor het datacenter, een meervoudig onderhandse aanbesteding voor de levering en het beheer van alle switches en een inbesteding via SIVON, een vereniging waarvan we lid zijn, voor *Wifi as a service*, waarbij aanleg en beheer van het wifinetwerk in handen van een dienstverlener worden gelegd.

Door meer diensten uit de markt af te nemen en minder zelf te beheren, veranderen ook de werkzaamheden van de afdeling ICT. Daarop is en wordt ingespeeld met een scholingstraject en bezinning op de rollen en functies binnen de afdeling.

In 2023 zijn geen aanbestedingen (Europees of meervoudig onderhands) voor ICT-hardware en audiovisuele middelen in de markt uitgevraagd. Op basis van de in 2022 afgesloten raamovereenkomsten met drie leveranciers voor hardware is in 2023 wel een tweede mini-competitie uitgezet voor de levering van hardware.

Voor audiovisuele middelen is een contract met leverancier PTH getekend, in 2023 zijn op diverse locaties beamers en digiborden geleverd.

Daarnaast is er in 2023 uitvoering gegeven aan het beleidsplan voor ICT voor de jaren 2022 – 2027 en is de interne besturing van de ICT-agenda anders ingericht waarbij het onderwijs steeds meer invloed krijgt op de agenda van de afdeling ICT.

Het handboek ICT wordt in 2024 herzien en voortaan jaarlijks actueel gehouden.

Huisvesting

De toegekende DUMAVA-subsidie die was aangevraagd voor ROC Menso Alting is ingezet om de klimaatverbeteringen door te voeren. De school is nu voor 80% van het gas af en heeft twee warmtepompen gekregen. Verder is in het hele gebouw de verlichting aangepast naar led.

De oude inpandige ‘conciërgewoning’ van Vondelpad 1 is omgebouwd tot een ondersteuningsplein voor leerlingen waarbij ook ruimte is voor kantoorruimte en spreekkamers. Verder is er een werkruimte voor docenten gemaakt waar zij in alle rust kunnen werken.

Bij Vondelpad 2 is een klimaatsysteem in de lokalen op de derde verdieping gerealiseerd. Ook de gymzaal is aangepakt: vanuit de STO-subsidie is een interactieve sportwand geplaatst waardoor leerlingen op een hele andere manier uitgedaagd worden om te bewegen. De gemeente heeft een subsidie voor verbetering van akoestiek aangekondigd. Daarmee is de gymzaal aangepakt waardoor deze nu voldoet aan de normen. Verder is de uitbreiding van het Techlab in voorbereiding. Met ICS zijn de eisen en wensen verkend en architect Klamer heeft de plannen uitgewerkt in tekeningen. De bouwaanvraag is vlak voor de kerstvakantie de deur uit gegaan, er wordt gestuurd op realisatie in de zomer van 2024.

De keuken in de kantine van Vondelpad 3 heeft een opknapbeurt gehad. De vrijgekomen ruimte door de verhuizing van de biologiesectie is omgebouwd tot ondersteuningsplein met ruimte voor werkplekken van de medewerkers en een spreekkamer. De aangrenzende lokalen waar nog vast practicummeubilair stond zijn verbouwd tot moderne lokalen met een frisse uitstraling en nieuw meubilair.

In Assen is het plein op de schop gegaan. De fietsenberging is gedraaid waardoor er meer bewegingsruimte is gekomen voor de leerlingen. Om ze uit te dagen zijn er twee pannakooien geplaatst die veelvuldig gebruikt worden. Vanuit een toegekende SDE-subsidie zijn 190 zonnepanelen aangeschaft, hiervoor is het dak aangepast met een brandwerende voorziening. We verwachten ongeveer de helft van het energieverbruik nu zelf te kunnen opwekken.

In Drachten is een massastudie uitgevoerd door de architect die ons gebouw daar ontworpen heeft, in verband met het structurele ruimtegebrek. De eerste gesprekken met de gemeente over een permanente uitbreiding hebben inmiddels plaatsgevonden. Gemeente Smallingerland gaat in 2024 verder met een integraal huisvestingsplan. Dan zal meer duidelijkheid komen over wanneer wij de school kunnen gaan uitbreiden. Tot die tijd volstaan de tijdelijke units die op het terrein van de school staan.

De locatie in Leeuwarden is een onderwijsvleugel rijker geworden. Hiermee is het gebouw geschikt gemaakt voor ruim 430 leerlingen. De uitbreiding van circa 1100m² is vlak voor de zomervakantie opgeleverd. Direct daarna zijn alle ruimten ingericht waardoor de nieuwe vleugel aan het begin van het nieuwe seizoen in gebruik genomen kon worden.

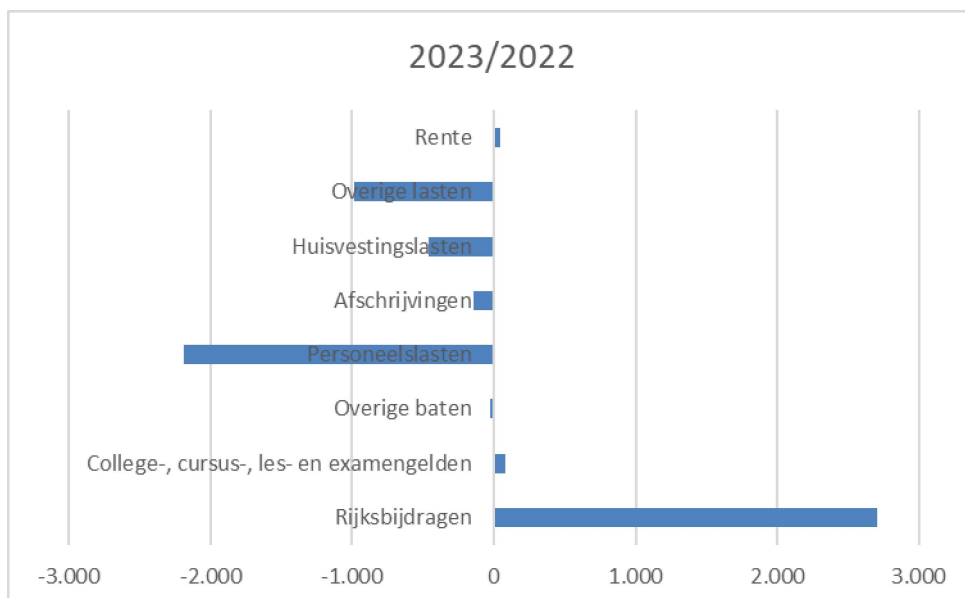
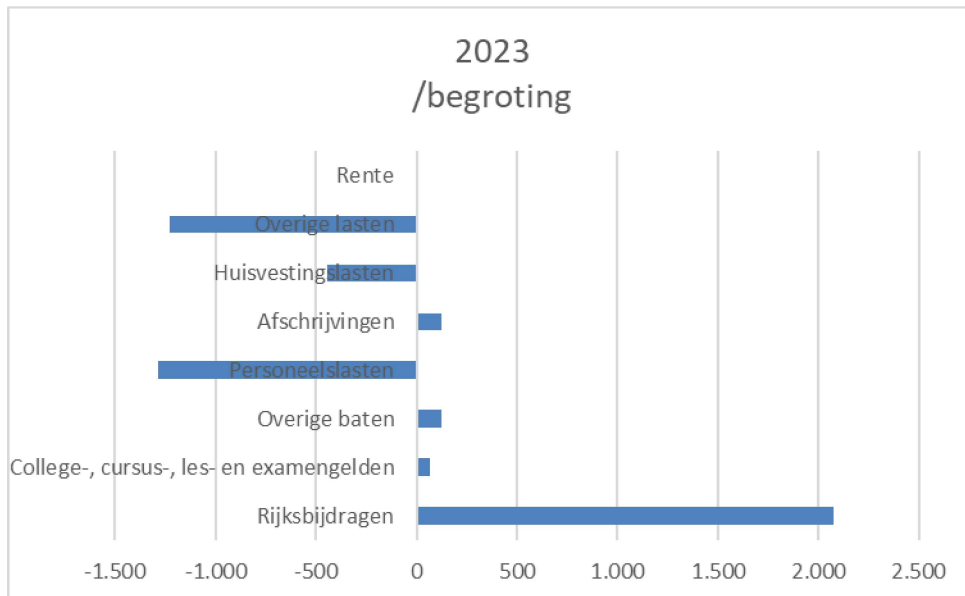
De gemeente Groningen heeft haar Integraal Huisvestingsplan (IHP) geactualiseerd. In de komende jaren komen er middelen beschikbaar voor het Gomarus College om meerdere panden te vernieuwen. In voorbereiding daarop is de GSG gestart met de vernieuwing van het eigen Strategisch Huisvestingsplan (SHP).

4.2 Financiën

Financieel resultaat

Het resultaat over 2023 is uitgekomen op - € 159.000, dit is -0,36% van de totale baten. Het begroot resultaat over 2023 was - € 51.000. Het resultaat over 2022 was € 373.000, 0,88% van de totale baten.

Hieronder worden de belangrijkste oorzaken van de afwijkingen ten opzichte van de begroting en ten opzichte van vorig jaar toegelicht. De eerste figuur geeft het verschil per hoofdkostensoort weer van de resultaten 2023 ten opzichte van de begroting 2023; de tweede figuur geeft het verschil per hoofdkostensoort weer van de resultaten 2023 ten opzichte van de resultaten 2022 (bedragen x 1.000).

Kort samengevat worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting (alleen de verschillen groter dan € 100.000) weergegeven in de volgende tabel.

	+ t.o.v. het resultaat van de begroting (bedragen x € 1.000)	-/- t.o.v. het resultaat van de begroting (bedragen x € 1.000)	Incidenteel/ Structureel
De Rijksbijdrage is hoger door prijsbijstellingen en hoger door een gunstige ontwikkeling van het aantal leerlingen en studenten (begroot was 5,2%)	1.999		Structureel
Bijdragen NPO		-950	Incidenteel
Kwaliteitsagenda mbo resultaatafhankelijk: ontvangen in 2023 op basis van de eindreview	420		Incidenteel
Hogere bijdragen van de samenwerkingsverbanden	258		Structureel
Hogere bijdrage sterk techniek onderwijs	230		Incidenteel
De loonkosten zijn gemiddeld hoger (door prijsbijstelling) maar we hebben ook een lager aantal fte's dan begroot		-915	Incidenteel/ structureel
Hogere kosten inhuur Personeel (o.a. door moeilijk vervulbare vacatures)		-294	Incidenteel
Hogere cursuskosten		-136	Incidenteel
Lagere Afschrijvingslasten door latere realisatie van investeringen	125		Incidenteel
Hogere Huisvestingslasten door hogere schoonmaakkosten en prijsstijgingen in schoonmaakbranche en hogere huurkosten door huur van extra ruimte (o.a. sportlocaties)		-209	Incidenteel/ structureel
Hogere energielasten door hogere prijzen		-128	Structureel
Hogere kosten PR en Marketing door uitbesteding en extra inspanningen werving leerlingen/studenten (ook door minder fte op afdeling M&C)		-230	Incidenteel/ structureel
Hogere kosten advies en contributies		-152	Incidenteel
Hogere kosten leerling activiteiten, leermiddelen en materiaal sterk techniek (o.a. vanuit subsidies basisvaardigheden, brugklassen en STO)		-440	Incidenteel

Ten opzichte van 2022 is de mutatie van het resultaat als volgt te duiden (verschillen groter dan € 100.000):

	+ t.o.v. het resultaat van vorig jaar (bedragen x € 1.000)	-/- t.o.v. het resultaat van vorig jaar (bedragen x € 1.000)	Incidenteel/ Structureel
Hogere Rijksbijdragen door Indexering en hoger aantal leerlingen en studenten	1.475		Structureel Incidenteel
Hogere doelsubsidies voor Sterk Techniekonderwijs	223		Incidenteel
Hogere bijdragen kwaliteitsafspraken mbo	635		Incidenteel
Hogere overige Rijksbijdragen	359		Structureel
Hogere loonkosten (indexering en meer personeel)		-3.399	Structureel /incidenteel
Lagere reserveringen voorzieningen	1.552		Incidenteel
Meer terugontvangen uitkeringen	248		Incidenteel
Hogere kosten huisvesting; o.a. door hogere kosten schoonmaak en energie		-463	Structureel

Meer materiële kosten onderwijs, leerlingbegeleiding en onderwijsontwikkeling		-233	Incidenteel
Kosten ICT en PR en communicatie door uitbesteding en extra inspanningen werving leerlingen/studenten (ook door minder fte op afdeling M&C)		-447	Structureel/ Incidenteel

Indicatoren

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Signalering
Solvabiliteit	0,59	0,58	0,62	0,57	0,61	0,51	0,54	0,57	Bij een waarde lager dan 0,3
Liquiditeit	1,42	1,66	1,88	1,46	1,35	1,13	1,28	1,53	Bij een waarde lager dan 0,75
Rentabiliteit	-0,35%	0,89%	7,86%	2,85%	4,24%	-3,20%	-1,60%	-0,40%	n.v.t.
Kapitalisatiefactor	42%	48%	43%	37%	27%	28%	28%	28%	Boven de 60%

Solvabiliteit: eigen vermogen en voorzieningen/totaal passiva

Liquiditeit: kortlopende vorderingen en liquide middelen/kortlopende schulden

Rentabiliteit: resultaat uit gewone bedrijfsvoering/totaal vermogen

Kapitalisatiefactor: totaal kapitaal (exclusief gebouwen en terreinen)/totale baten

Financiële situatie op balansdatum

De liquiditeitspositie is ten opzichte van 2022 gedaald. Deze daling is vooral veroorzaakt door het jaarresultaat en de daarin begrepen besteding van eerder ontvangen subsidies en de gedane investeringen en aflossingen van de langlopende leningen. Een nadere specificatie vindt u in het kasstroomoverzicht. De solvabiliteitsratio (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen) is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Hoewel het saldo van eigen vermogen en voorzieningen licht is gestegen, is het balanstotaal veel gedaald door (incidenteel) veel lagere kortlopende schulden als gevolg van besteding van subsidies. De ratio ligt ruim boven het minimum dat de inspectie als ondergrens hanteert.

Eigen vermogen

De totale vermogenspositie is in het afgelopen verslagjaar licht gedaald (€ 12,3 mln; 2022 € 12,5 mln) als gevolg van het negatieve resultaat. In de jaren 2018-2022 zijn door het bestuur maatregelen genomen om de exploitatieresultaten structureel van negatief naar positief om te buigen. Deze maatregelen hebben succes gehad, waardoor ruimte is gecreëerd voor noodzakelijke investeringen in onderwijs en gebouwen. Onderdeel van de maatregelen was de verdere versterking van risicomangement. Een risico-inventarisatie leverde een prioritering op van de benodigde beheersmaatregelen. Op basis van de beheersmaatregelen is het bestuur van mening dat het eigen vermogen op dit moment toereikend is voor investeringen en voor de continuïteit.

Met ingang van 2020 wordt de ratio 'Normatief (publiek) eigen vermogen' gehanteerd om de totale positie van het eigen vermogen te beoordelen. Als de ratio groter is dan 1,0 dient de organisatie extra toelichting te geven over de besteding van het surplus aan het eigen vermogen. De ratio 'Normatief (publiek) eigen vermogen' is voor 2023 0,65 (2022 0,76) en ligt dus ruim onder de door de inspectie gehanteerde bovengrens.

Financiering/Kasstroom

De kasstroom uit operationele activiteiten is toegenomen met € 0,2 mln. Dit is de resultante uit de exploitatie en de ontvangen subsidies. De kasstroom uit investerings- en financieringsactiviteiten ligt

hoger dan vorig jaar. In het verslagjaar zijn de gedane investeringen ad € 3,6 mln ongeveer 2,3 mln hoger dan de afschrijvingen ad € 1,3 mln.

4.3 Toekomst- en continuïteitsparagraaf

Kengetal	2023	2024	2025	2026	2027
Leerlingen	3260	3211	3122	3107	3059
Studenten BOL/BBL	549	558	570	570	583
<i>situatie op 1/10 van het jaar</i>	3809	3769	3692	3677	3642

Personele bezetting	2023	2024	2025	2026	2027
Management/Directie	31,4	34,1	33,5	33,2	33,2
Onderwijzend personeel	245,0	251,2	240,2	232,8	233,3
Overige medewerkers	119,7	127,1	127,2	127,3	127,1
	396,1	412,4	400,9	393,3	393,6

Fte exclusief stagiairs (LIO) en vrijwilligers

Balans	2023	2024	2025	2026	2027
Activa					
Immateriële vaste activa	82	71	48	24	-
Materiële vaste activa	12.555	16.568	15.853	15.604	14.983
Vorderingen	2.088	1.438	1.438	1.438	1.438
Liquide middelen	10.884	6.807	7.001	7.372	8.548
Totaal activa	25.609	24.884	24.340	24.438	24.969
Passiva					
Eigenvermogen	12.320	11.434	11.033	11.274	11.948
Algemene reserve	11.526	10.905	10.574	10.885	11.629
Bestemmingsreserve	794	529	459	389	319
Voorzieningen	2.767	2.723	2.723	2.723	2.723
Langlopende schulden	1.385	1.184	1.041	898	755
Kortlopende schulden	9.137	9.543	9.543	9.543	9.543
Totaal Passiva	25.609	24.884	24.340	24.438	24.969

Baten	2023	2024	2025	2026	2027
Rijksbijdragen	39.354	38.114	38.431	38.686	39.691
Overige subsidies OCW	1.567	1.878	1.195	827	827
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	2.551	2.627	2.659	2.665	2.657
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	24	7	-	-	-
College-, cursus-, les- en examengelden	106	50	50	50	50
Baten werk in opdracht van derden	115	102	102	102	102
Overige baten	1.046	841	779	767	765
	44.763	43.619	43.216	43.097	44.092
Lasten					
Personeelslasten	34.674	35.938	35.158	34.653	35.140
Afschrijvingen	1.384	1.869	1.870	1.902	1.977
Huisvestingslasten	2.205	1.984	2.023	1.940	1.940
Overige lasten	6.617	4.773	4.515	4.314	4.314
Totaal lasten	44.880	44.564	43.566	42.809	43.371
Saldo baten en lasten	117-	945-	350-	288	721
Rente baten	-	-	-	-	-
Rente lasten	42	51	51	47	47
Financiële baten en lasten	42-	51-	51-	47-	47-
Totaal resultaat	159-	996-	401-	241	674
Jaarrresultaat	159-	996-	401-	241	674
Kengetallen:	2023	2024	2025	2026	2027
Leerlingen per Fte	9,6	9,1	9,2	9,3	9,3
Leerlingen per Fte OP	15,5	15	15,4	15,8	15,6
Kosten Fte in loondienst x 1000	€ 87,5	€ 87,1	€ 87,7	€ 88,1	€ 89,3
Liquiditeit (vlottende activa/vlottende passiva)	1,4	0,9	0,9	0,9	1,0
Solvabiliteit I	0,48	0,46	0,45	0,46	0,48
Rentabiliteit in % van de omzet	-0,4%	-2,3%	-0,9%	0,6%	1,5%

Toelichting:

De toekomst- en continuïteitsparagraaf gaat uit van de jaarrekening 2023 en de vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2027.

Leerlingen/studenten: bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2023-2027 zijn de prognoses van aanmeldingen en inschrijvingen geactualiseerd. In de prognose voor het Gomarus College zijn de gegevens verwerkt van het aantal leerlingen dat op de basisscholen in de regio is ingeschreven. Op grond van deze gegevens en een hoger dan verwacht aantal aanmeldingen lijkt een lichte schommeling van het aantal leerlingen binnen een beperkte bandbreedte voor de hand liggend.

Uitspraken doen over de ontwikkelingen van studentenaantallen bij ROC Menso Alting gaat gepaard met een behoorlijke mate van onzekerheid. Voor de prognoses wordt gebruik gemaakt van de referentie-ramingen die door de MBO Raad worden opgesteld. Die ramingen gaan uit van landelijke, demografische ontwikkelingen. Om ook de eigen prognose te verbeteren is gewerkt aan een systeem

dat reële prognoses van de instroom bij ROC Menso Alting mogelijk maakt. Eén van de problemen daarbij is de relatief kleine omvang en het beperkte aanbod van ons ROC, waardoor de betrouwbaarheid van statistische prognoses afneemt.

Personeel: Door de mutatie van het totaal aantal leerlingen en studenten verwachten wij dat ook het onderwijzend personeel in aantal eerst iets zal toenemen en vervolgens weer afnemen. Het beleid is erop gericht om de omvang van directie en ondersteunend personeel niet te laten toenemen en waar een daling in leerlingen- en studentenaantallen zich voordoet dit op te vangen door een tijdelijke schil van medewerkers en natuurlijk verloop. Door de extra middelen die in de periode 2021-2023 beschikbaar zijn gesteld voor het Nationaal Programma Onderwijs, werkdrukmiddelen, en subsidies was er tijdelijk ruimte voor extra personeel. Dit zal ook nog het geval zijn tot en met 2024. Dit heeft geleid tot een incidentele uitbreiding van het aantal fte's, die na volledige besteding van de middelen weer afgeschaald zal moeten worden. Het in 2022 gesloten onderwijsakkoord zal voor het vo daarentegen wel structureel leiden tot een toename van het aantal fte's. De overheid heeft daarnaast aangekondigd dat er structurele middelen voor kansengelijkheid en het versterken van het onderwijs in de basisvaardigheden komt, maar over de hoogte en duurzaamheid van deze middelen is het op dit moment slechts speculeren.

Investerings en afschrijvingen: Het enkele jaren geleden opgeleverde gebouw in Leeuwarden kwam door de groei van het aantal leerlingen al na één schooljaar boven de indikkingsnorm van de gemeente Leeuwarden. Een uitbreiding was daarom noodzakelijk. Voor die uitbreiding is voor het merendeel financiering beschikbaar gesteld door de gemeente. De oplevering heeft plaatsgevonden in de zomer van 2023. Tot de oplevering werd gebruik gemaakt van tijdelijke huisvesting aan de Badweg waarvan de kosten door de gemeente werden gedragen.

Verschillende schoolgebouwen in de stad Groningen zullen op termijn worden vervangen door nieuwbouw of er vindt aan nieuwbouw gelijkwaardige renovatie plaats. Dit is onderdeel van een Integraal Huisvestingsplan dat door de gemeente Groningen is opgesteld en dat tot stand is gekomen na een grondige inventarisatie van de staat van de schoolgebouwen. De vervanging van de locatie Vondelpad 3 staat gepland voor het tijdvak 2024-2027 en die van de locatie Vondelpad 1 voor het tijdvak er na. Het meerjarig onderhoud voor de huidige gebouwen is verwerkt in de meerjarencijfers. Dit onderhoud is voor eigen rekening en wordt geactiveerd.

Contractactiviteiten: Door ROC Menso Alting worden contractactiviteiten aangeboden zowel aan particulieren als aan zorginstellingen zoals het Groene Kruis. De baten van deze activiteiten bedragen minder dan een half procent van de omzet. De verwachting is dat deze baten de komende jaren iets zullen toenemen door de vraag vanuit de markt en doordat het Ministerie via subsidies het levenslang ontwikkelen (LLO) stimuleert.

Reserves en voorzieningen: De gevormde bestemmingsreserves zullen de komende jaren ingezet worden voor het doel waarvoor ze gevormd zijn. De voorzieningen zullen naar verwachting niet significant stijgen of dalen.

4.4 Risico's en risicomanagement

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem wordt vormgegeven binnen de PDCA-cyclus van de GSG. Jaarlijks wordt een (meerjaren)begroting inclusief een risicoparagraaf opgesteld. Drie keer per jaar wordt een rapportage opgesteld waarin de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van uitvoering van de begroting en de ontwikkeling van de risico's worden beschreven. Deze rapportage wordt besproken met het College van Bestuur, de Auditcommissie van de Raad van Toezicht, de voltallige Raad van Toezicht en medezeggenschap.

In de periodesgesprekken met de directeuren is risicomanagement onderwerp van gesprek. Aan de hand van door de directeuren per locatie opgestelde perioderapportages worden de risico's in kaart gebracht en wordt verantwoording afgelegd over de maatregelen die zijn genomen om deze risico's te beheersen.

Risicomanagement

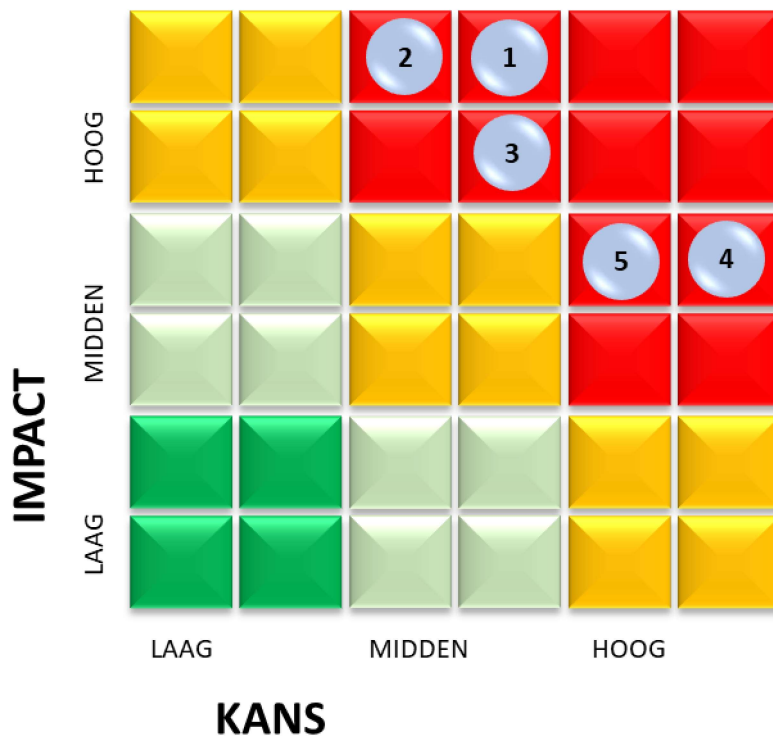
Eind 2019 is op basis van een risico-inventarisatie een financieel risicoprofiel voor de Stichting Gereformeerde Scholengroep opgesteld. Dit profiel is eind 2022 geactualiseerd.

Als belangrijke risico's zijn daarbij de volgende risico's geïnventariseerd:

1	Er is een risico op onvoldoende beschikbare docenten en ondersteunend personeel met een bij GSG passende identiteit als gevolg van de arbeidsmarkt schaarste in Noord-Nederland.
2	Er is een risico op onvoldoende studenten en leerlingen als gevolg van de regionale krimp, de landelijke dalende trend in mbo-studenten en de profilering van GSG in Noord-Nederland.
3	Er is een risico op dalende kwaliteit van onderwijs als gevolg van een mismatch in ontwikkelcapaciteit van personeel en de onvoldoende doorlopende leerlijnen binnen GSG.
4	Er is een risico op een verstoring van de primaire onderwijs- en/of bedrijfsvoeringsprocessen als gevolg van uitval van de IT-omgeving van GSG.
5	Er is een risico op onzorgvuldig omgaan met- of verlies van- (persoons-)gevoelige informatie van medewerkers en studenten door onvoldoende bewustzijn bij personeel met betrekking tot de AVG.

(Een zesde risico is alleen voor interne doeleinden beschreven en hier dus bewust weggelaten).

Zoals uit onderstaande *heatmap* blijkt zijn de kans dat deze risico's zich voordoen en de impact die de risico's hebben op de continuïteit van de GSG niet gelijk.

Naast de impact van en de kans op het zich voordoen van risico's speelt ook risicobereidheid een rol. Daarbij wordt een keuze gemaakt in welke mate risico's geaccepteerd worden en bij welke risico's maatregelen getroffen moeten worden om de kans en de impact te verminderen.

Om deze vorm van risicomanagement en -bewustzijn verder te borgen in de organisatie heeft de GSG een riskboard ingesteld. Deze houdt toezicht op de opzet en implementatie van het operationeel risicomanagement en monitort het risicoprofiel in relatie tot de risicobereidheid. De riskboard bestaat uit de bestuurder en de risico-eigenaren en wordt ondersteund door de assistent-controller. Bij het risicoprofiel zoals dat eind 2022 is vastgesteld zijn de risico-eigenaren de bestuurder, de controller en de directeuren met de portefeuilles Onderwijs en Kwaliteit, HR, Marketing & Communicatie en ICT.

Als volgende stap in het risicomanagement zal voor de GSG een risicomanagement-volwassenheidsmodel worden ontwikkeld. Aan de hand van een nulmeting kan dan worden bepaald welke stappen ondernomen moeten worden om het gewenste volwassenheidsniveau te realiseren en welk tijdsplan daarbij hoort. In 2023 zijn hierin de eerste stappen ondernomen.

De GSG heeft naast de hierboven geschetste maatregelen gezien de huidige omgevingsfactoren en begrotingsuitgangspunten voldoende buffers beschikbaar in het eigen vermogen om financieel gezien het risicoprofiel af te kunnen dekken. Waar nodig zijn ook nog verzekeringen afgesloten of is de GSG aangesloten bij collectieve voorzieningen of fondsen zoals bijvoorbeeld bij het UWV.

4.5 Treasury-management

De tijdelijk overtollige middelen worden bij de huisbankier in rekeningen-courant, op spaarrekeningen en in deposito's bij gerenommeerde instellingen aangehouden. In 2022 is het treasurywetwet geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. In dit wetwet is vastgelegd dat beleggen en belenen uitsluitend is toegestaan met inachtneming van de regels zoals opgenomen in de Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek. De beschikbare middelen worden in deposito aangehouden bij de bank.

4.6 Verklaring helderheid in de bekostiging

Het interne beleid en de sturing binnen de GSG zijn erop gericht om de regelgeving, zoals opgenomen in het controleprotocol OCW en de notitie *Helderheid in de bekostiging van het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie* na te leven. Voor een uitgebreidere toelichting op de diverse thema's wordt verwezen naar de bijlage 'notitie helderheid'.

Investeren met publieke middelen in privaat onderwijs

ROC Menso Alting gebruikt publieke middelen alleen voor investeringen die bijdragen aan het realiseren van ons BOL en BBL onderwijs. ROC Menso Alting voldoet daarmee aan de voorwaarde dat activiteiten in lijn zijn met de bekostigde wettelijke taak. In 2023 bedraagt de omzet uit contractactiviteiten € 115.000,-. Dit ziet toe op Leven Lang Ontwikkelen. De omvang van de geïnvesteerde publieke middelen is gelijk aan de omzet. Deze private activiteiten inzake contractonderwijs zijn in 2023 organisatorisch nog niet gesepareerd van de reguliere bedrijfsvoering. De activiteiten en trajecten die worden aangeboden, worden in de markt gezet op basis van een calculatiemodel. Met dit model wordt bepaald tegen welke prijs de private activiteit volledig kostendekkend wordt uitgevoerd. Daarbij wordt ten minste de integrale kostprijs in rekening gebracht. Door daarbij bedrijfseconomische principes toe te passen en een realistische raming van de te maken kosten, en rekening te houden met eventuele relevante ontwikkelingen, borgen we dat we voldoen aan de voorwaarde dat er geen oneerlijke concurrentiepositie ontstaat. En dat er geen publieke middelen worden besteed aan private activiteiten. Het reguliere (risico-)beleid en beheer van de GSG is op de contractactiviteiten van toepassing.

Vanaf het schooljaar 2024/2025 zullen de private activiteiten worden ondergebracht binnen een aparte entiteit van de GSG. Deze entiteit heeft een eigen privaat vermogen en een eigen administratieve organisatie en interne beheersing. Hiermee borgt de GSG de scheiding tussen publiek en privaat vermogen.

4.7 Verbonden partijen

Stichting Vrienden van Gomarus is aan te merken als verbonden partij van de GSG. De Stichting Vrienden van Gomarus heeft ook in 2023 een fors aantal ouders (66) financieel kunnen ondersteunen zodat hun kinderen (92) naar het Gomarus College konden reizen.

De GSG participeert in vier Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, zie hoofdstuk 2. Veel aandacht is besteed aan continuering van de zorg en ondersteuning van leerlingen met specifieke leer- en onderwijsbehoeften in coronatijd – hierover is vanuit de locaties op schoolleiders- en zorgcoördinatoreniveau veelvuldig afgestemd. Op bestuurlijk niveau is onder andere gesproken over de (verplichte) afbouw van te hoge) financiële reserves van de samenwerkingsverbanden.

Voor verdere informatie over aan de GSG verbonden partijen, zie de bijlage in de jaarrekening.

4.8 Besteding geormerkte subsidies

Voor een totaaloverzicht van de subsidies voor het voortgezet onderwijs en het mbo verwijzen wij u naar Model G van de jaarrekening in de bijlagen. Over de besteding van verschillende subsidies (STO, heterogene brugklassen, basisvaardigheden, nieuwkomers, Kwaliteitsagenda mbo) en over extra verstrekkingen ten gevolge van de coronamaatregelen en het Nationaal Programma Onderwijs verwijzen we naar de desbetreffende paragrafen in hoofdstuk 2.

VO

Vanuit de Regeling Lerarenbeurs voor scholing hebben we € 55.469 ontvangen (in 2022: € 80.005). Deze middelen worden besteed aan begeleiding en studiekosten alsmede aan het beschikbaar stellen van studieverlof.

Vanuit de Subsidierегeling sterk techniekonderwijs 2020–2023 hebben we als deelnemer aan de regio's Groningen Stad en TEC Drachten en Assen in 2023 € 3.259.817 besteed. Naast besteding aan de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen naar het mbo en de introductie van nieuwe keuzevakken is een techniek-event georganiseerd waar bedrijven en overheidsinstellingen aan leerlingen uit het basisonderwijs en de onderbouw van het vmbo hebben laten zien wat ze te bieden hebben op het gebied van techniek. Vanuit de aanvullende bekostiging voor techniekonderwijs hadden we in 2019 al € 319.620 ontvangen en in 2018 € 177.682. In 2023 heeft geen besteding van deze middelen plaatsgevonden. Het nog niet bestede saldo van € 306.252 wordt gereserveerd voor een investering in een Techlab in de vmbo-locatie op het Vondelpad.

Vanuit de subsidierегeling Pilot praktijkgericht programma gl/tl hebben we tot en met 2023 in totaal € 162.000 ontvangen. In 2021 is een brood- en banketmachine aangeschaft waarvan de afschrijvingslasten ten laste van deze subsidie worden gebracht. Daarnaast zijn deze middelen ingezet voor uren vervanging of nieuw aangestelde medewerkers en diverse materiele aanschaffingen.

MBO

Vanuit de Subsidierегeling zij-instroom hebben we € 25.000 ontvangen (in 2022: € 20.000). Deze middelen worden besteed aan begeleiding en studiekosten alsmede aan het beschikbaar stellen van studieverlof.

Vanuit de Regeling Lerarenbeurs voor scholing BVE en Instructeurs hebben we € 4.552 ontvangen (in 2022: € 2.903). Dit is besteed aan studiekosten voor het behalen van een bevoegdheid en begeleiding.

4.9 Allocatie van middelen

De aan de GSG toegekende onderwijsmiddelen worden verdeeld over de onder het schoolbestuur ressorterende scholen op basis van de bekostiging per leerling/student. Dit is vastgesteld in het allocatiebeleid zoals beschreven in de jaarlijkse Kadernota.

De gemeenschappelijke kosten voor het bestuurlijk apparaat, administratie en beheer, ICT, inkoop en communicatie worden bovenschools gemaakt en vervolgens naar rato van de aantallen leerlingen en studenten verdeeld.

Bijlagen Gereformeerde Scholengroep

Bijlage 1: Samenstelling en andere hoofd- en nevenfuncties Raad van Toezicht en College van Bestuur op 31 december 2023

Samenstelling Raad van Toezicht

1. Dr. G.J.W. (Gert Jan) Bent, *portefeuille bestuur en organisatie*
Directeur-bestuurder Florion, koepel gereformeerde basisscholen in de wijde regio rondom Zwolle. Eigenaar Efficacy Consult BV. Lid Raad van Toezicht Stichting Attenta. Lid Raad van Toezicht Stichting Vrienden van Gomarus.
2. Drs. R.H. (Rob) Bouman RA, *portefeuille financiën en bedrijfsvoering*
Partner Publieke Sector BDO Accountants. Lid van de werkgroep Decentrale Overheden Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Lid Raad van Toezicht Stichting Vrienden van Gomarus.
3. P. (Pieter) Hakvoort MBA, *portefeuille financiën en bedrijfsvoering*
Manager ambulante en poliklinische zorg (aandachtsgebied bedrijfsvoering) GGZ Drenthe. Toezichthoudend bestuurslid en voorzitter Vereniging Dit Koningskind. Lid Raad van Toezicht Stichting Vrienden van Gomarus. Eigenaar Hakvoort Training en Advies.
4. Prof. dr. A. (Arnold) Huijgen, *voorzitter en portefeuille identiteit*
Hoogleraar dogmatiek aan de Protestantse Theologische Universiteit (PhTU). Voorzitter Raad van Toezicht Stichting WZU Veluwe. Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Vrienden van Gomarus. Lid deputaatschap buitenlandse kerken Christelijke Gereformeerde Kerken. Voorzitter Vereniging voor Theologie.
5. A.R. (Robertha) Langenberg – Klok MSc, *portefeuille onderwijs*
Eigenaar van Robertha Langenberg, adviseur, programmamanager & wandelcoach voor organisaties in zorg, welzijn en onderwijs. Trustee Neuman Systems Model. Ambassador van de European Neuman System Model Association. Lid Raad van Toezicht Stichting Vrienden van Gomarus.

Data van eerste benoeming en zittingstermijn:

G.J.W. Bent	01-10-2021	eerste termijn
R.H. Bouman	30-06-2016	tweede termijn
P. Hakvoort	01-06-2023	eerste termijn
A. Huijgen	24-01-2017	tweede termijn
A.R. Langenberg – Klok	01-02-2023	eerste termijn

De maximale zittingsduur bedraagt in principe acht jaar (twee termijnen van vier jaar).

De Raad van Toezicht bestaat statutair uit ten minste vijf (5) natuurlijke personen.

Samenstelling College van Bestuur

Het College van Bestuur bestaat uit één lid: E. van Hoorn RA.

Op 31 december 2023 had hij de volgende nevenfuncties: Voorzitter Stichting Vrienden van Gomarus. Bestuurslid Stichting Coördinatie Financiële Acties voor het Gereformeerde Onderwijs. Voorzitter Coöperatie MBO-voorzieningen. Bestuurslid van de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs VO Fryslân-Noard, Noord- en Midden-Drenthe, en Zuidoost Friesland. Lid Raad van Toezicht Zorgverlening

Het Baken te Elburg. Lid Raad van Commissarissen Stichting Wetland Wonen Groep te Vollenhove. Lid Raad van Commissarissen Zevenwouden U.A. te Leeuwarden. Bestuurslid van Stichting Beheer Derdengelden CCV, Stichting Administratiekantoor OV te Arnhem en Stichting Beheer Derdengelden CCV Connect te Arnhem.

Een actueel overzicht van de samenstelling, portefeuillevindeling en hoofd- en nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur is te vinden op de websites van onze scholen.

Bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur

Zie de verantwoording WNT in de jaarrekening.

Bijlagen ROC Menso Alting

Bijlage 1: Keuzedelen ROC Menso Alting 2023

Code	Titel	SBU
K0006	Assisteren bij sport en recreatie	240
K0790	Belevingsgericht werken	240
K0145	Combifunctionaris IKC / Brede School	240
K0022	Digitale vaardigheden basis	240
K0148	Doorstroom naar HBO Gezondheidszorg	240
K0231	Doorstroom naar HBO mens en maatschappij	240
K0960	Duits A2/B1 in het beroepsonderwijs	240
K0030	Duurzaamheid in het beroep C	240
K0031	Duurzaamheid in het beroep D	240
K0152	Expressief talent	480
K0905	Helpende plus	240
K0055	Internationaal I: bewustzijn (interculturele) diversiteit	240
K0202	Internationaal II: werken in het buitenland	480
K0512	Lean en creatief	240
K0920	Leider sportieve recreatie	240
K0066	Mensen met licht verstandelijke beperking met moeilijk verstaanbaar gedrag	240
K0067	Mensen met niet-aangeboren hersenletsel	240
K0072	Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4)	240
K0080	Oriëntatie op ondernemerschap	240
K0877	Persoonlijk Profileren	240
K1200	Verdieping in de kraamzorg	480
K1006	Verdieping palliatieve zorg	240
K0610	Verpleegkundige zorg voor kwetsbare ouderen in een kortdurende (acute) situatie	240
K1137	Voeding & hospitality in zorg en welzijn	240
K0125	Vorbereiding hbo	240
K0974	Vorbereiding pabo	240
K0290	Werken met baby's	240
K0186	Wijkgericht werken	240
K0137	Zorg en technologie	240
K0618	Zorg in instabiele en acute zorgsituaties	480
K0138	Zorginnovaties en technologie	480

Bijlage 2: Samenstelling Ondernemingsraad en Studentenraad

Ondernemingsraad	Naam	Functie
	Dennis Westra	Voorzitter
	Niels Hamming	Secretaris
	Peter van Dam	Lid
	Emma Kolbeek	Lid
	Giny Moltmaker	Lid
	Christian Soeters	Lid

Studentenraad	Naam	Functie
	Marjolein Wieringa	Voorzitter
	Isa Renkema	Secretaris
	Renee Pathuis	Communicatie
	Anniek Evers	Lid
	Johan Prins	Lid
	Joëlle Boonstra	Lid

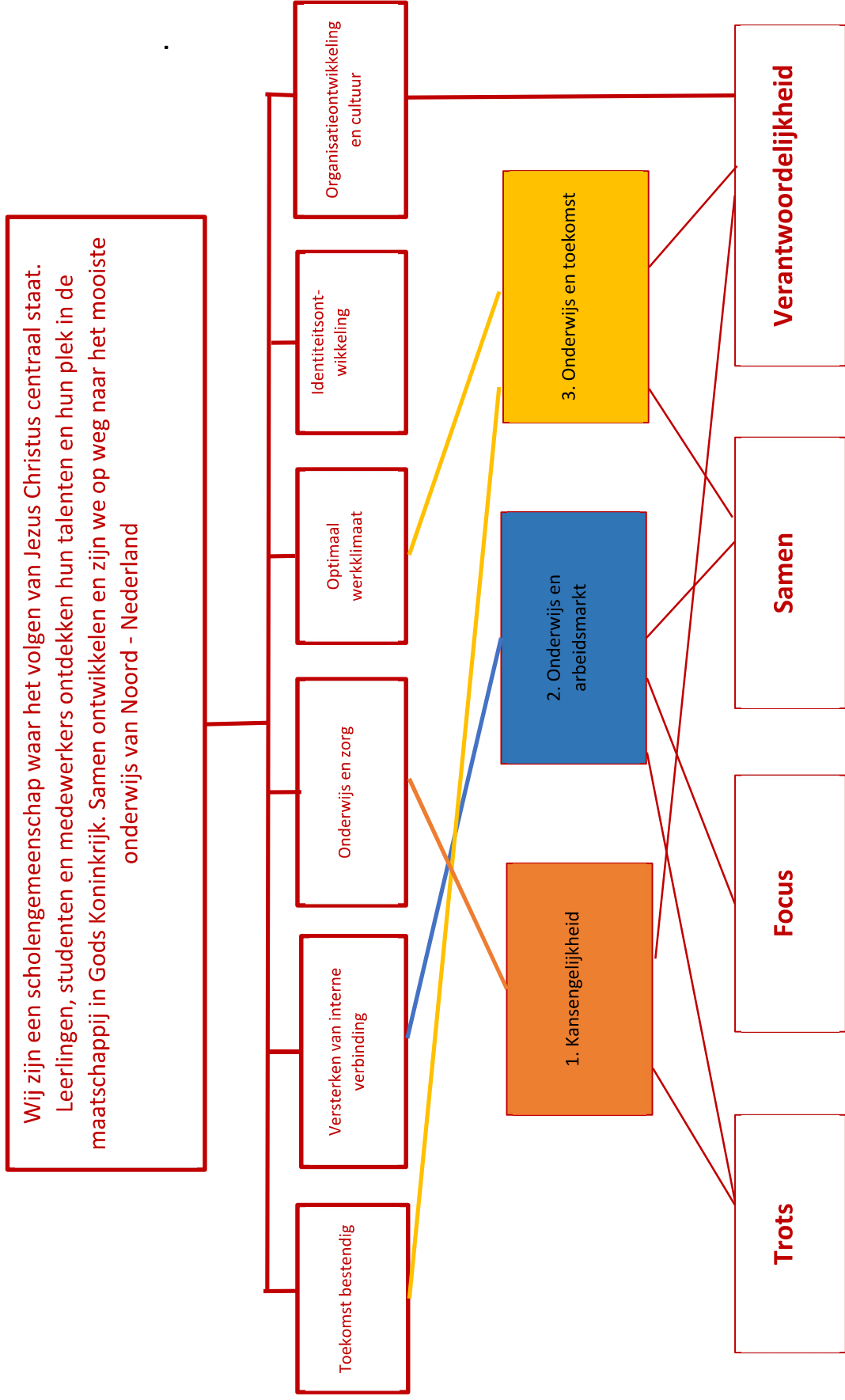
Samenstelling op 31 december 2023.

Bijlage 3: Notitie helderheid

Notitie Helderheid		
Thema 1	Uitbesteding	Er vindt geen uitbesteding van (delen) van onderwijs aan een andere instelling plaats.
Thema 2	Investeren in publieke middelen en private activiteiten	Er hebben geen investeringen met publieke middelen plaatsgevonden in private activiteiten.
Thema 3	Het verlenen van vrijstellingen	Er worden vrijstellingen verleend voor eerder gehaalde onderdelen.
Thema 4	Les- en cursusgeld niet betaald door deelnemer zelf	Lesgeld wordt door de student of de ouder betaald; bij BBL in sommige gevallen door de werkgever.
Thema 5	In- en uitschrijving en inschrijving van deelnemers in meer dan één opleiding tegelijk	Alle studenten worden ingeschreven op één kwalificatiedossier.
Thema 6	Student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven	<p>Bij de niveau 3 opleiding Zorg en welzijn (VZ-ig en MZ) staan studenten ingeschreven op beide opleidingen. Ze behalen een diploma voor beide opleidingen. Eén van beide opleidingen is in dat geval bekostigd.</p> <p>Van de 199 studenten die in 2023 een bekostigd diploma hebben ontvangen, hebben 7 studenten in 2022 al eerder een ander, bekostigd diploma bij het GSG gehaald. Het GSG ziet er daarbij op toe dat er geen sprake is van een oneigenlijke stapeling van diploma's in de zin van de Notitie Helderheid. (Bron: Eduarte)</p>
Thema 7	Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven	Er is een maatwerktraject ten behoeve van kraamzorg en baby thuiszorg. De kosten hiervan worden door de deelnemers of de instelling betaald. De kosten en baten zijn in evenwicht.
Thema 8	Buitenlandse studenten	Er volgen uitsluitend buitenlandse deelnemers die rechtmatig in Nederland verblijven een opleiding.

Bijlage 4: Schema verbinding Koersdocument GSG, Strategisch Beleidsplan ROC Menso Alting en Kwaliteitsagenda ROC Menso Alting

Bijlagen Gomarus College

Bijlage 1: Examenresultaten

Slaagpercentage over de afgelopen jaren en in vergelijking met het landelijke slaagpercentage

vestiging	opleiding	Slaagpercentage Gomarus College														Landelijk					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Assen	vmbo-t	100	97,3	100	93,3	100	96,3	100	96,6	96,7	100	100	100	100	100	92,5	92,9	99,2	96,2	95,7	91,2
Drachten	vmbo-t	100	100	92,5	95,6	97,4	100	92,5	96,7	100	97,0	100	100	96,7	93,9	92,5	92,9	99,2	96,2	95,7	91,2
Leeuwarden	vmbo-t	100	100	100	100	100	96,0	100	95,5	93,3	100	96,6	96,6	93,3	92,5	92,9	99,2	96,2	95,7	91,2	
Leeuwarden	havo														87,7	88,2	97,5	90,7	90,6	84,3	
Vondelpad 1	havo	87,6	76,5	75,3	85,0	86,2	84,0	86,3	85,7	89,3	84,2	96,7	98,7	89,8	87,7	88,2	97,5	90,7	90,6	84,3	
Vondelpad 1	vwo	87,0	90,3	93,8	87,5	87,6	87,4	89,3	88,5	92,6	88,9	98,3	97,2	93,7	91,5	90,7	98,9	94,0	92,8	88,6	
Vondelpad 2	basis	100	100	100	97,8	100	100	100	100	100	100	100	100	100	97,8	97,9	99,4	99,2	99,0	95,9	
Vondelpad 2	kader	97,9	98,8	97,8	95,3	96,7	94,7	93,9	95,1	96,8	95,0	100	98,9	98,7	95,2	95,7	99,4	98,9	98,8	93,8	
Vondelpad 2	vmbo-gt	91,3	95,3	98,3	90,3	92,2	96,2	91,8	98,7	97,0	96,0	100	99,0	98,9	92,5	92,9	99,2	96,2	95,7	91,2	

Bron voor landelijke slaagpercentages: *Examenmonitor 2023. Leerlingen die een deel van de examens hebben gemaakt (gespreid examen over meerdere jaren, tussentijds teruggetrokken of tussentijds zonder diploma van school), worden niet meegeteld.*

Een **groen** cijfer geeft aan dat het slagingspercentage van de opleiding/locatie gelijk aan of hoger is dan het landelijke slagingspercentage dat schooljaar. Een **rood** cijfer geeft aan dat het slagingspercentage van de opleiding/locatie lager is dan het landelijke slagingspercentage dat schooljaar. [Landelijke vergelijkingscijfers zijn beschikbaar sinds schooljaar 2013-2014].

Bijlage 2: Samenstelling Medezeggenschapsraad Gomarus College

	Naam	Functie
Personeelsgeleding	Ruud Broekema	Lid
	Uko Dijkstra	Lid
	Maartje Rijpma	Lid
	Tiemen Schutte	Voorzitter en lid Dagelijks Bestuur MR
	Jelte Verbree	Lid
	Sandra van Wijnen	Lid
Oudergeleding	Ellie Brunt	Lid
	Kees Grit	Lid en lid Dagelijks Bestuur MR
	Jacqueline Groen	Lid
	Jannet Groothoff	Lid
	Gerard Visser	Lid
	Carin Zwerver	Lid
Leerlingengeleding	Annelie Bijma	Lid
	Marit Bonthuis	Lid
	Manuel Brunt	Lid
	Naomi van Delden	Lid
	Marije ten Hoor	Lid
	Jord Roelfsema	Lid

Samenstelling op 31 december 2023.

Aan het eind van het schooljaar 2022-2023 zijn drie ouders uit de oudergeleding vertrokken, omdat hun zoon/dochter examen heeft gedaan en zij daardoor niet meer verbonden zijn aan het Gomarus College. Daarnaast heeft één MR-lid uit de oudergeleding aangegeven zich herkiesbaar te stellen. Voor de zomervakantie is er daarom een oproep geplaatst voor vier nieuwe leden. Er hebben zich drie nieuwe kandidaten gemeld. Omdat er genoeg plaatsen beschikbaar waren, was er geen verkiezing nodig. Het MR-lid dat zich herkiesbaar heeft gesteld is gestart aan een tweede termijn. De vacatures in de oudergeleding waren hiermee ingevuld.

Per 31 juli is één leerling uit de leerlingengeleding vertrokken vanwege het behalen van een diploma. Op de oproep voor nieuwe leden voor de leerlingengeleding hebben vijf leerlingen gereageerd, waardoor er een verkiezing gehouden moest worden. De vacature in de leerlingengeleding is daardoor ingevuld.

Aan het begin van het schooljaar 2023-2024 heeft één van de nieuwgekozen leden van de oudergeleding zich teruggetrokken, hierdoor ontstond opnieuw een vacature. Voor deze vacature hebben zich vijf ouders gemeld, waardoor er een verkiezing gehouden moest worden. De vacature in de oudergeleding is daardoor ingevuld.

Eind 2023 heeft een personeelslid uit de personeelsgeleding aangegeven zijn werk voor de MR te willen stoppen. Hiervoor is een vacature uitgezet onder alle medewerkers van het Gomarus College. Op deze oproep heeft één collega gereageerd. De vacature in de personeelsgeleding is daarmee ingevuld.

Jaarrekening GSG

1. Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	2023	2022
Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen / Totaal passiva) *100)	48,11	47,60
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + Voorzieningen) / Totaal passiva)*100)	58,91	57,99
Liquiditeit (current ratio) (Vlottende activa / Kortlopende schulden)	1,42	1,66
Liquiditeit (quick ratio) (Vlottende activa -/- Voorraden) / Kortlopende schulden)	1,42	1,66
Rentabiliteit (Resultaat / Totale baten + Rentebaten)*100	-0,35%	0,89%
Kapitalisatiefactor totaal kapitaal (exclusief gebouwen en terreinen/totale baten)	42%	48%
Ratio Eigen vermogen (Feitelijk eigen vermogen/normatief eigen vermogen)	0,65	0,76

2. Balans (per 31-12 na resultaatsbestemming)

	31-12-2023		31-12-2022	
	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)
1 Activa				
Vaste Activa				
1.1 Immateriële vaste activa	82		119	
1.2 Materiële vaste activa	12.555		10.229	
Totaal vaste activa	<u>12.637</u>		<u>10.348</u>	
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen	2.088		1.438	
1.7 Liquide middelen	10.884		14.430	
Totaal vlottende activa	<u>12.972</u>		<u>15.868</u>	
Totaal activa		<u>25.609</u>		<u>26.216</u>
2 Passiva				
2.1 Eigen Vermogen	12.320		12.480	
2.2 Voorzieningen	2.767		2.723	
2.3 Langlopende schulden	1.385		1.470	
2.4 Kortlopende schulden	9.137		9.543	
Totaal passiva		<u>25.609</u>		<u>26.216</u>

3. Staat van baten en lasten

	2023 EUR (x 1.000)	2023 EUR (x 1.000)	2022 EUR (x 1.000)
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	43.472	41.427	40.814
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	24	29	17
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	106	42	27
3.4 Baten werk in opdracht van derden	115	101	37
3.5 Overige baten	1.046	938	1.151
Totaal baten	<u>44.763</u>	<u>42.537</u>	<u>42.046</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	34.674	33.808	32.960
4.2 Afschrijvingen	1.384	1.509	1.243
4.3 Huisvestingslasten	2.205	1.763	1.743
4.4 Overige lasten	6.617	5.458	5.643
Totaal lasten	<u>44.880</u>	<u>42.538</u>	<u>41.589</u>
Saldo baten en lasten	<u>-117</u>	<u>-1</u>	<u>457</u>
5 Financiële baten en lasten	-42	-50	-84
Totaal resultaat	<u>-159</u>	<u>-51</u>	<u>373</u>

4. Kasstroomoverzicht

	2023 EUR (x 1.000)	2023 EUR (x 1.000)	2022 EUR (x 1.000)	2022 EUR (x 1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo Baten en Lasten	-117		457	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	1.384		1.243	
Mutaties voorzieningen	44		388	
Verandering in vlottende middelen:				
Vorderingen (-/-)	-650		-312	
Kortlopende schulden	-406		2.568	
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>254</u>		<u>4.345</u>	
Ontvangen interest	39		0	
Betaalde interest (-/-)	-81		-84	
Buitengewoon resultaat	<u>-42</u>		<u>-84</u>	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>212</u>		<u>4.260</u>
Investeringsactiviteiten				
Investeringsactiviteiten in MVA (-/-)		-3.673		-1.733
Desinvesteringen in MVA				113
Investeringsactiviteiten in IVA (-/-)				
Totaal kasstroom uit Investeringsactiviteiten		<u>-3.673</u>		<u>-1.620</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen		89		
Aflossing langlopende schulden (-/-)		-174		-212
Totaalkasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-85</u>		<u>-212</u>
Mutatie liquide middelen		<u><u>-3.546</u></u>		<u><u>2.429</u></u>

Deze posten zijn inclusief overlopende posten voor rente en aflossing.

5. Grondslagen voor de jaarrekening

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

Stichting Gereformeerde Scholengroep is een stichting. De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs. De statutaire vestigingsplaats is Groningen, het vestigingsadres Lavendelweg 7. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 01123528.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode gelijk aan het betreffende kalenderjaar.

Vergelijkende cijfers

Als voor het inzicht de rubricering van posten in de jaarrekening is gewijzigd ten opzichte van vorige jaren zijn de vergelijkende cijfers op dezelfde wijze aangepast.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gesegmenteerde informatie

In de jaarrekening zijn afzonderlijke exploitatieoverzichten van het Gomarus College (VO) en ROC Menso Alting (MBO) opgenomen. Deze overzichten worden opgesteld op basis van rechtstreeks aan de afzonderlijke scholen toegerekende lasten en baten. De lasten van het Onderwijs Service Team, Bestuur en OPDC worden verdeeld over beide scholen naar rato van het aantal gewogen leerlingen en studenten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Voorzieningen

Bij het vaststellen van de personele voorziening voor jubilea, duurzame inzetbaarheid en seniorenverlof wordt gebruikgemaakt van een schatting van de vertrekkans.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde.

Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten en/of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten en/of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde. Het aan bedrijfsgebouwen uitgevoerde groot onderhoud wordt op dezelfde manier gewaardeerd als de bedrijfsgebouwen zelf. Hiervoor wordt de componentenmethode toegepast. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa worden op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Subsidies op investeringen

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen: 3% - 10%
- Inventaris en apparatuur: 7 - 25%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 10 - 25%
- Geactiveerd groot onderhoud: 3 - 12,5%

Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen en overlopende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, eventueel verminderd met een voorziening voor oninbaarheid, waarvan de hoogte vastgesteld is door individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Ze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking tot de organisatie. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht. Het betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft een niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatsbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hier onder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen. Reserves worden gevormd conform de door het bestuur daartoe genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan deze reserves geschieden conform daartoe strekkende besluiten.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen gepresenteerd. Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen betreffen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde (omdat het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is) van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen wachtgelden en jubilea worden opgenomen op basis van de contante waarde (2,5%). De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen tegen de nominale waarde van de gespaarde uren. Daarnaast is er een voorziening seniorenverlof opgenomen. Deze voorziening is berekend op basis van de nominale waarde (omdat het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is) met een blijfkans van 100% inclusief sociale lasten en verminderd met het werknemersdeel. Ook de andere voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde (omdat het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is). De voorzieningen zijn berekend op basis van de uurtarieven volgens cao. Toevoegingen aan voorzieningen vinden ten laste van de staat van baten en lasten plaats. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Overlopende passiva betreffen vooruit-ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegekend en nog te betalen bedragen.

Leasing

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. De totale leaseverplichting vanuit operational lease wordt onder het hoofd "Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen" toegelicht.

Opbrengstverantwoording

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten. Een in mindering gebrachte subsidie resulteert in een lagere afschrijvingslast op de investering.

College-, cursus-, les- en examengelden

De college-, cursus-, les- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het school-/studiejaar zijn gespreid.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten. Deze baten worden verantwoord in de periode waar ze betrekking op hebben.

Personeelsbeloningen

Onder personeelslasten zijn begrepen de in het boekjaar verschuldigde salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten en overige personeelskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen van sociale fondsen.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die te kwalificeren is als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk

leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar. De dekkingsgraad van het ABP per 31 december 2023 bedraagt 110,5 en de beleidsdekkingsgraad bedraagt 113,9%, dit is onvoldoende om tot indexering van de pensioenuitkeringen over te gaan. Een verlaging is echter ook niet aan de orde.

Een nieuw, moderner pensioenstelsel is in ontwikkeling. Met dit stelsel moeten onnodige verlagingen worden voorkomen, door mogelijk naast de rente ook het rendement mee te nemen in de pensioenberekeningen.

De jaarlijkse premie ten behoeve van de opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 27,9% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise (ad € 16.350). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd (op € 128.810). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt ten minste 19,53% en maximaal 18,6% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Als een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige baten/lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten. Ontvangen en betaalde interest is opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De aflossingen op leningen zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Verbonden partijen

Stichting Vrienden van Gomarus is aan te merken als verbonden partij. Bij deze stichting is geen sprake van beleidsbepalende invloed door de Stichting GSG. Consolidatie heeft om deze reden niet plaatsgevonden. Een overzicht van de benodigde toelichting omtrent de verbonden partij is in model E opgenomen. Transacties met de verbonden partij worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en omvang van de transactie en de andere informatie die nodig is voor het verschaffen van inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

6. Toelichting onderscheiden posten van de balans

		Ontwikkelings- kosten	Vooruitbetalingen	Totaal
1.1 Immateriële vaste activa	Periode	1.1.1.1	1.1.1.4	
Aanschafprijs	1-1-2023	661	10	671
Afschrijving cumulatief	1-1-2023	551	0	551
Boekwaarde	1-1-2023	110	10	120
Investerings	2023	34	21	55
Des-investeringen	2023	0	0	0
Afschrijvingen	2023	93	0	93
Aanschafprijs	31-12-2023	695	31	726
Afschrijving cumulatief	31-12-2023	644	0	644
Boekwaarde	31-12-2023	51	31	82

De afschrijvingen van 2023 betreffen voornamelijk de afschrijvingen van het in 2021 geïmplementeerde studentenadministratiesysteem. De investeringen hebben betrekking op de verbetering van het systeem Eduarte.

		Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	In uitvoering en vooruitbetalingen	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Periode	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.4	1.1.2.5	
Aanschafprijs	1-1-2023	15.883	14.248	68	406	30.605
Afschrijving cumulatief	1-1-2023	9.645	10.721	58	0	20.425
Boekwaarde	1-1-2023	6.237	3.577	10	406	10.229
Investerings	2023	1.021	1.231	0	1.626	3.878
Des-investeringen	2023	0	0	0	262	262
Afschrijvingen	2023	558	729	4	0	1.291
Aanschafprijs	31-12-2023	16.904	15.940	67	1.770	34.681
Afschrijving cumulatief	31-12-2023	10.203	11.862	62	0	22.128
Boekwaarde	31-12-2023	6.701	4.079	6	1.770	12.555

De gebouwen die de Stichting Gereformeerde Scholengroep in gebruik heeft zijn eigendom van de gemeenten Assen, Leeuwarden, Smallingerland, Groningen, met uitzondering van Vondelpad 4 en Lavendelweg 5 en 7. Deze gebouwen zijn economisch eigendom van Stichting Gereformeerde Scholengroep, de verzekerde waarde van deze gebouwen bedraagt circa € 12 mln. Investerings boven een bedrag van € 1.000 worden geactiveerd.

		31-12-2023 EUR (x 1.000)	31-12-2022 EUR (x 1.000)
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	206	265
1.5.3	Gemeenten en GR's	796	769
1.5.6	Personeel	47	23
1.5.6	Overige overheden	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	8	12
1.5.8	Overlopende activa	1.078	386
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-47	-17
	Vorderingen	2.088	1.438

		31-12-2023 EUR (x 1.000)	31-12-2022 EUR (x 1.000)
1.7.	Liquide middelen		
1.7.1	Kasmiddelen	1	2
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekening	10.883	14.428
	Liquide middelen	10.884	14.430

De tegoeden staan ter vrije beschikking tot de organisatie.

		Stand per 1-1-2023 EUR (x 1.000)	Resultaat EUR (x 1.000)	Overige EUR (x 1.000)	Stand per 31-12-2023 EUR (x 1.000)
2.1	Eigen Vermogen				
2.1.1.1	Algemene reserve	11.686	36	0	11.721
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	794	-195	0	599
	Eigen vermogen	12.480	-159	0	12.320
	Uitsplitsing				
	Reserve Huisvesting	669	-70	0	599
	Reserve Organisatie ontwikkeling	125	-125	0	0
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	794	-195	0	599

De reserve huisvesting heeft betrekking op het gebouw Vondelpad 4 en is indertijd een ontvangen subsidie. Jaarlijks wordt € 70.000 ten laste van deze reserve en ten gunste van de algemene reserve gebracht.

De reserve organisatieontwikkeling is voor het traject van strategieontwikkeling en organisatieontwikkeling (incl. mogelijke herstructurering top en staf GSG).

Op de bestemmingsreserves rust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur. Zie ook de resultaatverdeling.

Bestemming van het exploitatieresultaat

Conform het bestuursbesluit is het exploitatieresultaat als volgt verwerkt:

Mutatie algemene reserve van het Gomarus College	-71
Mutatie bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	-125

Saldo	<u><u>-196</u></u>
-------	--------------------

Mutatie algemene reserve van het ROC Menso Alting	107
Mutatie bestemmingsreserve huisvesting	-70

Saldo	<u><u>37</u></u>
-------	------------------

Er zijn geen statutaire bepalingen omtrent de resultaatverdeling.

	Stand per 1-1-2023 EUR (x 1.000)	Dotaties EUR (x 1.000)	Onttrekkingen EUR (x 1.000)	Vrijval EUR (x 1.000)	Stand per 31-12-2023 EUR (x 1.000)	Kortlopend < 1 jaar EUR (x 1.000)	Langlopend > 1 jaar EUR (x 1.000)
2.2 Voorzieningen							
Seniorenverlof	423	-3		0	420	57	363
Duurzame inzetbaarheid	1.864	-21	0	0	1.843	0	1.843
2.2.1.2 Verlofsparen en sabbatical leave	2.287	-24	0	0	2.263	57	2.206
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	355	60	28	0	387	26	361
Wachtgeld	81	44	58	0	68	14	53
Overig	0	49		0	49	49	0
2.2.1.7 Overige personele voorzieningen	81	93	58	0	116	63	53
Totaal Voorzieningen	2.723	129	86	0	2.766	146	2.620

Voorziening Wachtgeld

Deze voorziening (€ 68.000) is opgebouwd voor ontslagvergoedingen, wachtgelduitkeringen en aanvullingen op (pre) pensioenen en werkloosheidsuitkeringen. De bedragen zijn bepaald op basis van de looptijd van de uitkeringen en reïntegratiekans. Deze voorziening is ontstaan nadat door uittrekking van de sector voortgezet onderwijs uit het Participatiefonds de uitgaven voor werkloosheid collectief gedragen worden door VO-scholen. 75% van de uitkeringskosten wordt collectief verevend naar rato van de personele bekostiging van de school. 25% van de uitkeringskosten wordt ten laste van het betreffende bevoegd gezag gebracht. In het mbo komt 100% van de uitkeringskosten ten laste van het bevoegd gezag.

Voorziening Jubilea

Deze voorziening (€387.000) is berekend aan de hand van het aantal (in) dienst jaren en verwachte blijfkans. De voorziening is vastgesteld voor de kosten van jubileumgratificaties zoals genoemd in de CAO.

Voorziening seniorenverlof

Ook voor het seniorenverlof BVE is een voorziening opgenomen in 2023 (€ 490.000). Hierbij gelden de volgende criteria: a) een medewerker is ouder dan 57 en neemt deel aan de regeling, deze is volledig meegenomen in de voorziening; b) een medewerker is ouder dan 52 jaar dan is die meegenomen in de voorziening rekening houdend met een blijfkans en het aantal jaren dat de persoon heeft te gaan tot 57 jaar; c) voor alle medewerkers geldt dat ze bij ingangsdatum van het seniorenverlof en 5 aaneengesloten jaren bij een werkgever in dienst zijn die onder de cao mbo valt en een werktijdfactor hebben groter dan 0,4 fte.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening (€ 1.889.000) bestaat uit de verlofuren voor duurzame inzetbaarheid waar werknemers recht op hebben volgens de CAO. Deze uren kunnen gespaard worden en op een later moment opgenomen of uitbetaald worden. De voorziening duurzame inzetbaarheid is opgenomen tegen de nominale waarde.

Overig

Hieronder is opgenomen de voorziening uit te betalen werkdrukverlagingsmiddelen in het VO. In het kader van de cao-afspraken kunnen gelden worden uitbetaald in de volgende situaties: werknemer valt in de loonschaal 8 of lager; werknemer zet de gelden in voor extra kinderopvang of extra pensioen.

	Stand per 1-1-2023 EUR (x 1.000)	Aangelegene leningen EUR (x 1.000)	Aflossingen EUR (x 1.000)	Stand per 31-12-2023 EUR (x 1.000)	Kortlopend < 1 jaar EUR (x 1.000)	Langlopend > 1 jaar en < 5 jaar EUR (x 1.000)	Langlopend > 5 jaar EUR (x 1.000)
2.3 Langlopende schulden							
2.3.2 Schulden aan overige deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0
ING 067.32.33.103	399	0	62	337	65	296	38
ING Payflex	1.040	0	80	960	80	320	640
Rentevastlening ING 80.05.04.372	32	0	32	0	32	0	0
2.3.6 Schulden aan gemeenten en GR'n	0	0	0	0	0	0	0
2.3.7 Overige langlopende schulden	0	171	55	116	28	88	0
Langlopende schulden	1.471	171	229	1.413	205	704	678

Aflossingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zoals hierboven toegelicht, zijn opgenomen onder kortlopende schulden.

Voor de Payflex lening (rentevoet 0,8% plus 3 mnds Euribor) is op het gebouw aan de Lavendelweg hypotheekrecht gevestigd.

De overige twee (annuïtaire) leningen zijn gewaarborgd door het waarborgfonds BVE. In verband daarmee bestaat een latente claim van 2% van de Rijksbijdrage BVE.

Vanaf juni 2023 is de rente van de ING 067.32.33.103 gewijzigd van 2,15% naar 5,03%. De annuïteit is licht gestegen waardoor de aflossing de laatste maanden lager is dan verwacht.

		31-12-2023	31-12-2022
		EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.1	Schulden aan groepsmaatschappijen *)	126	136
2.4.3	Schulden aan kredietinstellingen	204	212
2.4.4	Schulden aan OCW	12	3
2.4.6	Schulden aan gemeenten en GRn	0	0
2.4.8	Crediteuren	1.017	185
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.387	1.380
2.4.10	Schulden ter zake van pensioenen	452	446
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.289	1.416
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW:		
	Geoormerkte subsidies	474	2.176
	Niet geoormerkte subsidies	1.738	1.803
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	383	288
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	1.540	1.335
2.4.19	Overlopende passiva	514	164
	Kortlopende schulden	9.137	9.543

*) betreft een rekening-courant verhouding met de stichting Vrienden van Gomarus.

Onder overige kortlopende schulden is opgenomen het nog af te rekenen bedrag Sterk techniek onderwijs met de partners over 2023: 338K; 2022: 720K

De looptijden van de kortlopende schulden zijn alle < 1 jaar.

Financiële instrumenten

Algemeen

De GSG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. De GSG handelt niet in deze financiële instrumenten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Kredietrisico

Er is een beperkt kredietrisico te onderkennen; veruit de grootste debiteur (circa 95% van de omzet) is het Ministerie van OCW. De overige debiteuren zijn marktpartijen/instellingen en ouders/studenten. De omzet bij deze debiteuren is ongeveer 5% van het totaal en het gaat om een groot aantal debiteuren met kleine bedragen. Om het risico voor dat deel te beperken wordt gebruikgemaakt van overeenkomsten en een strikt invorderingsbeleid.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij de annuïtaire leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Op de lineaire lening is sprake van een rentetarief gebaseerd op het 3-maands Euribor tarief vermeerderd met een opslag. Beide leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De GSG heeft geen afgeleide financiële instrumenten om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Liquiditeitsrisico

De GSG loopt geen significante liquiditeitsrisico's. De GSG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het bestuur ziet erop toe dat er steeds voldoende liquiditeiten zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

7. Model G (subsidies met en zonder verrekeningsclausule)

G1	Omschrijving regeling	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie afgerond
	Subsidies zonder verrekeningsclausule			
	Omschrijving regeling			
	Aanvullende bekostiging technisch VMBO	963852	19-12-2019	*
	Subsidie instructeursbeurs	1176879	21-9-2021	J
	Subsidie zij-instroom 2021	1183563	22-11-2021	J
	Subsidie zij-instroom 2022	1180474	20-10-2021	J
	Zij-instroom	10000142	15-4-2022	J
	Studieverlof	1277647	22-8-2022	J
	Studieverlof 2022	1278118	22-8-2022	J
	Studieverlof 2022	1285696	22-11-2022	J
	Nazorg mbo 2022/2023	NMBO22042	28-2-2022	J
	Subsidierегeling heterogene brugklassen	SHB22105	29-6-2022	*
	Subsidierегeling heterogene brugklassen	SHB22123	29-6-2022	*
	Subsidierегeling heterogene brugklassen	SHB22140	29-6-2022	*
	Subsidierегeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-VO-2441	11-11-2022	*
	Subsidierегeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-VO-2801	11-11-2022	*
	Resultaatafhankelijke bekostiging VSV VO variabel	1184176	22-2-2022	J
	Resultaatafhankelijke bekostiging VSV VO vast 2023	1181571	23-11-2021	J
	Resultaatafhankelijke bekostiging vsv vo verdeling niet uitge	1187967	22-2-2022	J
	Resultaatafhankelijke bekostiging vsv vo verdeling niet uitge	1308050	20-12-2022	J
	Resultaatafhankelijke bekostiging vsv vo variabel 2022	1288533	22-11-2022	*
	Resultaatafhankelijke bekostiging vsv vo verdeling niet uitge	1375099	19-12-2023	*
	Resultaatafhankelijke bekostiging vsv vo variabel	1373946	21-11-2023	*
	Nazorg mbo 2022/2024	NMBO23012	28-2-2023	*
	Studieverlof	1350387	22-8-2023	*
	Subsidie instructeursbeurs	100007750	22-8-2023	*
	Zij-instroom	100007039	20-7-2023	*
	Studieverlof 2023	1349437	22-8-2023	*
	Studieverlof 2023	1351209	20-9-2023	*
	Subsidierегeling internationalisering funderend onderwijs	IFO23106	19-1-2023	J
	Subsidierегeling heterogene brugklassen	SHB423031	5-12-2023	*
	Subsidierегeling heterogene brugklassen	SHB423047	5-12-2023	*
	Subsidierегeling heterogene brugklassen	SHB423048	5-12-2023	*

Omschrijving regeling	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing		Totale Ontvangen t/m kosten t/m 2022		Saldo per 1 januari 2023	Ontvangen in 2023		Subsidiabele kosten in 2023	Saldo per 31 december 2023					
			EUR	EUR	EUR	EUR		EUR	EUR							
Pilot praktijkgericht programma voor gl'en tl	GLTL20306	30-11-2020	€	162.000	€	139.320	€	4.082	€	135.238	€	22.680	€	22.119	€	135.799
Sterk techniek onderwijs 2020-2023 (penvoerder)	STO19068	14-7-2020	€	6.571.306	€	5.073.266	€	3.032.517	€	2.040.749	€	1.498.041	€	3.200.442	€	338.348
Totaal			€	6.733.306	€	5.212.586	€	3.036.599	€	2.175.987	€	1.520.721	€	3.222.561	€	474.147

8. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Rechten

Vordering op het Ministerie van OCW groot € 1.681.590 vanwege de overgang van de bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar. Deze latente vordering wordt opeisbaar op het moment dat de school voor VO gestopt wordt op 1 januari van enig kalenderjaar.

Verplichtingen

Onderstaande is een overzicht van de langlopende verplichtingen/contracten zonder tussentijdse opzegmogelijkheid. Deze vertegenwoordigen deze een gemiddelde jaarlijkse omzet van (peil 2023):

- Cisco, Switches ca. € 32.000,= jaarlijkse kosten looptijd tot en met september 2026;
- Portakabin, huur van tijdelijke lokalen Drachten ca. €30.000,= jaarlijkse looptijd tot en met september 2026
- Leaseauto's
  - Century Lease, STO bus, ca. €18.150,= jaarlijkse kosten looptijd tot november 2024
  - MHC Mobility, auto medewerker, ca. €11.000,= jaarlijkse kosten looptijd tot april 2027
- Rent Company devices, laptops voor docenten: ca. € 12.000,= huur per jaar, looptijd tot en met mei 2025;

9. Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2023	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023 EUR (x1.000)	Resultaat 2023 EUR (x1.000)	Art. 2:403 BW J/N	Deelname %	Consolidatie J/N
Vrienden van Gomarus	Stichting	Groningen	4	283	43	N	0	N

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

10. Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroot 2023	2022
	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	39.353	37.784	37.463
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.567	1.351	1.068
3.1.3 Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	2.551	2.293	2.283
Rijksbijdragen	43.471	41.427	40.814
<i>Uitsplitsing</i>			
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	39.354	37.784	37.463
Rijksbijdrage OCW	39.354	37.784	37.463
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	1.567	1.351	1.068
Rijksbijdrage OCW	1.567	1.351	1.068
3.1.3.3 Ontv. Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	2.551	2.293	2.283
Inkomensoverdrachten	2.551	2.293	2.283

De Rijksbijdragen zijn gebaseerd op het aantal leerlingen. In de overige subsidies zijn onder andere opgenomen de ontvangen bijdragen inzake de VSV subsidie, de Lerarenbeurs en de overige ontvangen subsidies voor BVE en VO zoals capaciteitentesten, heterogene brugklassen en kwaliteitsafspraken mbo. De rijksbijdragen zijn hoger door meer leerlingen en hoger door de prijscompensatie voor gestegen (loon)kosten.

	2023	Begroot 2023	2022
	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	24	29	17
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	24	29	17
Dit betreft ontvangen NPO gelden van de gemeente Leeuwarden.			
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden			
3.3.2 Cursusgelden sector BVE	106	42	27
College-, cursus-, les- en examengelden	106	42	27
3.4 Baten in opdracht van derden			
3.4.1 Contractonderwijs	115	101	37
Baten in opdracht van derden	115	101	37
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur	92	54	85
3.5.2 Detachering personeel	181	172	219
3.5.5 Ouderbijdragen	270	257	300
3.5.6 Deelnemersbijdragen (MBO)	5	0	3
3.5.10 Overige	499	455	544
Overige baten	1.046	938	1.151

	2023	Begroot	2022
	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)
4.1			
Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	33.626	32.746	30.263
4.1.2 Overige personele lasten	1.423	1.251	2.826
4.1.3 Af: uitkeringen	-375	-188	-127
Personeelslasten	34.674	33.809	32.962
<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	26.240	25.616	23.148
4.1.1.2 Sociale lasten	3.686	3.211	3.173
4.1.1.5 Pensioenpremies	3.701	3.920	3.942
Lonen en salarissen	33.626	32.746	30.263
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	-453	12	1.099
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	22	15	20
4.1.2.3 Overig	1.853	1.224	1.706
Overige personele lasten	1.422	1.251	2.825

	2023		2022	
	GEM FTE		GEM FTE	
Directie	31,41		29,91	
Onderwijs Personeel (OP)	244,99		241,21	
Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP)	119,74		115,06	
Totaal	396,14		386,18	
Gemiddelde personeelkosten per FTE (x 1.000 EUR)	87,8		85,3	
Gemiddelde loonkosten per FTE (x 1.000 EUR)	84,9		78,4	
	2023		2022	
	GEM FTE		GEM FTE	
Gomarus College	296,35		283,88	
ROC Menso Alting	60,31		62,51	
OST/Bst/OPDC	39,48		39,79	
Totaal	396,14		386,18	
	2023		2022	
	GEM FTE		GEM FTE	
Reguliere formatie	389,39		375,18	
Vervanging	2,60		3,53	
Schoonmaak	2,11		4,18	
Detachering	2,04		3,29	
Totaal	396,14		386,18	

Het aantal FTE is exclusief vrijwilligers, Lioo'ers en stagairs.

De werkelijke kosten zijn lager dan de begroting door niet vervulde vacatures en lagere sociale lasten.

De loonkosten schoonmaak zijn toegerekend aan de post Schoonmaakkosten.

	2023	2022
	EUR (x 1.000)	EUR (x 1.000)
4.2 Afschrijvingen		
4.2.1 Immateriële vaste activa	93	95
4.2.2 Materiële vaste activa	1.291	1.148
Afschrijvingen	1.384	1.243
	1.509	1.743
4.3 Huisvestingslasten		
4.3.1 Huur	174	163
4.3.3 Onderhoud	368	312
4.3.4 Energie en water	708	465
4.3.5 Schoonmaakkosten	744	594
4.3.6 Heffingen	154	147
4.3.8 Overige	56	61
Huisvestingslasten	2.205	1.743
Overige lasten		
4.4.1 Administratie en beheerslasten	2.429	2.092
4.4.2 Inventaris en apparatuur	316	211
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	3.291	3.058
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen	31	19
4.4.5 Overige	551	264
Overige lasten	6.617	5.645
	5.458	5.645
<p>Leer- en hulpmiddelen: De hogere lasten in 2023 ten opzichte van 2022 zijn het gevolg van activiteiten in het kader van NPO (leerlingbegeleiding en onderwijsontwikkeling) 50k en STO 113K, extra kosten ICT (o.a. aanpassing netwerk) en extra inzet op PR en marketing.</p>		
Specificatie honorarium		
Andere controleopdrachten	37	50
Onderzoek jaarrekening	54	50
Accountantslasten	92	50
	0	50

	2023	Begroot	2022
	EUR (x 1.000)	2023	EUR (x 1.000)
		EUR (x 1.000)	
5 Financiële baten en lasten			
6.1 Financiële baten			
6.1.1.1 Rentebaten	39	0	0
	39	0	0
6.2 Financiële lasten			
5.2.1 Rentelasten (-/-)	81	50	84
6.2.2 Waardeverminderingen van financiële vaste activa en van effecten	0	0	0
	81	50	84
Financiële baten en lasten	-42	-50	-84

Segmentatie:

Baten	EUR (x 1.000)		EUR (x 1.000)		EUR (x 1.000)		GSG	
	VO	VO	BVE	BVE	BVE	BVE	(Totaal)	(Totaal)
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
3.1 Rijksbijdragen	36.314	33.892	7.158	6.922	43.472	40.814		
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	24	17	0	0	24	17		
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	0	0	106	27	106	27		
3.4 Baten in opdracht van derden	0	0	115	37	115	37		
3.5 Overige baten	913	1.034	133	117	1.046	1.151		
Totaal Baten	37.251	34.943	7.512	7.103	44.763	42.046		
Lasten								
4.1 Personeelslasten	28.647	27.308	6.027	5.652	34.674	32.960		
4.2 Afschrijvingen	1.140	984	244	259	1.384	1.243		
4.3 Huisvestingslasten	1.932	1.502	273	241	2.205	1.743		
4.4 Overige lasten	5.704	4.872	913	771	6.617	5.643		
Totaal Lasten	37.423	34.666	7.457	6.923	44.880	41.589		
Saldo Baten en Lasten	-172	277	55	180	-117	457		
5 Financiële baten en lasten	-24	-72	-18	-12	-42	-84		
Totaal resultaat 2023	-196	205	37	168	-159	373		

De kosten van het Bestuur en ondersteuning zijn op basis van een vaste verdeelsleutel verdeeld over beide scholen.

11. WNT-verantwoording 2023 Stichting Gereformeerde Scholengroep

De WNT is van toepassing op Stichting Gereformeerde Scholengroep. Het voor Stichting Gereformeerde Scholengroep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 189.000 (Bezoldigingsmaxima 2022 WNT Onderwijs categorie E gebaseerd op 14 complexiteitspunten).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievulling.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	E. van Hoorn
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	154.898
Beloningen betaalbaar op termijn	22.741
<i>Subtotaal</i>	<i>177.639</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	174.005
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	E. van Hoorn
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	152.800
Beloningen betaalbaar op termijn	23.379
<i>Subtotaal</i>	<i>176.179</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	183.000
Bezoldiging	175.005

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	A. Huijgen	G.J.W. Bent	R.H. Bouman
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	11.340	7.560	7.560
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	11.340	7.560	7.560
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	A. Huijgen	G.J.W. Bent	R.H. Bouman
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	11.100	7.320	7.320
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450	18.300	18.300

Gegevens 2023 (vervolg)			
bedragen x € 1	M.L. Meijer-Noordveld	R. Robbe	P. Hakvoort
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid]
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 30/09	01/01 t/m 28/02	01/06 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	5.654	1.413	4.432
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.136	3.055	11.081
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	5.654	1.413	4.432
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	M.L. Meijer-Noordveld	R. Robbe	
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging			
Bezoldiging	7.320	7.320	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.300	18.300	

Gegevens 2023 (vervolg)	
bedragen x € 1	A.R. Langenberg-Klok
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/02 t/m 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	6.434
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.295
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	6.434
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt:

Geen.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

12. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen geweest die van invloed zijn op de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023.

13. Vaststelling en goedkeuring jaarverslag

Het College van Bestuur en de Raad van Toezicht hebben kennisgenomen van het bestuursverslag en de jaarrekening van de Gereformeerde Scholengroep over het kalenderjaar 2023.

Het College van Bestuur heeft op 27 mei 2024 een toelichting ontvangen op de jaarstukken, het proces en de resultaten van de accountantscontrole. Het College van Bestuur heeft het Bestuursverslag 2023 op 13 juni 2024 vastgesteld.

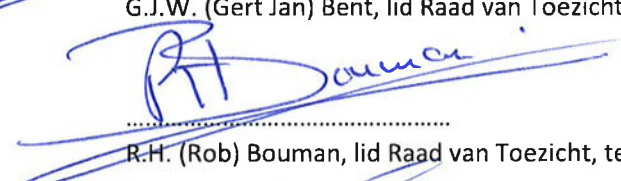
De auditcommissie van de Raad van Toezicht heeft op 6 juni 2024 een toelichting ontvangen van de accountant en de jaarstukken besproken met de bestuurder.

De Commissie Onderwijs & Kwaliteit van de Raad van Toezicht heeft op 10 juni 2024 de jaarstukken besproken met de bestuurder.

In de vergadering van de Raad van Toezicht van 24 juni 2024 heeft de accountant de stukken toegelicht. De Raad van Toezicht heeft de jaarstukken in dezelfde vergadering goedgekeurd.

.....
G.J.W. (Gert Jan) Bent, lid Raad van Toezicht

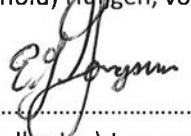
.....
R.H. (Rob) Bouman, lid Raad van Toezicht, tevens lid auditcommissie

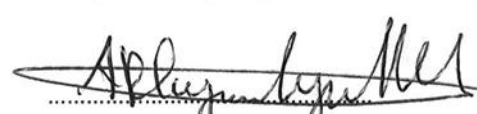
.....
P. (Pieter) Hakvoort, lid Raad van Toezicht, tevens lid auditcommissie

.....
A. (Arnold) Huijgen, voorzitter Raad van Toezicht

.....
E.J. (Eelke-Jan) Jongma, lid Raad van Toezicht, tevens lid auditcommissie

.....
A.R. (Robertha) Langenberg – Klok, lid Raad van Toezicht

.....
E. (Edwin) van Hoorn, voorzitter College van Bestuur

15. Controleverklaring onafhankelijke accountant

Jufferenwal 30
8011 LE ZWOLLE
T +31 (0)88 236 9600
E audit@flynth.nl
www.flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Gereformeerde Scholengroep

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Gereformeerde Scholengroep te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Gereformeerde Scholengroep op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Gereformeerde Scholengroep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 20 juni 2024
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Digitaal ondertekend door Sandra van der Veer

 S.v.d.V.

S. van der Veer AA

15. Gegevens rechtspersoon

Naam instelling: Stichting Gereformeerde Scholengroep
Statutaire vestigingsplaats: Groningen
Adres: Postbus 935
Postcode/plaats: 9700 AX Groningen
Telefoon: 050-5244500

Bestuursnummer: 41789

Contactpersoon: S.R. Snip
Telefoonnummer: 050-5244500
E-mail: bestuurssecretariaat@gsg.nl

Brinnummers: 02UV, 14NZ

Naam school	Brinnummer	Sector
Gomarus College	02UV	VO
ROC Menso Alting	14NZ	MBO (BVE)

College van Bestuur
E. van Hoorn Bestuurder vanaf 1 mei 2020

Raad van Toezicht

G.J.W. Bent	Lid
R.H. Bouman	Lid t/m 30 juni 2024
P. Hakvoort	Lid
A. Huijgen	Voorzitter
E.J. Jongsma	Lid vanaf 1 juni 2024
A.R. Langenberg – Klok	Lid